

gatásnak, mely áldozatokkal, leleményes menetrend- és tarifa-politikával végül is a jövődelmezőség emelkedését érné el; és maguknak a magyar fürdők tulajdonosainak, amelyek több kockázattal, nagyobb ügyességgel hasonlíthatatlanul nagyobb eredményeket érnek el. De hogy mindezek a tényezők egyesüljenek egy elszánt, tervszerű akcióra, amelyek az elején a bátorságnak és önzetlenségnek is kellene némi szerepet juttatni, azt, sajnos, alig remélhetjük. Hogyan várhatunk önzetlenséget, hazafias felbuzdulást a fürdőző, mulató magyar közönségtől, mikor például magyar magnások megzalmat indítanak egy kaszinó létesítésére — Abbaziában? Mikor egyik ismert nevű magyar főúr bátran hirdeti, hogy ennek az akciónak a célja az osztrák tengerpart emelése? A többi tényező megmozdulását pedig hiába várjuk, mikor a társadalom, élén a gazdag arisztokráciával, abszolúte érzékellen.

Bizony még nagyon sokáig fogunk irigykedve nézni Svájcra, amelynek hegyei között például 1899-ben harmadfél millió idegen fordult meg, s ez a harmadfél millió idegen csak órákért és csecsebecsékért körülbelül harminc milliót hagyott ott. Irigykedve fogunk nézni Csehországra, amelynek csodatevő forrásait az egész világ ismeri, holott a mieinket mi magunk sem ismerjük. És a Salzkammergutra, amelynek mesés virágzására az uralkodóház osztrák hazafisága adta meg a lökést, holott a mi világszép tájainkról a tulajdon földesuraik is másfél huzódnak.

Ezekről elmélkedve, akaratlanul is a német, francia és belga fürdőkre gondolunk, amelyeknek a világhírét semmivel, de semmivel sem tudjuk megmagyarázni, hacsak a virágzó játékbankjaikkal nem. És itt akaratlanul is az elménkre tódul az a gondolat, hogy amint a totalizátor utálatos hazárdjátékát türiük, sőt törvényesen szabályozzuk a lótenyésztés nevében, nem lehetne-e a nem rosszabb játékbankok megtelepülésének személt hunyunk a lótenyésztésnél sokkal nagyobb érdekek nevében? De hát ki merné ezt ajánlani?

A budgetvita.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 19.

Pulszky Ágost, aki ma a többség zajos helyeslése közben nagy budgetbeszédet mondott, a nyilvánosság előtt puhaltotta az okát, hogyan vajhatott magának a nemzetiségi kérdés ebben a vitában olyan széles medret? Puhaltotta, de nyo-

és azontul még jobban került az asszonyokat.

Történt azonban egy napon, hogy a szomszéd grófságból követ érkezett sürgős kérelemmel, hogy Isendrin gróf fogja partját veszélyben forgó rokonának, akit ellenségei meg akartak fosztani birtokaitól. Isendrin gróf egy percre sem habozott; a kürtös riadót fújta a vár fokáról és másnap reggelre indulásra készen állott az egész zsoldos sereg.

Isendrin gróf élére ugratott a seregnek és így szólott hűséges csatlósaihoz:

— Fiam, a szép idők véget értek, elég soká élvettük a békét, menjünk verekedni. Reményem, hogy szívesen jöttök.

A sereg ujjongva fogadta szavait, a kapuk kitarultak és már-már elindultak, mikor a gróf tekintete Mausoisra tévedt.

— Hobó, te itt maradsz fiam! Szállj le a lovadról, csatold le a vérteteket, vigyázz a kastélyra és a feleségre, amíg én elbárok az ellenséggel. Ha tudom, hogy te itt vagy, nyugodtan hagyom el a házat. Légy figyelmes urnőd iránt. Isten veletek!

És ezzel megölelte könnyező hitvesét és kiugratott a lebecsült hidon.

Hetek teltek el, Isendrin gróf olykor-olykor követet küldött a kastélyba megtudakolni neje helyzetét, mindig kilátásba helyezve megérkezését. De megint csak mult az idő és Isendrin gróf még mindig messze földön viaskodott az ellenséggel.

Holdvilágos éjszakákon a vár népe olykor egy szerelmes párt vélt látni a park fái alatt. Az asszonyok susogtak, összedugták fejüket és olyasfélék fecsegték, hogy Mausois és a grófnő

mára nem jött ő sem, ahogy nem tudja annak senki sem okát adni. A faktum az, hogy a belügyi vitában ez a nemzetiségi kérdés dominál és nyilván fog is még dominálni. Hogy ezen a téren még akad, amit jó kimondani, azt éppen Pulszky Ágost is igazolta, mert amit ő ma higgyadtan és szonvedelem nélkül kifejtett, az megéri, hogy a nemzet gondolkozzék róla és meg is szívelje. A parlament ma sokszor kitörő helyesléssel fogadta ezeket a fejtegetéseket és nem fognak azok rosszul hatni kifelé sem. Ami megint csak azt bizonyítja, hogy a nemzetiségi kérdéstről igen szabad beszélni — de meg kell válogatni: mit és mennyit. Okos, mélyen járó volt egyébként Pulszky Ágost beszédében a második és nagyobbik passzus is, mely a közigazgatás reformjára vonatkozott. Meg is éljenztek érte a szónokot.

A néppárti Molnár János tisztán csak a választói cenzus kérdéséről beszélt.

Nagyobb érdeklődéssel találkozott az a beszéd, amelyben *Szmialovszky Valér* előbb a gyermekhalandóság okairól és korlátozásának módjáról, majd pedig a magyar fürdők helyzetéről mondta el nagyon megszívlelésre való nézeteit. Nem kicsi kérdések ezek s a hallgatóság szimpatikus érdeklődése mutatta, mennyire helyesléssel találkozunk, ha a vázolt bajok orvoslására végre elhatározó lépés történik.

Ma több szónokra nem került sor. — Holnap még mindig a belügyi vitát folytatják.

A képviselőház ülése február 19-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elvők: Percezel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, Darányi Ignác, Csék Ervin, Pósz Sándor.

Elők: Megnyitja az ülést. Napirenden van a belügyi tárca költségvetésének folytatásos tárgyalása.

Pulszky Ágost: Az eddig lefolyt vitának főtartalma a nemzetiségi ügy és az adminisztrációs kérdés tüzetes megbeszélése volt. Nem rekriminálás szempontjából, nem is a mult választási és nemcsak a közvetlenül utolsó választási, hanem az előbbi választási eljárások megírására szempontjából, de a tényleg konstatació szempontjából kell erre vonatkozólag egyet-mást említeni.

Ha Mezőssy azt a fáradságot vette volna magának, hogy megnézzék a nemzetiségi vidékeken felépített és megválasztott képviselők programbeszédét, például többek közt a szónokét is, ki olyan választókerület bizalmából képviselő, mely lakosságának 95 százaléka bizonyára nem tud magyarul... **Kadarász József: Fájdalom!**

Pulszky Ágost: ... ha fáradságot vett volna ő beszédek megnevezni, meggyőződhetett volna, hogy ugyanazon a hangon beszéltek és ugyanazt mondták el ott, mint amit elmondanak itt mostan és husz esztendő óta; hogy ott is megmondták azt, hogy nemzetiségi zárt testületek ez országban nem ismernek, (Helyeslés.) azok nincsenek, hogy igenis különféle nemzetiségű magyar állampolgárok, különféle nyelvű, különféle hitű polgárai a hazának és néhol, a hit és nyelv határai az országban összeesnek, de az egyéni jogok feltétlenül respektáltak az országban.

megszegték a fogadalmait. De ezt csak úgy titokban susogták holdvilágos éjszakákon, mikor a gyermekek aludtak és nem kellett tartani avatlatlan fülektől...

Végre három havi távollét után megjelent Isendrin gróf győztes hadserege élén és boldogan szorította keblére szépséges feleségét.

Az asszony nem győzte dicsérni Mausois hűségét és szolgálatkészségét és a gróf halásan szorította keblére a kapitányt.

Mikor magukra maradtak, az ur és a szolgálta, a gróf így szólott:

— Meg akarlak jutalmazni, fiam, szolgálataidért és neked adom legbecesebb zászmányomat. Odalenn a várudvaron láncra verve tül egy szép leány, tuszna hoztuk, — nekem adom.

A szemérmes Mausois fülig pirult.

— Minek kisértesz megint, oh uram, hiszen ismered fogadalmamat?

A gróf vizsga szemmel nézte Mausois bíborpiros arcát, aztán színtel nevetéssel faképnél hagyta és felküdte hozzá az elfogott leányt.

Alig telt el néhány perc, rettenetes ribillió támadt, mert az öreg gróf benyitott Mausois szobájába és karjai közt találta a rab leányt.

— Készülj a halálra! — ordította a gróf, reszkette a haragtól.

— De uram, dadogta szegény Mausois, hiszen nekem adtad őt!...

— Nem is azért, válaszolt kegyetlen szigorral a gróf, meghalsz, mert megszegted szent fogadalmadat.

És Mausois még aznap kerékbe törték. Mert megszegte a szent fogadalmát.

Számos ügy van, amelyről minél kevesebbet ha beszélünk, azok körében annál többet toheltünk. Igaz, hogy ahol szervezeteket látunk keletkezni egyes esetekben, hol törekvéseket látunk magra nőni, amelyek, ismétlem, kifelé gravitálnak, melyek odakünn is nem a kormányzó és irányadó elemekkel kötik össze magukat, hanem az ott is elégtelen, forradalmi jellegű elemekkel, az ily törekvéseket, az ily eljárásokat nem lehet elég ridegen, elég keményen visszautasítani, illetve a kormányok kötelessége és tekintetében, hogy a lehető leszigorúbb eljárást kövessék. (Helyeslés a jobboldalon.)

Az eddigi vitában két igen figyelemreméltó tért hallott. Az egyiket gróf Tisza István állította fel: hogy t. i. mielőtt az adminisztratív reformra áttérhetnénk, szükséges, hogy azon kinövéseket, amelyek a bürokratikus életben eddig fejlődtek és ugy adminisztrációs erejére, mint pénzügyi erőnkre rendkívül károsan hatnak, megszüntessük. A második tétel az, amelyet több szónok felhozott: hogy a bürokratikus túltengés, mint némelyek mondták, nemcsak a felsőbb, a miniszteri állás, hanem a vármegyei adminisztrációban is nagy mérvben elharapódzott, elfogadom a tetteket mind. De midőn ezeket elismerem, egyszeremind okvetlenül fel kell vetnem magam előtt a kérdést, hogy mi ezen bajok szanálásának a módja. Mert egyszerűen az által, hogy ezen bajokra ráutaltunk, még nem gyógyítottuk meg azokat; azok okait kell deríteni. Hisz Magyarországon 1867. óta magunk kormányozzuk magunkat és pedig parlamentáris utómódon. Valar-ely mélyebben rejő oknak kell lenni, mikor annak dacára, hogy sem az intézők, sem az ellenőrzők nem kívánták előidézni, még is előállott, hogy a bürokratikus túltengés, illetőleg az ügyek elintézésének helytelen módja, a túlságos írásbeliség, a fölösleges ide-oda levelezés, a felelősségmértéküli elintézés ott, ahol az ember azt kívánta, hogy a legnagyobb felelősség mellett történjék, mégis tört nyervehetett. Itt mindenekfelett egy jelenség ragadja meg figyelmemet, még pedig az, hogy nálunk, mint mindenütt, a legnagyobb súlyt tulajdonképpen arra helyezik, hogy a kellő ellenőrzés leható legyen. És számos mozzanat forog fenn a közéletben, amely szükségképpen előidézte a bürokratizmus bizonyos fejlődését. Ennek következménye az, hogy az összes gazdasági élet terén is, — régebben csak a kereskedelem és az ipar terén, ma már a földműveléssel összefüggő kérdések terén — egy bizonyos centralizáció, egy bizonyos közös központból való intézkedés mulhatatlanul szükségesé vált. Hiszen hallgassuk csak meg, hogy a buzaárakról felhozottakra vonatkozólag hogyan gondolkoznak azon t. képviselő urak, akik a földművelés érdekeit veszik első sorban figyelembe. Vegyük szemügyre, hogy az állategészségügy, az állatorvostudomány kérdéseire vonatkozólag hogyan gondolkoznak azok, akiknek érdekei ezen kérdésekkel kapcsolatban állanak. Nem kívánják-e a legmesszebb menő centralizációt és a legmesszebb menő, hogy ugy mondjam, bürokratikus szervezetet azért, hogy az esetleg szükséges intézkedések — pedig ezek a külfölddel szemben mindig és a belsődi bajokkal szemben gyakran előállanak — egy egységes, gyorsan eljáró és ellentmondást nem tűró, parancsoló hatóság által intézessenek el? (Helyeslés a jobboldalon.)

A jövőben sem várhatjuk és nem is képzelhetjük, hogy a centralizáció szűnni fog. Ellenkezőleg, az állam ismerete a polgárok viszonyairól, amely mindig behatóbb és tüzesebb lesz, mindig nagyobb mértékben lesz igénybe veendő és a jövőre néve sem kell megfélekedni arról, amit egy nagy író és az államjog terén kiváló elme kifejtett: hogy a közvetlen tevékenység terén talán még decentralizálni lehet, de az ismeretek terén, az egységes megintés, az irányadó szempontok kitűzése és különösen a nagy, egységes politika irányok megállapítása, szempontjából, mind több és több téren fog kifejlődni a központi tevékenység, mind több téren fog kifejlődni a központi hatalom intézkedéseinek szükségége.

És megvallom, t. Ház, hogy ez a minisztérium, a jelenlegi belügyminiszter ur (Halljuk! Halljuk! balfelől) adminisztrációjának folyamában egy év óta egy egészen új, údvös kezdeményezést látok. Már gróf Forgách Antal t. barátom is utalt arra, hogy azok a vizsgálatok, melyek a belügyminisztérium szakközvegi által egész adminisztratív területekre alkalmaztatnak, rendkívül hasznosak és údvösek. (Ugy van! Ugy van! jobboldal.) ÉS konstatación, hogy a vizsgálatoknak ez a rendszere nemcsak abban az irányban fejlesztendő, hogy azok mintegy megtörő, bélyegző intézkedések gyanánt tekintessenek, nem egyes konkrét panaszok alkalmával eszközölendők, hanem kívánatos, hogy eszközöltessekné idők folyamán az egész országban. (Helyeslés jobboldal.) Eszközöltessekné nemcsak a leggyengébb vármegyékben, ahol nagyszámú sérelmek tűnnek föl, hanem a legjobb vármegyékben is.

Nincs tán az egész országban egyetlen jegyző, aki ideális mértékben képes volna megfelelni azoknak a feladatoknak, amelyeket a törvények és rendeletek rábáratottak. (Ugy van! a jobboldalon.) És pedig nem a materiale gyengeségéről van szó, mert akárminő reformot léptetünk életbe, nagyjában és egészében az hosszú időn keresztül ugyanaz lesz, mert ahhoz a nevelésnek hosszú időszaka van szükség, magának az adminisztratív praxisnak hosszú idejű, meggyökerezett tradíciókat kell képeznie, amíg az adminisztráció személyzete lényegileg, tudásban, képességben átalakul.

A tisztviselők helyzete és különösen a megyei tisztviselők helyzete már nem egy, hogy ugy mondjam, a messze jövőben látott, komptemplát valami, hanem egy égető közvetlen szükséglet. (Igaz! Ugy van!) Ez egyszeremind nagy részben a magyar közélet más bajával is összefüggésben áll. Gyakran

helytelenülük innen, hogy az agrár törekvések úgy lépnek fel, mint amelyek a társadalom többi érdekével mintegy ellentétben állanak. En ezt nem tartom; de ha már ilyen szint nyertek és nyernek, méltóan meggyőződve lenni, annak egyik oka a tisztviselők, különösen a megyei tisztviselők rendkívül rossz dotációjára. Ha a közpénzügyi igazgatás azt tapasztalja, hogy nagy áldozatokkal, saját magának gyakran nagy nélkülözéssel, fiai egy pályára nevelte és mikor azok azon a pályán el vannak helyezve, nem képesek többé azon életfeladatoknak megfelelni, azon életkörülményeknek megfelelőleg élni, melyek összeköttetésben vannak egész szociális helyzetükkel, muljakkal; akkor az elkeseredés vesz rajtuk erőt; mert azt mondják, lehetetlen ilyen birtok mellett olyan családot alapítani, amely mellett a további megélés lehetséges. Tudom, hogy a belügyi költségvetésben most más tekintetben is lefektetett igen üdvös eszmék mindenütt csak az első esirát képezik, amelyből a reformok ki kell, hogy nőjenek, de mivel ezen esirákat látom, mivel tudom, hogy azok egészszegűsek és mivel meg vagyok győződve, hogy a legjobb irányzatot áll fenn ezeknek kellő kivételére nevezem is. én a belügyi költségvetést elfogadom. (Élénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon. A szónokot számosan üdvözik. Felkiáltások a jobboldalon: *Ót perc szünetet kérünk! Félkiáltások a szélső baloldalon: Tíz percet!*)

Rakovszky István: Ötven percet kérünk!
Kölnár Jenő: Például a szentesi polgármestert ajánlom!...

Előnk: Az ülést öt percere felfüggesztem.
Kölnár János Pulszky Ágost beszédére reflektál: a szabadalvúpart években keresztül folytatódott a néppártot és a szabadalvúpart részéről most egész sereg olyan ideát hallani, amelyet a néppárt már régóta hangoztat, sőt tovább is megy. Pulszky nem tartja teljesen kielégítőnek a hatvanhetedik alapot, a néppárt pedig mindössze azt sürgeti, hogy vagy hajtsak végre a 67-iki törvényeket teljesen, vagy revideálják. A választási törvényről, a választási cenzusról szólva meg van győződve, hogy a háznak egy tördrésze sincs tisztában a cenzus honyolódott kérdésével. Sürgősi a választói jognak olyképpen való kiterjesztését, hogy minden adót fizető ember választó legyen. Ezzel kapcsolatban kellene a községenkit való szavazást és a kerülétek új beosztását statuálniunk. A költségvetést nem szavazza meg.

Szmalovszky Valér: A közigazgatási reformnak lelkes híve s annak sürgős keresztül vitelét elkerülhetetlennek tartja, mert e reform nélkül nem részesülhet az ország minden polgára a kultura áldásaiban. De szükséges, a mint gróf Tisza István is mondotta, hogy a reformot a nép érdekeivel minden vonalon egyeztetessük össze s a gyorsaság, pontosság mintaszertül legyen.

Ez talán az első pillanatra drágának fog tetszeni, drágábbnak, mint a mostani, de alapszabán véve mégis olcsóbb, mert mindenkit kielégít.

A nemzetli vagyion legnagyobb kinosé az emberi élet. Major Ferenc foglalkozott a gyermekhalandósággal s ő ezt a kérdést oly fontosnak tartja, hogy tüzetesen foglalkozik a bajjal. A gyermekhalandóság évről-évre rettenes arányban növekszik. A statisztika szomorú bélyeget nyomott az országra; itt legnagyobb a gyermekhalandóság talán az egész földkerekségen. Igaz, hogy most a szaporodás valamivel nagyobb, mint példának okáért a múlt évtizedben, de a halandóság egy állapotban van s így a legközelebbi népszámlálásnál valami örvendetes eredményre nem számíthatunk. Pozitív tudomása van arról, hogy a kormány leikiismeretesen foglalkozik a baj orvoslásának módjaival s ez lehet némileg vigasztaló azokra nézve, akik a kérdéssel komolyan törődnek. Azt hiszi, hogy e nagy kérdéssel mindenkinek törődnie kellene, mert a gyermekhalandóság kérdése immár kultur-kérdés. Ezen huszonegy év óta nem tudtak segíteni.

Major Ferenc: Elmulasztotta a belügyi kormány!

Szmalovszky Valér tagadja, hogy ez a hiány teljesen a belügyi kormány mulasztására volna hátraható. Hiszen még orva sincs mindenütt, ahol kellene. Évek hosszú sora telik bele, hogy ezeken az égető sebeken segíthetünk. Naponként kétszáz gyermek hal el az országban. Ezeknek egy részét főtétlenül meg lehetne menteni. A 13 vidéki kórháznál babakurzusok volnaak létesítendők s csekély költséggel 5-6 év alatt teljesen pótolva volna a bábahány ott, ahova okleveles bába anyagi ok miatt nem juthatott. Kerüline pedig a különböző vidékeken felállított bábakurzus a kormányban, a legpontosabb számítás szerint, 5 éven át évi 300.000 koronába. Százszáz fordítson a kormány évenként a lenné és a gyermek toloncotásra s azt hiszi, ezzel néhány év alatt a gyermekhalandóság ilyen olyan mértékben segítünk, aminőben csak módunkban van, s elmondhatjuk, hogy megtettünk mindent, amit csak tennünk lehetett.

A közegészségügyi viszonyokban oly nagy szerepet játszó fűrdők kérdésében is nagyon sok reformra volna még szükség. A mi fűrdőink a külföldiekhez képest nagyon hátramaradtak, ami közegészségilag és közegészségügyileg véve is roppant fontos.

A gyógyfűrdőkről törvényjavaslat is fektűt már néhány évvel ezelőt a Ház előtt. Addig tárgyalgatták a dolgot, míg a kérdés, főképpen a millenáris ünnepek miatt, el nem aludt. Nemrégiben a balneológiai kongresszus küldöttségileg tiszteltet a kormány tagjainal s akkor olyan válaszokat kapott, hogy az minden irányban teljesen megnyugtathattak. Félkéri a törvényhozást, hogy foglalkozzék ezzel az ügyvel, hiszen még a kis Románia is országos bizottságot küldött ki ennek a kérdésnek a tanulmányozására! Ausztria is napról napra több gondot fordít fűrdőire, csak mi nem teszünk a miénkért annyit, amennyit tehetnénk.

amennyit tennünk kellene. Holott, hogy egyebet ne hozzon fel például, felelmi, hogy csak az osztrák fűrdőkben átlag 120.000 jómódú magyar ember fordul meg. Tessek kiszámítani, mennyi pénzt költenek azok ott el? Telles bizalommal van a kormány iránt s meg van győződve, hogy az az ő mostani beszéde során felvetett kérdésekkel is jóakarattal foglalkozik s a fölelített bajokon töle tehetőleg segíteni igyekszik. A költségvetést elfogadja. (Élénk tetszés és éljenzés a jobboldalon.)

Előnk: A vita folytatását holnap délelőtt 10 órára tűzi ki és az ülést bekoraszíti.

Az ülés délután 2 órakor végződik.

BELFÖLD.

A kormány üdvözlése. Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta Rónay Jenő főispán elnökele alatt rendkívüli közgyűlést, melyen Szabó Ferenc apátplébános indítványozta, hogy a megye intezzen Széll Kálmán miniszterelnökhez feliratot. Az indítványt egyhangulag elfogadták s a következő sürgönyt küldték Széll miniszterelnökhez:

Nagyméltóságod kormányra lépte első évfordulóján bahaas államéletünk megszilárdításán államirafui bölcseséggel teljesített működéseért hálas szerete tel és hódoló tisztelettel üdvözlöi Torontálmegye közönsége nevében, dr. Delimánics alispán.

A flumei kormányzó Budapestén. Mintha gróf Szapary László flumei kormányzó Budapestre érkezése a flumei kérdés megoldásával állana összefüggésben, a Magyar Távirati Iroda illetékes oldaláról vett értesülés alapján jelenti, hogy a kormány jelenleg nem tárgyal a flumei ügyben és gróf Szapary László utazása nem vezethető vissza politikai okokra.

Cáfolat. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter a minap ő felségénél magánkiballgatáson volt, s a kiballgatás céljáról néhány lap a legkülönbözőbb híreszteléseket terjesztette. Ezek a híresztelések — mint a Budapesti Tudósító jelenti — alaptalan kombinációk.

KÜLFÖLD.

A háboru.

Budapest, február 19.

(C.) Lassankint elesenededik a londoniak hangos diadala. A győzelem várva-várt napsgara mellett mély árnyékok mutatkoznak és az angolok megint aggodalmaskodnak, sőt arról beszélnek, hogy Roberts tábornagy *tulszagosan* győzött, tudniük attól félnek, hogy a hős és hadserege már nem találják meg a Kimberleytől visszavezető utat. Tényleg a helyzet a délafrikai harctéren elég furesa és komplikált. Roberts üldözi a visszavonuló boer csapatokat, a boerok pedig visszaszorítják az angol hadsereg jobb szárnyát és azon igyekeznek, hogy Roberts tábornagyot a visszavonulási vonalától elválgják. Mind- eddig csak néhány száz ökr meg szerkocsi esett áldozatul e különös háborúnak, de lehetetlen, hogy e most még felette furesa helyzet már a legközelebbi napokban komolyra ne változzék. Minden attól függ, vajjon Robertsnek sikerül-e Cronje hadseregét egy döntő csatában legyőzni. Ha ez bekövetkezik, a boeroknak az ő hátréde mögött folyó mostani mozgalmi minden jelentőségét elvesztenek. Ha azonban Roberts e vállalatban kudarcot vall, vagyis ha a döntő siker csak várat magára, akkor az angol főhadserg vallságos helyzetbe juthat, mert végre is egy 40.000 emberről hadsereg különösen a délafrikai harctéren nem tarthatja magát, ha ellenségének sikerül megszakitani az ő eleség-szállító vonalát.

Időközben Buller tábornok újra próbálja szerencsétét a Tugela folyó mellett. Bizonyos, hogy határozott utasítása van, támadásait, tekintet nélkül az eredményükre újra és újra ismételn, nem éppen azért, hogy *Ladysmithet* felszabadíthassa, hanem főleg azért, hogy Joubert kibróbált hadseregét Natáiban lekösse. Kétségtelen, hogy a boerok hadserege, kitarásban és harcoképességben fölülmulja az oranjei csapatokat. Mindenesetre Robertsnek könnyebb dolga van az oranjeikkel, mint a boer csapatokkal lenne. Érdekes volna biztos tudomást szerezni arról, vajjon Joubert fővezér tényleg Cronje hadseregéhez sietett-e. A mostani vallságban az oranjeiek csak nehezen nélkülözhetnék az ő lángszellemét.

(Harc a Huszárhegyért.)

London, február 19.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Chieveleyből 18-iki kelettel: Dundonald lovassága tüzérség és gyalogság támogatásával bevette a Huszár-hegyet, mi- alatt a Thornkroft-lovasok megakadályozták az ellen-

seget abban, hogy az angolokat megelőzze. Időközben Lyttleton tábornok dandára megkerülte a boerok jobb- szárnyát, miáltal Warren tábornok megtámadta az ellenség balszárnyát. A boerok a Hlagwane-hegyen erősen el vannak sáncolva. Az angol tarackok lehet- telennek teszik, hogy a boerok segítőcsapatokat hoz- zanak oda. Az angol gyalogság a Huszár-hegyen sáncolta el magát, amely nagyon fontos stratégiai pont. Az ellenség egy ágyúval működött, amelyet később visszavont a Tugelán át.

A Reuter-ügynökségnek egy újabb távirata foly- tatólag a következőket jelenti Chieveleyből ugyancsak tegnapi kelettel: Csütörtökön a hadműveletek az ellenséges sáncok bombázására szorítottak. Az angolok a tüzérség oltalma alatt előnyomultak a Huszár- hegyről s egy Red-Belt nevű alacsony dombláncon helyezkedtek el. Pénteken az ellenség több gránátot röpített a Huszár-hegyre, ahol Buller főhadiszállása van. Buller kíséretéből két ember megsebesült. A tüzérség harca egész nap folyt. Este az angolok kényszerítették az ellenséget, hogy egy tanyán keresztül visszavonuljon. Időközben Lyttleton csapatai a jobbszárny végén fölfelé nyomultak a hegyeknek. Az angol tüzérség szakadatlanul lövöldözött a Monte- Christora liddit-gránátokkal, amelyek nagy pusztítást vittek véghez. Délután az ellenség nehéz ágyúja elhallgatott. Valószínűleg átvitték a Tugelán. Pénteken éjjel az angol csapatok néhány száz yardot mentek a hegyekre.

London, február 19.

A Daily Mailnek jelenti Chieveleyből tegnapi esti kelettel: Az angolok vasárnap egész nap folytat- ták előnyomulásukat. Este bevették a Céingolo-dombot és részben megmásták a Monte-Christot. A boerok tüzérsége ma egy száz fontos gránátot vetett egy tíz angol tüzérből álló csoport közé. A tüzekek közül négy meghalt, egy megsebesült. Az angolok egész vesztesége a három utolsó napon 81 ember volt.

London, február 19.

Buller tábornok jelenti Chieveleyből mai ke- lettel, hogy az ellenséget a Tugela túlsó partján levő erős állásából elűzte. Buller a boerok állá- sait egyidejűleg arconvalban, két oldalról és hát- ból támadta meg. Az angolok erre elfoglalták a boerok táborát és több lövészerrel és élelemmel telt szerkezeteket vittek el tőlük. Néhány boert fog- lyul ejtettek. A hőségek újra nagy. A terep igen nehéz. A csapatok kedve igen lelkesült.

(Kimberley.)

London, február 19.

A Timesnak egy távirata szerint Kimberleyben a legnagyobb öröm van. Az angolok élelmiszereket szállítanak oda. A városban az élelmi raktárak előtt örök állanak s csak pénzért adnak a katonáknak is. A Times jelenti: French tábornok tízezer emberrel vonult be Kimberleybe. French két helyen tízenyolc mérföldnyire és négy mérföldnyire a vá- rostól ütközött össze az ellenséggel.

Fokváros, február 19.

A városban nagy az öröm Kimberley fölmén- tésén. Roppant embertömegek járnak az utcákon, zászlókat hordanak s így ünneplik a kivírt győzelmet.

London, február 19.

A katonai cikkirők mind egyetértének abban, hogy noha lord Roberts előnyomulása Kimberley fölszabadítása szempontjából sikeres volt és a helyzet az angolokra nézve határozottan javult, mégis vilá- gos, hogy a hadjárat csak most kezdődött meg ko- molyan és még sok akadályt kell leküzdeni, különö- sen az ellenség földjén való átmenetlén járó nehézség- eket, amikor az angolok óriási összekötő vonala ki- lesz téve az ellenség támadásainak.

(Cronje visszavonulása.)

London, február 19.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Jacobsdal- ból 17-iki kelettel: Újabb jelentésekből kitűnik, hogy az elvonuló boerok utóvédje szép rendben vonul vissza és egymásután megszáll néhány kopját, hogy a kíséretnek, amely az igás barmok kime- rülése miatt lassan halad, megkönnyítse útját. A legújabb jelentések szerint a boerok Klipkraals- drift közelében vannak.

London, február 19.

A Daily Newsnak jelenti Modder-Riverből tegnapi kelettel, hogy Cronje tábornoknak kétségbe- esett erőfeszítéssel sikerült megmenekülnie, amit nagy- ban elősegítettek a Modder folyó kanyarulatai. A ne- vezett lap megjegyzi erre a jelentésre, hogy Cronje talán mégis utól érik, mert a nyomában lévő angol csapatok segítséget kaptak.

A Standardnak jelentik Jacobsdaltól 16-diki kelettel: Tegnap körülbelül ezernegyszáz boer megtámadta a főszereg utóvédjét. A boerok nagy sietve jöttek Colesberg felől és sikerült néhány angol szekeret elvenniök. Angol részről néhány ember elesett.

London, február 19.

A Times a következő tegnapi keletli modder-riveri táviratot közli: Cronje hátsó csapata, amely ezer szekeret visz magával, megtámadta Klipdriftet és Drietpurto. Ez valószínűleg hosszabb harcok bevezetése, amelyeket a csapat Bloemfonteinig vivni fog. Az angolok két ellenséges táborot vettek be s hátulról szorongatják a boerokat gyalogsággal és lovas-sággal, amely Kimberleyből csatlakozott ismét a főszereghez. Kimberleybe élelmiszereket vittek.

London, február 19.

A most szombati terjedő táviratok szerint a dél-afrikai harcok minden részében csatáztak. French tábornok főlzabadiotta Kimberleyt, Kenny-Kelly tábornok pedig Cronje boer tábornok hátsó csapata ellen harcolt. Bizonyossá lett, hogy a magersfonteini tábor, ahol az angolok két hónappal ezelőtt véres vereséget szenvedtek, a mult hét végén a boerok kiürítették. Roberts tábornagy, French és Kenny-Kelly tábornokok támadóan operálnak Oránje szabadállam területén. Buller negyedszer próbálja meg, hogy az erősen szorongatott Ladysmitht főlzabadiotta. Eddig nem ért el semmi eredményt. A Fokföld határán, az angol csapatok háta mögött Delarey boer tábornok operál Rennsburgnál az angolok ellen. French és Cronje harcáról a következőket jelentik Jacobsdaltól szombatról:

Kenny-Kelly tábornok üldözte Cronje seregét s száz kocsi ejtett zákmanyul. Ezenkívül egy német tábori kórház került a keze közé. French tábornok kétszer ütközött meg a hátráló boerokkal északnyugatra Kimberleytől. A boerok hátrahagyták táborukat s megszállották a kopjékat, hogy az angolokat az üldözésben föltartóztassák, mert az ökrök lassúsága miatt csak lassan tudtak menekülni.

Magersfontein megszállásáról jelenti egy Modder-Rivernél szombaton 9 órakor föladott távirat:

Az angolok a magersfonteini táborot elhagyták. A tábor rendkívül meg volt erősítve. Nagy, mély sáncok egész sorát találták és a tábor erős drót-kerítés vette körül apró csüngtyükkel. Ha valahol megérintették a kerítést, mindjárt elárulta az ellenség közeledét. A boerok a kopjékat a legnagyobb rendetlenségben hagyták el s láthatólag a legnagyobb gyorsasággal. Félig elkészített ebédeket találtak az angolok. Ezenkívül konzerveket, új uniformisokat és kevés puskát találtak a táborban. Az eltemetett holttestek és a lovak hullái türethetlenné tették a levegőt.

London, február 19.

Egy Modder-Rivernél szombaton délben föladott távirat jelenti: Cronje utócsapata ezer társzekerrel teljes visszavonulásban van. Az angolok Klippfurnál megtámadták a boerokat, akik egész nap tartották magukat, aztán elhagyták a táborot. Az angolok megtalálták a boer hadvezérnek egy táviratát, amelyben panaszkodik arról, hogy a boerok így teljességgel meghagyták magukat lejni az angoloktól.

Egy angol haditudósító így végzi Kimberley főlzabadiottáról küldött táviratát:

Ha egy napig elhalasztottuk volna Kimberley fölmontását, az egész boer sereget körülvevők volna.

Jacobsdaltól jelentések szerint Roberts csütörtökön vonult be csapataival Jacobsdalba. Kimberleyben a legnagyobb rend van. Fegyveres őrszolgálatok vonulnak végig a városon.

London, február 19.

French tábornok Kimberley északi részén vizsgálja a tájat. Még ismeretlen, hogy mely irányban indult Cronje tábornok főlzabadiottával.

London, február 19.

Fokvárosból jelentik: A Modder-River és Kimberley közötti vasutvonal helyreigazításán éjjel-nappal dolgoznak. Valószínű, hogy 3-4 nap alatt átadhatják a katonai használatnak.

London, február 19.

Sterkstroemből jelentik: Brabant tábornok Dortrecht mellett boer csapatra akadt. A boerok két mérföldnyire a várostól egy dombon elsáncolták magukat. Az angolok egész nap gyorspuskával lötték a boerok pozícióját. Este megerősítették a táborukat az angolok s éjjelkor megtámadták és megszállták a boerok hadállását.

London, február 19.

Ladysmithből jelentik február 13-iki kelettel: Dr. Jameson könnyű lázat kapott és betegen fekszik. A hőség óriási. A boerok nagy zvarsdropi táborukat elhagyták.

London, február 19.

Egy arundeli távirat szombati kelettel jelenti a következőket:

Ma három tábori ágyuval forcírozott szemlést tartottunk. A tüzérsek harca két óra hosszat tartott. A boerok nagyon pontosan löttek. Lövedékeik mindig pontosan az ágyuink és a fogatok közé estek. A kitűzött cél elérése után az angolok veszteség nélkül visszatértek táborukba. A boerok jelenleg erős hadállást tartanak megszállva Dortrechtől északra, az angoloknak pedig domináló pozíciójuk van e helységtől délre.

London, február 19.

A Reuter-ügynökségnek Lord Roberts táborában lévő tudósítója leírja Jakobsdal elfoglalását és azt mondja, hogy a városban a legnagyobb rend uralkodik. A városban őrszolgálatok cirkálnak. A katonák még egy almát sem szakítottak le a fákról. A város lakosait az angol katonáknak ez a magaviselete nagyon meglepte, mert mindig azt mondták nekik, hogy az angolok az elfoglalt városokat kifosztják. Most barátokként üdvözlük az angolokat. Beszélgetésükből kiténik, hogy az oranjei boerok már belefáradtak a háborúba. A tudósító azt jelenti továbbá, hogy Jakobsdalban nagy német kórház van, amely különös tisztaságával tűnik ki. Az orvosok mind a két fél sebesüléjével egyaránt humanusan bánnak. Mikor Kelly-Kenny tábornok Cronje kocsijait elfoglalta, egy német ambulanciát is elfogott.

London, február 19.

A Times egyik cikkében ezt írja: Amíg nem tudjuk, hogy mi történt Cronje haderejével, nem mondhatunk végleges ítéletet Lord Roberts sikeréről. Cronje lovaskatonáinak nagyrésze bizonyára megmenekült, de a kocsikat, élelmiszereket és lövészeket el kell venni a boeroktól.

A Standard azt mondja, hogy noha a háború befejezése nem áll közvetlen küszöbön, mégis mondhatjuk, hogy az eredmény bizonyos.

Brüsszel, február 19.

A boerokhoz közel álló körök igen optimisztikusan fogják föl a helyzetet. Reá mutatnak arra, hogy Delarey boer tábornoknak sikerült French háta mögé kerülni. Cronje erős hadállást hagyott hátra Bloemfontein védelmére s ez lehetségessé teszi neki, hogy Roberts hadserege mögött operáljon. A legközelebbi napok fényesen fogják igazolni Cronje taktikáját.

London, február 19.

Az esti lapok jelentik Modder-Rivernél tegnapi kelettel: A legutóbbi jelentések szerint Kelly-Kenny hadosztálya még egyre szorongatja a visszavonulóban levő boerokat. Összesen eddig 150 szekeret vettek el a boeroktól. Az angolok kezébe esett továbbások, lőszerrel telt kétszersületes doboz is, mely a Delagoa-öblön át Pretóriába volt cimezve.

London, február 19.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Sterkstroemből tegnapi estéről, hogy a boerok visszavonulnak és hogy ennél fogva Brabant tábornok hadosztálya Dorrechtbe vonul.

London, február 19.

Arról, hogy a boerok egy éllelmi szert szállító szekérszakaszt elfoglaltak, ellentmondók a hírek. A Daily Maily levelezője következőket jelenti lapjának:

Utána akartam menni Roberts tábornoknak a jacobsdali uton. Lovaim kimerültsége miatt Roberts társzekeréinél kipihentem, melyek Modderrivernél töltötték az éjszakát. A szekerek száma 200 volt, mindegyik 6000 font adaggal, 16 ökörtől vontatva. Másnap reggel a közeli magaslatokról lövöldözni kezdtek ránk, ami annál inkább meglepett bennünket, mert nem hittük, hogy a közelben boerok vannak. A szekerek fedezete, mely 80 highlanderből s 40 szekeresből állt, belemert az ütközetbe, mely több óra hosszat tartott.

Itt vége szakad e jelentésnek és a harc eredményéről nem ad hírt.

Erüsszel, február 19.

Krüger elnöknek egy távirata eloszlatja azt az aggodalmat, hogy az angolok Oranjeba betörhetnek és azt mondja, hogy Kimberley feladása Cronje új stratégiai tervének a következménye.

Berlin, február 19.

A boerok helyzetét most az itteni katonai körökben is meglehetősen aggasztónak tartják. Azt, hogy a boerok Roberts tábornok visszavonulási vonalát elvághatják, nem tartják valószínűnek, mert az angolok száma ehhez túlságosan nagy, míg a boerok Cronje visszavonulása óta a Fokvároszat északi részében nagyon meggyengültek.

(Ladysmith.)

London, február 19.

Ladysmithből jelentik a Reuter-ügynökségnek 17-iki kelettel, hogy French tábornok győzelme és Kimberley főlzabadiottása ott nagy örömet keltett. A helyőrség nagyon jó kedvben van, s minden akcióra kész. A boerok a legutóbbi napokban nagy tevékenységet fejtettek ki.

(Ütközet Colensónál.)

London, február 19.

Egy boer forrásból eredő távirat jelenti: Mayer Lukács tábornok Colensohoz közel a Loauwkrantz kemény harcra keveredett az angolokkal, akik túlnyomó számmal vannak. De a boerok eddig egyetlen pozíciójukat sem veszítették el.

(Roberts proklamációja.)

London, február 19.

A Daily News-nak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Lord Roberts az oranjei boerokhoz proklamációt intézett, amelyben azt mondja egybe-között, hogy a brit területre való betérés nem történt a lakosság általános jóváhagyásával, hanem a felelősség csakis a szabadállam kormányát terheli, amely kárhozatos külső befolyás alatt cselekedett. Nagy-Británia nem viselheti rossz indulattal az oranjei boerok iránt s meg akarja őket kimélni azoktól a rossz következményektől, amelyeket kormányuk helytelen cselekvése maga után vont. Végül főlzsolítja a proklamáció a szabadállam összes polgárait, hogy Angliával szemben minden további ellenségeskedéstől tartózkodjanak.

(Ujabb csapatszallítások.)

London, február 19.

A hadügyminisztérium a legközelebbi két hét alatt ismét 15000 embert s 1200 lovat fog a harc-térre küldeni. A hajóraszállítás már ma kezdetét vette Southamptonban.

London, február 19.

Nemcsak Portsmouthba, hanem Devouportba is parancs ment a tartalékhadmozgósítására.

(Leyds a pápánál.)

Róma, február 19.

Transvaal európai ügyvivője, dr. Leyds legközelebb ide érkezik. Azt beszélik, hogy kihallgatást fog kérni a pápától.

HIREK.

Budapest, február 19.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Február 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minthogy január 1-jén a kötelező koronaszámítás lépett életbe, és a posta csak olyan utalványokat fogad el, amelyeken a pénzösszeg koronákban van megjelölve, kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy az utalványokon az előfizetési díjat ezentul ne forint és krajczárban, hanem koronákban és fillérekben méltóztatassanak feltüntetni.

— Személyi hír. A portugál király Birnbaum Imre budapesti konzulnak a Villa Vigosa-rend közepkeresztjét adományozta.

— A király Budapesten. Ma délután 6 órakor a budai királyi várakban 23 teritékű udvari ebéd volt, amelyen ő felségén kívül részt vettek: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Lukács László, Darányi Ignác, Hegedűs Sándor, Flósz Sándor és Cseh Ervin miniszterek, Paar gróf lovasági tábornok és Bolfras tábornagy főhadsegédek, Liechtenstein herceg főudvarmester, Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy, Wessely lovag alezredes, Pálfi őrnagy szárnysegédek, Hóhel lovag korvettkapitány, König udvari tanácsos, dr. Kerzl főorvos, Dittl százados parancsörizst, Pálffy gróf és Grimm kapitányok, Huber sorhajóhadnagy, a parancsörizst és az őrszolgálatok.

A király ma reggel feltizkor általános kihallgatáson fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt. Az általános kihallgatás során megjelentek: Schlarbö Lőrinc bíboros püspök, gróf Csáky Albin, gróf Hunyady Imre, gróf Széchenyi Pál, báró Podmaniczky Frigyes, gróf Kun Géza és Szontágh Pál helyettes tanácsosok; gróf Berczold Richárd.

gróf Széchenyi Imre, báró Révay Gyula, Szegedy György, gróf Zichy János és gróf Zichy Aladár kamarások, Náményi József kuriai bíró, Major Árpád vezérőrnagy, Rómy Béla és Garancs Mihály osztálytanácsosok, Pelleria Hubert, az udvari vadászati hivatal vezetője, Khittl Rezső ezredes katonai építési igazgató, Brandtner Károly építési mérnök, Kriegl Ernő százados és Seher Ferdinánd építési számszít. A kihallgatás után a királyi termeibe vonult.

Mária Valéria főhercegnő holnap este hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik.

Ó felségének az Iparművészeti Múzeumba holnapra jelzett látogatása némi halasztást szenved. A közönség azonban a párisi kiállítási tárgyakat már holnaptól kezdve megtekintheti.

— **A pápa a kínai császárnénak.** Rómából jelentik, hogy a pápa egy remek vázát küldött ajándékba az özevgye kínai császárnénak, amiért a császárné legutóbbi dekrétumában a katolikus vallást díszített felekezettnek jelentette ki. Az ajándékot Fairier pekingi püspök fogja átadni a császárnénak.

— **Jenő főherceg kalandja.** Griesből táviratozzák, hogy egy kirándulásnál Jenő főherceg kocsija egy magánfogattal összeütközött. Jenő főherceg és kísérete kiugrott a kocsiból és így sértetlenül maradt.

— **Gróf Sternberg a boeroknál.** A Neues Wiener Tagblatt jelenti, hogy gróf Sternberg osztrák-magyar lovassági tábornok második fia, gróf Sternberg Adalbert néhány héttel ezelőtt Transvaalba utazott. Ott Krüger elnök fogadta és gróf Sternberg kifejezte előtte az osztrák és magyar nép rokonszenvét. A gróf, mint a Pretóriában megjelenő Volkstem című lap hadi tudósítója a harciérré utazott.

— **Báró Dániel Ernőné a munkásleányok vacsoráján.** A Magyar Háztartási Iskola esti tanfolyama, melyet jobbra munkásleányok látogatnak, ma ért véget és a növendékek vizsga-vacsorával akartak beszámolni tudományukból. Amint vacsorához ültek, váratlanul megjelent báró Dániel Ernőné, az iskola buzgó elnöknője. A kegyelmes asszony leült a munkásleányok közé, velük vacsorázott s nem győzte eléggé dicsérni egyszerű, izletes főztijüket. A boldog munkásleányok keresetlen szavakkal ünnepelték a jószágos elnököt.

— **Befolyásolják az esküdteket.** Az igazságszolgáltatásnak Szegeden panaszra van a vádlottakra. Nem azért, amiért vádlottak lettek, hanem mert az esküdtbírótságot összetévesztik az eddigiekkel s mielőtt tárgyalásra kerülne a soruk, végigkicsinálják az esküdteket és informálják az ügyük állapotáról. Persze a maguk szempontjából csinálják a dolgot s az információ — amire különben nincsen semmi szükség, — egyoldalú kissé. Ez bizony kedélyes állapot, különösen ha az esküdtek belemennének abba, hogy meghallgassák az információt. Egyszerűen lehetnének volna téve ilyenformán a cél, amiért esküdtekre, független polgárokat bízta az ítélezést.

— **Stefánia főhercegnő házassága.** A Berliner Tageblatt Stefánia főhercegnő házasságáról a következőket írja: Stefánia főhercegnő, mint a trónörökös özvegye, négyszázötvenezer forint évi apanázt kapott s azonkívül kastélyt, cselédséget, kocsit szabadon használhatott. A jövőben az uralkodó különös gondoskodásából évi százezer forintot kap. Gróf Lónyay Elemérnek nincs nagy vagyona. Nem tartozik a gazdag magyar magnások közé. Jövedelme évente körülbelül negyvenezer forint lehet. Szóval Stefánia főhercegnő, mint Lónyay grófné nem élhet olyan nagy pompában, mint eddig élt.

— **A Zde.** A Prágában megjelenő Katolické Listy jelentése szerint, dr. Kohn oltmúti érsek felségfolyamodványt intézett a királyhoz, melyben kéri a morvországi Zde-ünnepet alkalmával elítélte megkegyelmezését. A lap szerint a felségfolyamodványt az igazságügyminisztérium utján terjesztik föl a királyhoz.

— **Négyezer koronás alapítvány.** Dr. Falk Miksa országyűlési képviselő, a Hírlapírók Nyugdíjintézetének elnöke, a mai napon a következő levelet kapta:

Méltóságos uram! Mellékelve tiszteletteljesen átszarmaztatok Méltóságodnak 4000 koronát azaz négyezer koronát, azon kérelemmel, hogy ezen összeggel, melyet boldogult férjem emlékére maróthi Furst Jakab és neje nevén alapítványt szántam a Hírlapírók Nyugdíjgyűlése javára, rendelkezni méltóztatassék.

Budapest, 1900. február 19-én.

Kiváló tisztelettel

maróthi Furst Jakabné s. k.

— **Házasság.** Harkányi báró Harkányi András eljegyezte kőröszegi és adorjáni Csáky Mária grófnőt. A menyasszony gróf Csáky Albin ifjabb leánya.

— **Pártos Dezős** férjiszabó folyó hó 18-ikán eljegyezte Pick Amália kisasszonyt, Pick Ármán és Samu, a Pick testvérek fővárosi férjiszabó-cég belfogójának nővérét.

Dr. Stern Miksa fővárosi ügyvéd vasárnap délután esküdtött örök hűséget Friedmann René kisasszonynak, Friedmann Gábor leánjának a Dohányutcai zsidó templomban.

— **Jókai születésnapja.** Ma töltötte be hetvenötödik évét a magyar költők fejedelme, Jókai Mór. Csöndes, boldog otthon felé szállt a magyar nemzet jókívánsága, hogy a Mindenható még soká tartsa meg ereje teljében a magyarság büszkeségét, Jókai Mór. Mai születésnapján évfordulóján fejezte be Jókai *Az én életem emlékei* című munkáját. A költői befejezés így hangzik:

Eppen ma ötven esztendeje annak, hogy a tollat újból a tintatartóba mártottam, hogy a *Forradalmi és csatakepeket* megírjam; álnév alatt: a gazdám kutyájának, *Sajónak* a neve alatt.

Másfél esztendő múlt el azóta, hogy egymásé lehettünk. Ebből a másfél esztendőből tizenhárom hónapot töltöttünk el bujdosásban, üldözöttségben, ridaalban, egymástól elszakítva, egymást keresve s a feltalálás után egymás kezét fogva a menekülésben; két hónapot súlyos betegségben, rejtettségben alig: maradt valami az örömeik számára.

És az asszony még is tudott szeretni engem, tudott hűséges lenni hozzám; hozzám, az üldözöthöz, a névtelenhez, a megbukotthoz, a nyomorékhoz, a koldushoz! Aki emberzsámba sem mentem. Akinek nem volt helyem a világban. Akit kitagadtak, kigunyoltak. Aki az ő arany szeretetért nem tudtam egyébbel fizetni, mint a magam szeretetével (ócska kopott papizzal.)

És még is szerettek!

Szerettek magamért. A lelkeimért. A szívemért. Meg tudták becsülni annak az értékét. S mikor el voltam dobva, a sárba tiporva, akkor is büszkéek voltak reám.

Mit értitek ti ezt, mai kor vázlatozói? Nálátok az ember a kutyánál kezdődik. Ti nem hisztek semmit, csak azt, ami rutság. Nálátok a hűség mesemondás, álomfantázia, a nő szerelme holdbeli világ!

Én laktam ebben a világban. Nem esoda, ha visszavágytam bele. És benne élek.

Beszélni nem fogok róla.

... Három dolog van, amivel az embernek nem szabad dicsekedni: az egészségével, — a szerencsével — és szerelmével. — Akinek megvan, rejtsd el, mint a talált kincset. — Ez nálam nem babona, hanem élet-tapasztalat.

... Údv az olvasónak. Közönet mindazoknak, akik e mai napon rólam megemlékeztek.

Jókai születésnapja alkalmából tegnap este a Naschitz-féle nyilvános felsőbb leányiskola és nevelőintézet ünnepet rendezett, melyen nagyszámú előkelő közönség jelent meg. Jókai maga nem jönetett el az ünnepélyre, Jókainé azonban jelen volt. Jókai Mór Guttman Miksa tanár ünnepi beszédben dicsőítette, amelyet Horváth Margit olvasott fel. S. Berstein René hatásosan szavalta Jókai *Munkácsi rabját*, Pápai Irén csinosan énekelte.

— **Ünnepelt plébános.** Holtes József kispesti nyug. plébános, tegnap fátylasmenettel tisztelte meg a polgárságot. Az ünnepelt tegnap ezer korona alapítványt tett kulturális és humanus célokra.

— **Adomány.** Gróf Andrássy Dénesné, a kassai honvédelmek javára 6000 koronát adományozott.

— **Égni vagy nem égni?** Ez most a kérdés Németországban. És a német lapok előfizetőik idegeit napok óta részesítik abban a kellemességben, hogy az elégetés élvezését érzésük fejtegetik. A körül forog a vita, hogy az *anatómiai hullákat* elégezzék vagy eltemessék-e? A többség ezt kívánja: nem égni!

Azokat a csontokat pedig, amelyek a temetők hurekolódásával kerülnek hosszú nyugalom után napvilágra, tegyék egy közös sírba. Tehát a csont maradjon csont.

Még az sem igaz hát, hogy isa pur és chomuw wogmu. Csontok leszünk, zörgő száraz csontok. Mert a többség azt kívánja: nem égni!

— **A pozsonyi alagút.** Pozsonyból jelentik, hogy a M. Á. V. igazgatósága a bedőlt vasuti alagút helyreállításának munkálatai közben arra a meggyőződésre jutott, hogy *leghelyesebb egy egészen új alagutat építeni.* Most ideiglenesen a bedőlt alagút helyére egy masszív faalagutat építettek, ezt azonban azonnal lebontják, mielőtt az új alagút, amelynek építése két évig fog eltaranni, elkészült. A bedőlt alagút helyreállítási munkálatai annyira előhaladtak, hogy három hét múlva a forgalom ismét megnyitható lesz.

— **Új magyar találmány.** Gross Mór ma olyan írótolra kapott szabadalmat, amely bármely folyadékba mártva különböző színű tintával ír. Érdeklődőknek a feltaláló ad fölvilágosítást, Bezerédi-utca 10-ik szám alatt lakik.

— **Egy brünni posztógyár oszdje.** Brünnből táviratozzák: A törvényesék ma Laufer Jakab posztókereskedő ellen megnyitotta a csődöt. Laufer passzívái 300.000 koronára, zsrókőteleztségei pedig 370.000 koronára rughnak.

— **Halálozás.** Török Aladár, a Magyar Általános Hitelbank tisztviselője huszonegy éves korában Budapesten meghalt. Temetése szerdán lesz.

— **Elhunyt képviselő.** Versecről táviratozzák, hogy *szlisciai Jovanovich Szilárd*, a moravica kerület országgyűlési képviselője ma éjjel Versecen meghalt negyvenöt éves korában. Az elhunytat 1896-ban választotta meg a Temes vármegye Moravica kerülete képviselője szabadelvűpárti programmal. A nyolcvanas években Jovanovich a közigazgatási ügyvitel tanulmányozása céljából megyei szolgálatba állott, egyébként husz év óta működött a közigazgatás terén különböző bizottságokban. Közhasznú tevékenységéért királyi kitüntetésben is részesült. A megboldogult holnap reggel szentelik be Versecen, aztán a szlisciai családi sírboltban örök nyugalomra helyezik.

— **Temesvárról táviratozzák,** hogy a moravica kerület szabadelvű választók polgárai Jovanovich utódjául *Manasz Györgyöt* jelölik, aki Temes megyében a főispán oldala mellett működik.

— **A párisi kiállítás.** A franciák veszedelmes fenyegetések közt megindult kiállítását, a nagyharagos kiállítások dacára nagyjában máris elkészült. Már április hó tizenötödikén megis nyílik, s a minszentek utáni első vasárnapig, vagyis november hó ötödikéig tart. A kiállítás céljaira mindössze 130 millió korona áll rendelkezésre. A kormány 18 milliót, Páris városa 18 milliót, a francia bank 28 milliót ad a kiállítás céljaira. Hatvan millió frank jövedelmet vár a kiállítás igazgatósága a sorsjegyekből, a kiállítási épületek anyagának eladási árából pedig hat milliót remél. A kiállítási épületek, ezek a mulandóságnak szánt cifra remekművek, mind úgy vannak építve, hogy a kiállítás után rögtön szétszedhetők legyenek, mindössze három épület marad meg a nagy napok emlékeül, a két műcsarnok és III. Sándor hidja, amely valóságos csodája lesz a kiállításnak. Ez a hid egyetlenegy, acélból készült elliptikus ívszerű tündöklik, mint a mesebeli színezetből vert tündérpálatok hidja. A kiállítási belépti díjakat is megállapították már. Délelőtti tíz óra előtt a belépti díj két frank, tíz órától hatig egy frank, az esti órákban újból két frank. A kiállítás kapui, a világ leghíresebb kapuinak reprodukciói. A Kreml kapuja, a toledo, kairó, trieri, delhi, baseli kapuk gyönyörű másolatai keresztül jut az ember a kiállítás területére. A katalógus 500.000 koronába kerül s akinek van hozzávaló turelme, annyit tanulhat belőle, hogy akár tanári katedrara is reflektálhat. A kiállítás legszebb látványossága a vízi palota lesz, melyben száz méter magasságból szökken ki a víz s egy allegorikus csoportozatot foly körül. A legnagyobb palota a villanyos kiállítás épülete lesz. Ez a pavillon 1275 láb hosszú és 250 láb széles s uja falai is üvegből valók. Az Eiffel tornyot is újra festik, a talapzatot narancssárgára s aranyosra a csucsát. Nyolcezer villamoslámpa szórja róla sugarait. A különlegességek közt különösen érdekes a fordított ház, amelyben a csillárok a padlón vannak, a szőnyegek meg a mennyezeten s hogy a csoda minél tökéletesebb legyen, az ablakok is oly módon vannak építve, hogy aki kinéz rajtuk, az egész világról azt gondolja, hogy a feje tetejére állott. Ezen a tündérpalotán kívül lesz még auto-elektrofon is, egy nyolcvanezer zeneművet játszó, óriási verkli. A szokásos legnagyobb bordó, a világ legnagyobb szobája, mammut táveső, kétszáz tonna súlyú óra, tűzőkádó hegy, amelyből igazi láva omlik — mindez természetesen a párisi kiállításon sem fog hiányozni.

— **Hárosoló bír.** Párisból táviratozzák, hogy tegnap ott *Mulletier Achilles* lillei bírót és nejét tartóztatták. A *Temps* erről az esetről a következőket jelenti: Mulletier neje Herzl berlini bankár elvált felesége volt. Herzl 1879-ben meghalt és összes vagyonyát, másfél millió frankot, elvált felesége kizárásával három gyermekére hagyta. A Mulletier-pár aztán, hogy ezt a roppant vagyont megkaparíthassa, Herzlnék egyik fiát, aki akkor 11 éves volt, megszöktette és Párisban álnév alatt neveltette. Mikor aztán a fiu nagykorú lett, a gyámhatóságtól vagyona kiadását követelte, melyet aztán a Mulletier-házaspárnak adtak kezelés végett. Néhány évvel utóbb azonban számon kérte tőlük a vagyont és minthogy ők nem tudtak kellően elszámolni, följelentést tett ellenük, mire a házaspárt letartóztatták.

— **Luocheni szomszédjai.** Genéből táviratozzák: Egy fogoly, aki Luocheni zárkájával szomszédos zárkában volt elzárva, fogolytársával megszökött.

— **Rablási kísérlet a postán.** A komáromi postahivatalt, amelyhez a katonaság illetményeit is küldik, rövid idő alatt hetszer akarták kirabolni. A postamester éberségének köszönhető, hogy a legutóbb érkezett negyvenezer forint nem került illetéketlen kezekbe. *Virág* Ferenc postamester észrevette a betörési kísérletet s revolveréből öt lövést tett, mire a betörők elmenekültek s a posta közelében levő fűszerkereskedést törték fel, ahonnan háromszáz forint értékű cikket vittek el.

— **Két jómadár egy csalitban.** New Yorkban két magyar nevezetesség találkozott össze. Nem igen vagyunk valami tulságosan büszkéké rájuk, de azt még mi se tagadhatjuk, hogy ezáltal érdekes két svindlerről van szó. Az egyik Lazarovics Mihály, szerencsétlen fia egy olyan apának, aki nem látta meg a jövendőt előre s nem biztosíthatta a fiának valami uton-módon olyanformán, hogy csak a csekély nyolevan-száz-ezer forint kamatokat költsesse el esztendőnkint. Ilyenformán két esztendő alatt tönkrementek a milliók. Nem is valami csodálatos művészettel usztatta el őket Lazarovics Mihály. Inkább bután. BALEKÉVOLT FÜNEK, FÁNAK. Egy már kissé kiérdemült orfeumprimadonnának jutott a javarésze butonokban, pezsgőben, no meg a cigányoknak meg a jó barátoknak, akik közül néha ötven is ott ült a nábob asztalánál — a vendéglőben. Mert még ur se volt szegény. Kocsnába járt, ott huzatta a fülébe a nótát, jóformán lakása se volt, afféle éhenkórász életet élt minden milliói mellett, kicsalták, ellopták, világba szórta a pénzét s aztán egyszerre csak észrevette, hogy annyira se maradt, amivel auflágall ehetnék meg egy babfőzeléket. Akkor egy darabig még hitelbe kooskázott, a szeretője se dobta ki rögtön, hamisított néhány váltót, amiért adtak neki hol szín érekeposórt, hol cséplőgépgarnitúrát, ami nem volt eszépsére berendezve s egyszer estén, amikor már gyanus detektívfigurák lesték aztán, hogy merre megy, mit csinál, hirtelen eltűntették Budapestről azok, akiknek szintén érdekükben volt az, hogy ne kerüljön hurokra. Kiment Párisba. Ott előbb mint billiardmarkör élt, aztán magyar pajtásokkal találkozott s velük egyetemben csunyan becsapott egy grófnét. Vagy százezer frankot csaltak ki tőle s változatosság kedvéért most már a francia detektívek elől ugrott meg a nábob. Meg se állott Amerikáig. Itt szép kis társaságot talált együtt. Pénztárosok, bankárok, apróbb gazemberek között rátalált a jeles Gallovics Viktorra. Ez az ur albiró volt minálunk. S megnősült, amint az már tisztességes emberhez illik s az első éjszakán otthagya a feleségét és gyorsvonaton rohant Hamburg felé egy leányval meg tízezer forint hozományval. Azonban az uton egy kis kellemetlenség érte. Léket kapott a hajó, a pénz a kabinban volt, a kabin zárva, a hajó sülyedt és Gallovics ur meg a leány éppen csak az életüket tudták megmenteni. Az itthagytott, aljasan becsapott asszony pénzét elnyelte a tenger. Gallovics ur ilyenformán mit tehetett egyet, hogy a rongyos életét továbbra is megtarthassa magának, kereset után látott és tányérmosogató lett egy nagy étteremben. Aztán főleposat dalékeseknek és ebben az állapotában talált rá a barátja, Lazarovics Mihály. A nábobnak egy pincéri pozíciót szerzett az albiró abban a kávéházban, amelyben ő éneklé a népdalokat és azóta összeforttak, elválhatatlan barátok s nem lehetetlen, hogy mi itt e néhány szerény sort fabrikáljuk össze az ő nagyságuk dícséretére, valami új plánumot farag együttesben a nábob és az albiró a piszkos, füstös kávéházban, amiből okvetlenül huncutság lesz — s esetleg friss pénz, esetleg tömlő. Gallovicsot különben a Magyar Kör megválasztotta elnöknek. Szép kis kör lehet.

— **Sarasate muzeum.** Sarasate, a világhírű spanyol hegedűművész szép jelét adta szülőföldjéhez való ragaszkodásának. Pampelona városának adományozta mindazokat az ajándékokat, amelyeket művészi pályáján fejedelmi és más kiváló személyiségektől kapott. Ezeknek az ajándékoknak körülbelül hatszázezer peseta az értéke. Pampelona ezekből a tárgyakkól külön muzeumot rendez be s ez alkalomból Sarasate díszpolgárnak nevezte ki.

— **A legkedvesebb ajándék.** Nantes városa kedves ajándékot adott *Marchand* alezredesnek. Lefestette *Marchand* atyját *Maurice Chabas* nantési születésű művészrel és ezt a jól sikerült képet felajánlotta az alezredesnek. *Marchand* meghatva köszöntö meg a képet, amely, mint mondta, legkedvesebb és legbecselesebb mindazok közt az ajándékok közt, amelyekkel eddig elhalmozták.

— **Az erényes főudvarmester.** Báró *Mirbach*, a berlini főudvarmester nagyon erényes ember lehet. Legalább erre mutat egy berlini lapnak következő kis tréfája, amelyben *Mirbach* bárót oszofolja ki.

— A német akvarellisták kiállításuk megnyitására báró *Mirbach* főudvarmesternek is küldtek meghívót, amelyen a festészet muzeját természetesen ruhálatlanul, teljesen ruhálatlanul rajzolták meg. A főudvarmester azonnal visszaküldte a meghívót azzal a megjegyzéssel, hogy az ilyen művészet sérti erkölcsi érzékét. Legszajtabb külön tudósítók most kifürkészték ennek a dolognak az előzményeit. Amikor *Mirbach* ur kezébe vette ezt a kártyát, sokáig nézte, rázta a fejét, mialatt egyre mélyebben és mélyebben elpirult. Aztán csöngett, s magához kérette két öreg ceremóniamestert.

— **Uraim!** — szólt hozzájuk — talán furcsának fogják találni, de mint egy keresztény udvar főudvarmestere nem átalom bevallani ebbeli tudatlansá-

gomat. Még sohasem láttam... izé... ruhátlan nő... mondják csak... igazán ilyen?

Halálos zavarban állott elötte a két öreg. Végre mind a ketten előrukkoltak vallomásukkal, beismerve, hogy bizony — ők se láttak... Ekkor az idősebbik urnak mentő ötlete támadt.

— **Hivjunk föl** — mondta — hat testőrt a kapu alól. Ezek közt bizonyára lesz olyan gazember, aki már látott.

Ugy is tett. Katonás feszességgel jelentkezett a hat marcona gárdista. Megnézték a képet s egyhangulag jelentették ki:

— **Igen, körülbelül ilyen...**

— **Tehát mégis!** — kiáltott fel *Mirbach*. Tehát még csak nem is a csapongó művészi fantázia szülötte, hanem a brutális valóság ábrázolása! Pfuj!

Reszkető kézzel irt néhány sort s visszaküldte a meghívót.

— **Ismeretlen életut.** Tegnap délután a Muzeum-körút 1. számú ház kapujában egy eszméletlenül fekvő fiatal emberre bukkantak. Melléből patakzott a vér, kezében pedig kést szorongatott. Gyorsan a mentőket hívták segítségül, akik a szerencsétlen ifjú sebet bekötözték és azután a Rókus-kórházba szállították. Az életut, aki körülbelül 18—20 éves munkásnak látszik, életveszélyesen sebesítette meg magát és eddig még nem is nyerte vissza eszméletét. Személyazonosságát nem tudták megállapítani.

— **Megkésélt szerelmes.** A feltékenység áldoztává lett *Makai* Nándor gyári munkás. Mikor az este Kéz-utca 4. szám alatt levő lakására ment, a kapu mögött lesben állt két napszámos, *Gábor* Gábor és *Misek* János. Amint *Makai* megpillantották, botokkal estek neki, majd később meg is bicskázták úgy, hogy súlyos sebekből borítva vitték a Rókus-kórházba. A rendőrség a két késelőt elfogta, s ezek kihallgatásuk alkalmával elmondták, hogy azért verték meg *Makait*, mert a *Misek* János feleségével viszonyt folytatott.

— **A vigyázatlanság áldozata.** *Hirsch* Izidor napszámos tegnap este a Kerepesi-ut elején leugrott a robogó villamosról, de oly szerencsétlenül, hogy bokáját eltörte. Beszállították a Rókus-kórházba.

Szocialista-gyűlés az államfogházban.

(Váci csendélet.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Váca, február 18.

- Alázatos kérésünk volna, rendőrtanácsos ur..
- Mi tetszik?
- Szocialista gyűlést akarunk tartani.
- Hol?
- Az államfogház udvarán.
- Mikor?
- Holnap. A séta idején.
- Megengedem.
- Talán megtisztel jelenlétével is?
- Föltétlenül ott leszek. Mint az államhatalom képviselője.

Ez a beszélgetés folyt le néhány nap előtt a váci államfogházban *Bérczi* rendőrtanácsos és *Csizmadia* Sándor szocialistavezér között.

Őn milyen forgandó is a világ kereke! *Bérczi*, a hatalmas poléicák, akiknek segédelmével már annyi lelkes szocialista jutott a dutyiba, hogy világfőlforgató ábrándjait kontemplatív csöndben megérlelhesse, — ez idő szerint szintén „il.“ Párbafozott tudniillik.

És most, mint kolléga került össze a szocialistákkal, az ő kedves „előnyomozójai.“ Jó fiuk lehetnek a jövendő világrend előharcosai: hogy a rendőrtanácsos ur el ne felejtse praxisát és hogy az államfogház fegyelme le ne fokozza önértelét, egy kis parázs szocialista-gyűlést rendeztek tiszteletére.

A gyűlés lefolyása méltóságos volt. Jelen valának az államfogház összes ünlőkei: újságírók, egy-két színész, (köztük *Rózsahegy*, a *Magyar Színház* komikus.) és egynéhány párbajviselt földbírtokos.

A gyűlést *Pfeifer* Sándor nyitotta meg, mint elnök. Mint a kormányhatalom képviselője *Bérczi* rendőrtanácsos jelent meg.

— **Uraim,** — mondta az elnök *Pfeifer* Sándor, — megnyitom az ülést. Egyebet itt úgy se nyithatok meg.

— **Bár a kaput nyitná ki!**... — suttogta egy ábrándos államfogoly, aki folyton fiatal feleségéről ábrándozik.

— **Rendre!** — hangzott fel a közönség köréből. — **És ezennel** — folytatta *Pfeifer* rendületlen nyugalmal, — átadom a szót *Csizmadia* Sándor elvtársunknak.

— **Éljen! Halljuk!**

Mikor a moraj lecsöndesült, ércesen, tisztá hangon kezdte szónoklatát *Csizmadia*, a híres szocialista:

— **Uraim!** Azt mondta az elnök ur, hogy megnyitja az ülést, mert egyebet úgyse lehet. Nos hát ez nincs egészen így. . .

— **Halljuk!**

— **Nem akarok önökben hiu reményeket föl-ábrázolni.** Ne gondoljanak arra, hogy talán ma

éjszakára szabadságot tudnék önöknek szerezni, hogy tul az államfogház falain kedélyes murit osapjunk, Elmúltak azok a kedélyes régi idők, amikor *Miletics* Szvetozárt, nemzetiségi izgatások miatt tíz évi államfogházra írt dicső elődünket, a váci rendőrség éjjeli csendháborítás címén huszonnégy órai áristomra ítélte el, mivelhogy a cigánybanda kíséretében tökrészezen végigduhajkotta éjjeltájt Vác városa néptelen utcáit! És mégis kitárok önöknek egy kaput...

A közönség feszült várakozással csöngött a szónok ajkain, aki meghatottságtól reszkető hangon ekként folytatta:

— **Kitárok önöknek szívem kapuit,** — hadd lássanak bele! El fogom önöknek mondani: *hogyan lettem szocialista?*

És erre elmondta *Csizmadia* Sándor, miként lett ő hiva az új világrendnek és lelkes előadása elragadta az államfoglyokat. A közönség példás rendben viselkedett, — a rendőrségnek nem volt joga a beavatkozásra.

Amikor javában folyt a szónoklat, hirtelen megszólalt — a csöngetttyü.

Vége a séta idejének, a szocialista-gyűlésnek — és az államfoglyok ismét bevonultak a szobáikba.

— **Ideje volt** — mondá *Bérczi* — mert már csaknem meg voltam győződve a szocialista tanok üdvösségéről!

A folyosóra vezető ajtónál feltűnt *Balkay* István, a rettegő izgatató hatalmas alakja. Alattvalói tiszteltetéssel üdvözölték az államfoglyokat, a szocialisták éppen úgy, mint a rendőrtanácsos ur.

Ha tudta volna, hogy az imént szocialista-gyűlést tartottak!...

A nagykövet házmeistereje.

Budapest, február 19.

Párisi levelezőnk olyan esetről értesít minket, amely alkalmas bevilágítani a Dreyfus-per félhomályába s felfedi azokat a nemtelen utakat, amelyeket az akkori francia vezérkar Dreyfus tönkretételére segítségül vett. Párisi levelezőnk tudósítja a rendkívüli esetről a következő:

Páris, február 17.

A közel jövőben bizonyára élénken fogja foglalkoztatni a francia közvéleményt egy eset, amely Párisban még nem került nyilvánosságra és erősen jellemzi a rennesi pörben szereplő vádlókat.

Ebben a Dreyfus-ügyben igen előkelő szerepet jutott *Bastien*nek, *Münster* herceg a párisi német nagykövet házmeisterejének. A vezérkar hadi tervében úgy volt kicsinálva, hogy *Bastien* asszony a rennesi tárgyaláson eskü alatt tett vallomással fogja megerősíteni azt a mendemondát, hogy *Dreyfus* gyakran jött a német nagykövetség palotájába *Schwartzkoppen* ezredeshez. *Bastien* asszony azonban nem jelent meg a rennesi tárgyaláson és így szenzációs vallomása elmaradt. Viszont a napokban, — mint teljesen biztos forrásból tudjuk — *Münster* hercegtől audienciát kért, azonkívül pedig segélykérő fenyegető leveleket intézett *Madame Loubet*hez, a köztársaság elnökének feleségéhez. A nacionalista lapok pedig aktuálisá tették az asszony ügyét, és hogy a közszalmat megnyerjék számára, a *Dreyfus-ügy* áldozataképpen siránkoznak szerencsétlen sorsa felett.

Bastien asszonynak szerepéről, mely a Dreyfus-ügynek egyik szenzációs és rémregénybe illő fejezete, teljesen hiteles adatok alapján a következő érdekes és édkidő ismeretlen leleplezéseket közölhetjük:

Bastien asszony, mint ismeretes, *Münster* herceg német nagykövet házmeistereje volt és mint ilyen a herceg leányának, *Mária* grófnőnek teljes bizalmát bírta. Ő tisztította a kandallókat és ő ürítette ki a papírkosarakat. Az eldobott írókat azonban gondosan összeszedte és azokat a francia vezérkar kezébe juttatta, amiért *fiu havi fizetést* húzott. Ő volt az, amit a vezérkar kémkedési osztálya a rennesi pör során *rendes utjának* nevezett.

Tavaly augusztus 1-én azonban a német nagykövet levelet kapott házmeisterejétől, a birtokában levő kulesok kíséretében. A levélben azt közölte, hogy hirtelen letartóztatták. A német nagykövet nyomban telefonált *Lépine* párisi rendőrfőnöknek, azonban sem ő, sem a detektív-osztály főnöke egy árva botút sem tudtak a letartóztatásról. Hiába is keresték az összes fogházakban, nem akadtak rá. A rendőrség tüvé tett mindent, hogy megtalálja az asszonyt, akinek szenzációs vallomását a nacionalista lapok már előre kürtölték. De hiába volt minden igyekezet.

A rejtély nyitja ez:

A vezérkar *visszaretent* attól a kíséreltetől, hogy az asszony megtegye hamis vallomását a rennesi bírák előtt. Másrészt azonban nem akarta

megengedni, hogy az asszonyt a védelem citálja a bíróság elé és a *kénytelen legyen demetálni* a hazug híreket. Tehát a vezérkar egy megbízottja Marly-le-Roiban egy esinos lakást bérelt *Bastien* asszony és az ura részére, rábírván őket, hogy jó esomé pénz fejében a rennesi pör idejére *Libermann* álnév alatt oda visszavonuljanak. Mialatt tehát a rendőrség mindenfelé kereste, *Bastien* asszony nyugodtan és olesó kényelemmel nyaralt Marly-le-Roiban.

Ez adatokat egy az egész világon ismert előkelő francia publicista révén tudtuk meg: onnyit annak bizonyosságául, hogy az elmondott részletek, amelyek a vezérkar eljárását és eszközeit éles világításba helyezik, teljesen megfelelnek a valóságnak.

Megemlítjük még, hogy *Münster* herceg német nagykövét nem fogadta audiencián *Bastien* asszonyt, de a nagykövetség titkárára, gróf *Groebenra* bízta a kellemetlen feladatot, hogy az asszonyt fogadja. *Leubetné* a hozzá intézett levelet a rendőrség kezei közé juttatta.

FŐVÁROS.

(*) **Az új adószámítási állások.** A székesfővárosi adószámítási hivatalnál negyvenkét új állásra hirdettek pályázatot. Az állásokat azonban egyelőre nem töltik be, mert a szintén pályázó számviteli hivatalnokok megfelelőbbek a pályázat kiírását és ennek a felelősségnek az elintézése hosszabb időt vesz igénybe.

(*) **A bizottságokból.** A jogügyi-bizottság ma délután ülést tartott *Lung György* tanácsos elnökle mellett; előadó *Szegi Zoltán* tanácsjegyző volt. Tárnyalás alá került a *gyepmesteri szolgálat* rendezésére vonatkozó szabályrendelet és szolgálati utasítás s ezzel kapcsolatosan a *thermokémiai intézet* fölállításának az ügye. Elfogadták a *gyepmesteri szolgálat* rendezését célzó szabályrendelet-tervezetet is és kimondták, hogy a *thermokémiai intézet* üzemeltetése hivatalnoknak minősítendő. A *hirdetési ügy egységes rendezésénél* az előadó fölémlítette, hogy *Emmerling*, a hirdető oszlopok berlije, beadványt intézett a székesfővárosihoz. *Rózsavölgyi Minó* a hirdetés-ügyet is szabadiparnak tartja. A bizottság, abból a célból, hogy idő legyen az ügy behatárolásának, levette a szabályrendelet-tervezetet a napirendről. *Jakabfalvy Gyula* volt kuriai bíró végrendeletileg 100.000 forintot hagyományozott a Budapesti felállítandó lelenház csaljára. A főváros a hagyományt elfogadta.

A közlelmzési bizottság ma délután *Almády Géza* helyettes tanácsos elnöklésével ülést tartott. A *Tattersall* részvénnyartársaság a főváros tanácsát arra kérte, engedje meg, hogy a társaság a luxuslövászok alkalmával belépti díjat szedhessen. Az ügyosztály a kérelmet teljesítést javasolja s ehhez hozzájárult a közlelmzési bizottság is.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Az udvar az Operában.** A *Magyar Királyi Opera* pénteki előadásán, amelyen *Mader Raoul*nak *She* című balletje kerül színre, az udvar is megjelenik. A királyon kívül *Mária Valéria* főhercegnő és férje *Szalvátör Ferenc* főherceg nézik meg az előadást. A balletet, hír szerint, az udvar kívánságára tűzték előadásra.

** **A Vígsház újonsága.** A *Vígsháznak*, mint értesülünk, a *The Club-baby* című angol bohózat lesz a legközelebbi újonsága. A darabnak, amelyet *Szomaházy István* fordított, még nincs meg a magyar címe. Az angol bohózat mulatságos alapötlete az, hogy egy uri-klub kapujában egy pályás-babát találnak, amelyet aztán a klub költségén nevelnek. Az angol szerző ebből építi ki aztán darabjának kacaglató cselekményét.

** **Népszínház.** A Népszínházban holnap, kedden a *Cigány* kerül színre, *Zsiga cigány* szerepében *Szabó Antall*, a Népszínház kiváló karakterszínészevel, kit ez alkalomból új pályatársai, mint művészetének szélesebb körbeli tisztelői ünnepies ovációban készülnék részesíteni. Az előadás művészi színvonalát ezúttal is nagyban fogja emelni az, hogy *Évi* szerepét *Blaha Lujza* asszony játssza, ugyszintén *Rózsit* *P. Lukács* Juliska ábrázolja. A többi szerepek a legutóbbi kiosztás szerint *Szirmai*, *Kis Mihály*, *Horváth Vince*, *Ujvári*, *Siposné*, *Szerdahelyi*, *Delli* és *Endrei* kezeiben vannak. — A *Cigánybőr* mult heti előadásának nagy sikere arra készítette a Népszínház igazgatóságát, hogy újra kitzize ezt az opeettet, amely hoinapután, szerdán, kerül színre, *Barinkay* szerepében ismét *Novák Dezső*vel, a liposai városi színház tagjával, kinek multkorii föllépése általános tetszéssel és dicsőrettel találkozott.

** **Nemzeti Színház.** Szerdán, 21-én délután 2 1/2 órakor *Beaumarchais Figaro házassága* kerül színre általános bérelésűn. Jegyek válthatók a vasárnap délutáni előadásokra megállapított leszállított áron a színház pénztáránál. A 10-és középiskolák és egyéb tanintézetek ifjusága kellő igazolás mellett, rendkívüli kedvezményes árban kaphat jegyeket a Nemzeti Színház titkári hivatalában délelőtt 10 és 1 óra között.

** **Lindh Marcella Hamburgban.** *Lindh* Marcella, a világhírű dalékesnő ez idő szerint egyre-másra aratja diadalait a külföldön. Mint *Hamburgból* telegrafálják, a *Fiedler*-féle zenekar hangversenyének már a nyilvános főpróbáján is a jelenvolt előkelő közönség, a művészek és a zenekar óriási lelkesedéssel ünnepelte a mexikói csalóányt, akinek hatalmas művészetét most először csodálják Hamburgban. *Lindh* Marcella különben *Londonba* és *Párisba* is kapott meghívást, amelyet azonban ezúttal el nem fogadott, mert már az egész szezonra vannak szerződésbeli kötelezettségei.

** **Szép Heléna.** Péntekre, a hó 23-ikára van kitzüve a *Szép Heléna* bemutatója, mely a Népszínház ezidei szezonjának V-ik premiere-béreltes előadása lesz és amelyre ma kezdte meg a színház elővételi pénztára a jegyek árusítását; ugyanúgy a második és harmadik előadásra is már elővélthatók a jegyek. A teljesen új, fényes jelmezek nagyobb része már készen van a Népszínház műhelyeiben; a díszletek pedig az összes budapesti díszletfestőket foglalkoztatják s egyszerre készülnék *Bentheim*, *Spannraft*, *Molnár Árpád* és *Linhart* műterméiben. A *Szép Heléna* címszerepét *Kury Klára* egészen új alakításban fogja bemutatni, amely felfogás tekintetében eltér a régebbi, többé-kevésbé ismert *Heléna*-alakításoktól.

** **Levél a Nemzeti Színházról.** Megjelent pedig egy levél, amely a *Nemzeti Színházról*, *színházi vezetéről* stb. szól. Közöljük belőle a következő szemelvényeket:

„Már előtem — ki kell őszintén mondanom — a pesti magyar színház mindenkörön lyukas hordónak képében jelent meg; és ezen Visio még mai nap is erősen bolgyat és gyötör.

Non omnia possumus omnes. E latin sor igen sokat mond. Én e büles mondatot — mint Méltósága kegyesen tán emlékezni fog — untig ekképp váriáltam: „Ne keverjük össze a szerepeket.“ A közlelben pedig számtalanszor hallottunk ügyféle szavakat, mikor valaki hibás helyre állott vagy állított: „Nem arra való.“

Mi magyarok általánóve nemes érzetben, magyar lelkeletben, tántorithatlan hü hazafiságban soha nem szükölködünk; ámde annál nagyobb ritkaság volt köztünk mindenkörön a talpraesett *financier*, a pénzzel ildomosan bänni tudó!

A magyar színház dolga, tulhétől és tán egy kis személyes indulatosságból — köztünk maradjon a szó — már születésénél el lön egy kissé hamar-kodva — tán széleskedve.

Mi azonban az érintett és javasolt színházi investitciókat illeti, melyek után a kis színház többet jövedelmezhetne — megvallom, elhomályosodott eszemmel ezen kalkulust én nem igen bírom felfogni.

Nékem úgy rémlik, hogy ügyféle illusion — vagy én helyesebben mondvá — fallacion miatt, már számalan lelkes, de igen is vérmes gazda jutott tönkre, sőt szurokba.

Mert a jó számolók és kivált a messzire előre számolók valóban erősebben biztosítják a szociális intézeteket, az országokat, sőt a fejedelmi székeket is, mint bármily ephemer fény, édes önkesegetés vagy ügyes ráfogás, melyet halandó ember, ha nem tud vagy nem akar látni, hallani, oly sokszor meg szokta csálni magát.

Ha ezeknek a szemelvényeknek ódonszerű stílusa el nem árulná a levél dátumát, azt hihetnők, hogy a jelenlegi *Nemzeti Színház* viszonyainak és vezetőségének alapos ismerője írta. Pedig ezt a levelet gróf *Széchenyi István* írta *Döblingből* ezeiótt negyvenkét évvel gróf *Károlyi Istvánnak*, mint a Nemzeti Színház gyütté-alapja bizottsági elnökének. . . . A legnagyobb magyar ezor forintnyi évi járulékot áldozott a nemes célra:

„A megajánlott 1000 pengő forintnyi járulék fizetését a kijelölt határnapokon, mig csak élek, pontosan fogom teljesíteni — feltéven *conditio sine qua non* gyanánt, hogy a feltegelésnél intézet, a „nemzeti színház“, a szónak teljes értelmében „magyar“ maradj — és nem öll „véletlenül“ vagy „másképp“ valami idegen színt magára, mely esetben pénzemet amennyire azt a folyvást folyó és mindegyre nökedő Adó engedendi — megtartom.“

Bizony, bizony, ha a legnagyobb magyar ma élne, megtagadná az évi járulékot, mert az ő „conditio sine qua nonját“ nem tartja meg a hajdani *Nemzeti Színház!*

Utóljára hagyjuk a csomogót, a pikantériát: gróf *Széchenyi István* levélét az új Nemzeti Színház építésére vonatkozó tervezetek alkalmából stimuláló célzattal — gróf *Keglevich István* intendáns teszi közzél.

** **Diósyné Berlinben.** *Diósyné-Handel* Berta, a *Magyar Királyi Operaház* kitünő drámai primadonnája, mint nekünk *Berlinből* jelentik, tegnap az ottani *Beethoven-teremben* *Kubelik* Jan hegedűvirtuózzal hangverseny rendezett, amelynek óriási sikere volt. A művésznő pompás hanganyaga általános csodálkozást keltett és közönség megkritika egyértelműen konstátálta, hogy *Diósyné* hangjának drámai karaktere, viruló szépsége és tömör gazdagsága ritkítja pártját. A művésznőt viharos tapsal és számtalan kihívással tüntették ki. *Kubelik*, aki Berlinben most harmadszor lépett föl, szintén nagy sikert aratott.

** **A Vígsház főpróbája.** A *Vígsházban* ma délelőtt tartották meg *Makai Emil* *Tudós professor* *Hatvani* című verses vigjátékának főpróbáját a sájtó k. pvelőli és egy kis meghívott közönség jelenlétében. A már előre nagy érdeklődést keltett darab bemutatója holnap, kedden este lesz.

A színjáték középpontjában *Hatvani István* áll, a régi debreceni kollégium birneves professzora, aki a XVIII. század közepe táján nem annyira fizikai tudomány, mint inkább a személyes köré füződő legenda révén lett népszerű. Az ismert legenda szerint ugyanis a magyar *Faust* az ördöggel cimborál, amennyiben vérszerződésre lépett a sátánnal és hogy ettől csodátó hatalmat nyerjen, a halálra utáni időre a pokolnak ígerte oda a lelkét. Ez a népszerű magyar legenda az irodalomban *Arany János* és *Jókai Mór* remekeiből vált ismeretessé; *Makai Emil* verses színjátékában pedig először nyert drámai feldolgozást. A *Tudós professor* *Hatvani*ban a címszerepet *Hegedűs Gyula* játssza; kivül az előjátékbeli pokolban *Nógrády J.* (Galagonya boszorka, később *Veronka*, *Hatvani Leánya*), *Nikó L.* (a vasorru bába, később *Veronka* öreg dajkája *Orsolya*), *Tapolcazi* (Patvar, később *Bence*, *Orsolya* unokája), *Varsányi I.* (Sáfrány boszorka, később *Esztike*, egy jvasasszony leánya) és *Fenyvesi* (Belzebub, a pokol királya, később *Naszályi János*, a „garabonciás diák“-nak tartott vándordeák) szerepelnek. Ezeket kivül *Hunyadi M.* (Dorka néne jvasasszony), *Balassa*, *Szerény*, *Bárdi* (örögök, majd diákok), *Szathmáry* (a bíró) és *Rónaszkői* (a kurátor) foglalkoznak a darabban. A színjátékhoz *Kun László*, a *Vígsház* karnagya írta a zenét és összeállította azokat a régi debreceni diáknótákat, melyeket *Jókai Mór*, *Koszorús Kötöny*, mint hiteleseket bocsátott rendelkezésére. A *Hatvani* professor dolgozó-szobájának berendezésénél báró *Eötvös Lóránt*, a magyar tudományos Akadémia elnöke, szives előékenységgel volt segítségére a *Vígsház* igazgatóságának, amennyiben több, a XVIII-ik századból eredő fizikai eszközt, többek közt egy dörzsvillámgepet, légszivattyút bocsátott a színház rendelkezésére. A lokális hüségű és korszerű díszleteket *Bentheim Róbert*, a *Vígsház* főfestője festette; az ugyancsak korhű jelmezeket *Molnár Árpádnak*, a *Vígsház* jelmezfestőjének, helyi tanulmányok alapján felvett képei után készülték. A darabban előforduló szírenek tancát és diákok tancát *Mazzantini Lajos*, a *Vígsház* színésziskolájának tancátanára tanította be; a diákok, szírenek énekét és az összes karéneket pedig *Kun László*, a *Vígsház* karnagya.

** **Az Országos Színész-Egyesület a nyugdíjas színészek érdekében.** Az *Országos Színész-Egyesület* igazgatónácsa nagyobb szabású akciót indított az elaggott, nyugdíjas színészek érdekében, akik az egyesület nyugdíj-alapjának kedvezőtlen állapota miatt közel ötven százalék levonással kaphatják csak meg különben is csekély kis nyugdíjukat. Az egyesület, mint tegnap már megemlékeztünk róla, a parlamentnél is kérvényezett a nyugdíjalap érdekében s ugyanilyen értelmű kérvényt terjesztett be a székesfővárosi tanácshoz is. Az egyesület arra kéri a tanácsot, hogy a főváros kezelése alatt lévő alapítványokból juttasson valamit a magyar színművészet elaggott bajnokainak is. Hiszszük, hogy ez a kérelem meghallgatásra fog találni a székesfővárosi tanács kebelében, ha egyéb okból nem is, már csak azért is, mert az *Országos Színész-Egyesület* tagjainak jó nagy része a budapesti színházak kötelekében vannak s így derék munkát végeznek Budapest kulturális és magyarosítási törekvései körül.

** **Schmedes Erik műsora.** A *Budapesti Ujságírók Egyesülete* vasárnap hangversenyének, mint már jelentettük, világhírű vendége lesz. *Schmedes Erik*, a nagy dán énekes és a bécsi opera első hőstenorja ez, aki az ujságírók estélyén lép először a fővárosi közönség elé. *Schmedes* az estén kétszer fog énekelni. Első számában, mint dalékes mutatkozik be dán és norvég nyelven a következő műsorról:

1. Grieg: *En dröm*. (Egy álom.) 2. Grieg: *Verdens Gang*. (A világ folyása.) 3. Clemens-Frankenstein: *Dal*.

A művész második számul a *Grál-elbeszélést* fogja énekelni *Lohengrindből*. *Schmedes* fellépésének híre az eddig is rohamosan kelő jegyekért valósságos haro folyik az Ujságírók Egyesületében, (Kezepe-ut 17.) ahol a pénztári órák az estély napjáig délu án 3—6-ig tartanak meg. Ugyanekkor adják ki a meghívót is.

** **Szentgyörgyi a Népszínházban.** *Szentgyörgyi István*, a kolozsvári *Nemzeti Színház* tagja, mint értesülünk a jövő héten megismétli vendégjátékát a *Népszínházban*. A művész két estén át fog föllépni.

**** A kimerült Kubelik.** Kubelik Jan, mint egy esti újság értesül, annyira kimerült a sok hangversenyben, s az ezekkel járó utazásokban, hogy legnap esti berlini hangversenyét még megtartotta, de impressziója utján lemondatta összes bang-versenyeit, amelyekben még játszania kellene. Ez a hír annyiban még megerősítésre szorul, hogy eddigelő a Magyar Királyi Operá-hoz, ahol Kubeliknek szerdán kell játszania a filharmonikus hangversenyén és a Visszinházhoz, ahol a fiatal hegedűművész szombaton játszik egy jótékony hangversenyen, eddig nem érkezett hír a Kubelik lemondásáról.

**** Opera.** Az Operaházba holnap, kedden *Az álarcos bál* kerül színe bérletfolyamban (50. szám) Vasquez grófné, R. Hilgermann Laura, Szilágyiné B. Ilona, Larizza, Beck, Kornay, Szendrői, Hegedűs és Ney Bernát fellépéssel.

**** Spanyolország az Urántában.** Pekár Gyula nagyhatású művéből az utolsó próbakat tartják. Az óriási anyag, amely három felvonásban nem kevesebb, mint 200 képet és 16 kinematogramot tartalmaz, már teljesen rendezetten áll a színház rendelkezésére. Az összes képek a színház saját műtermében készültek azok után a felvételek után, amelyeket Pekár Spanyolországból magával hozott. A színesen vetített óriási képeknél nagyobb hatásuk a mozgófényképek. Közülük 10 mozgófénykép egybekapcsolva, teljes 10 percig tartó bikaviadalt mutat. Ez az első eset, hogy a budapesti közönség végignézhet szakavatott kalauzolás mellett egy teljes bikaviadalt. Pompások a táncok mozgó képei is. Spanyol zenekíséret mellett négy spanyol táncot mutatnak be. Az egész előadást irodalmi színvonalra emeli Pekár költői koncepciója és mesésen színes nyelvezete. Már a nyolc percig tartó bevezetésben ragyogtatja Pekár jellemző erejét, már ebből a bevezetésből élénk domborodik a spanyol jellem, e spanyol nyelv és a spanyol szerelem. Az első felvonás egészen Szevillájig halad, folyton emelkedő hatással peregnék le előttünk: San-Sebastián, Burgas, Toledo, Madrid stb. A második felvonás azonban ezt is felülmulja. Andaluziában bolyongunk. Siratjuk az elmúlt mér kultúrát, s megismerjük Spanyolország szomorú jelenét. Harmadik felvonás gyanánt maradnak a bikaviadatok. Egy valóságos utazásból meg nem ismerhetjük egy spanyol asszonyt, a spanyol kultúrát és jellemet, mint Pekár nagyhatású művéből, amelynek csütörtökön lesz a premiéréje.

**** A Vizváry-család Temesvárott.** A temesvári színháznak pénteken zajos estéje volt. Vizváry Gyula, Vizváryné és a leányuk, *Tapolczayné-Vizváry* Mariska egyszerre vendégszerepeltek Sudermann *Pillangócsatáiban*. A színház zsufolóság megtelt, s a temesváriak nem győztek eleget tapsolni a Nemzeti Színház három művészenek. De kitették magukért a társulat tagjai is, különösen *Jesko Ariadne, Szilágyi Berta, Pataki Bela, Odrý Árpád, Papp Mihály, Deési Alfréd és Becsky Jenő*. A közönség általános óhajára és Makó Lajos igazgató kérésére a Vizváry-család még szombaton és vasárnap is fellépett. Szombaton a *Válás után*, vasárnap a *Nők az alkotmányban* került színe, s mindkét alkalommal meg-megújuló ovációkban volt részük a vendégművészeknek.

**** Ahol a magyar nótát szeretik.** Sok-sok helyütt szeretik a magyar nótát, nemcsak itt a hazában, hanem messze túl ennek a határain is, a külföld nagy és fényes metropolisáiban, ahol esténként ezernyi-ezer ember nagy gyönyörűséggel hallgatja az édes-bus magyar hallgatós s rákövetkező tüzes frissét. Ha mégis egy kicsit nagyobb feneket kerítünk a dolognak, azért van, mert most az egyszer, itt az országban, olyan városról van szó, ahol eddig nagyon is nem szerették a magyar nótát s egyszerre meghódította a várost a magyar nóta. Ez a város pedig len — *Eszék*. Eddig mindig csak arról jött hír, hogy ebben a városban, ahol fölös számmal laknak horvát testvéreink, tüntetnek a magyar nóta ellen s most megtörtént a csoda, hogy a magyar nóta mellett tüntettek. Annál furcsább a dolog, mert egy német színházi előadásnak a keretében történt. *Eszéki* tudósítónk így írja meg nekünk az éppoly örömdetes, mint érdekes esetet:

Újév óta *Eszéken* Ruszt I. német színtársulata játszik. Néhány nap előtt valami bécsi életképet játszottak: *Ihr Corporal* cím alatt. A darab hőse egy Bécsben állomásozó magyar huszárkapitány. Maga az igazgató játszotta a szerepet. A második felvonásban egy szép magyar nótát kell a huszárnak énekelnie. A színházban jelenvolt magyarok a hazai melódia és magyar szavak megosondulása után kissé zavarba jöttek és igazolommal várták a végét. De ugyancsak nagyot bántak. Az utolsó akkord elhangzása után *frenetikus taps tört ki a nézőtérben, úgy, hogy az igazgatónak meg kellett ismételnie a dalt. A magyar huszár ezután ugyanezt a dalt német szöveggel is előadta, de erre meg sem mozdult a közönség, egészen hidegen hagyta.*

Szívből óhajtuk, hogy sokáig tartson ez a magyar nótáért való lelkesedés *Eszéken*.

**** Premiér Kolozsvárott.** A kolozsvári Nemzeti Színházban a minap adták *Falk Richárdnak, az Újság*

szerkesztőjének *Titánok* című egyfelvonásos verses dramoletjét. A darab, amely poétikus részekben bővelkedik, rendkívül nagy sikert aratott s a szerzőt a szereplőkkel együtt ötször hívták a lámpák elé.

**** A leégett Fregoli.** Párisi újságok írják, hogy *Fregolit*, az ismert átváltozó művészt, aki egy-maga játszik végig öt-hat szerepet egy és ugyanabban a darabban, nagy csapás érte. A *Prionon-féle* mulató, ahol most produkálta különös művészetét a párisi közönségnek, szombatról vasárnapra virradó éjjel leégett s *Fregoli* minden berendezése odaégett. Az átváltozó művészt egymagát hetvenötezer frank kár érte, a *Prionon-mulató* kára pedig meghaladja a százezer frankot.

**** A Népszínház új operettje.** A *Népszínház* igazgatója megszerezte előadásra Gaston *Serpiettnek* *Ádám és Éva* című operettjét. A Párisban írtási sikert ért operett a jövő évadban kerül bemutatásra.

**** Constantin abbé a bíróság előtt.** A *Tout-Paris catholique* című klerikális párisi napilap sajtóperét tárgyalták nemrégiben a párisi esküdtszék előtt. Az első mentő tanu vallomása nem csekély derűltséget okozott, mert az elnök és a tanu között a következő párbeszéd fejlődött:

Az elnök: Mi a neve, abbé ur?

A tanu: Constantin abbé.

Az elnök: (látható zavarral.) Hogyan, ön az? ...

A tanu (habozva): Igen én.

Az elnök: ...

A tanu (mosolyogva): Constantin abbé vagyok, de nem az a Constantin abbé, csak névrokona.

Az elnök (színtén mosolyogva): Gondolhattam volna, hiszen nem tart esernyőt a hóna alatt. De ön sem szereti a nemkatolikusokat.

**** Vidéki színház.** Az aradi lapok nagy elismeréssel írnak *Harmath Józsa*ról, az aradi színház naivjáról. *Harmath Józsa* még — a szerepkörén kívül eső — *Baba Lancelót*ban is rendkívüli sikert tudott elérni, ami világos jele annak, hogy tehetsége magas fokon áll. A *Gyurkovits leányok* Micijében és *Foll, amely tisztit* *Enriquet*ében szintén nagy sikere volt a művésznöknek. Tövélyi Margit, Bács, Pethes és László szintén kedvelt tagjai az aradi színháznak. — *Egerből* írják nekünk, hogy *Jeszén*ben Dező társulata működik most nagy sikerrel. A társulat jelesebb tagjai: *Márkus Ilonka, Erdélyi Kornélia, Miklós, Pápai és Szaday*. — A *kassai Nemzeti Színház* közönsége *György Ilonát* abból az alkalomból, hogy hosszabb betegsége után *Deniseben* fellépett, a mult hélen ünnepelte. Felvonás után egy remek ezüst babékoszorút nyújtottak föl neki. — Zsufolt ház előtt került színe tegnap a kecskeméti szép, új színházban *Prém József* pályanyertes vígjátéka, a *Vándormadár*, Keckeméten is nagyon tetszett a mulattató darab. A szereplők közül főleg *Várfaiv Annát, Kende Paulát, Szentes kórikust, Gömöryt és Mezeyt* sokszor kitapsolták. — Operette-premiér is volt Keckeméten. Bemutatták *A babát* feltűnő szép kiállításal, s a darab *Kaposi Józsa* primadonnával fényes sikert aratott.

**** Az álarcos bál a Telefon Hírmondóban.** Verói operája, az *Álarcosbál* került színe ma este a nagy, ar kir. Operaházban, mely előadást a Telefon Hírmondó is közvetíteni fogja előfizetőinek. Az opera előadása után a Hírmondó szerkesztősége az esti olvasás keretében érdekes új táviratokat olvasat fel a délafrikai háborúról, majd 11 óráig katonas- és cigányzene lesz hallható a kagylókon keresztül.

MŰVÉSZET.

□ A Nemzeti szalon választmánya ma délután gróf *Andrássy Gyula* elnöklete alatt ülést tartott, amelyen *Hock János* alelnök beszámolt a grafikai és széki kiállításra tett előkészületekről. A választmány örömmel vette tudomásul, hogy a kiállításban részt vesznek jelesebb külföldi művészek is, és elhatározta, hogy a képsorsolás céljaira megszavazott összegből a téli tárlat után megmaradt pénzen a grafikai kiállításnak *kizárólag magyar műveiből* vásároljon az egyesület. Az ülés további folyamán *Rózsa Miklós* titkár referált az igazgatósági és felügyelő bizottsági ülésekről. A felügyelő bizottság konstatalja, hogy a Nemzeti Szalon rövid egy év leforgása alatt nemcsak letérlesztette az előbbi regime után reámaradt adósságot, hanem már pozitív vagyonnal is bír. A bizottság ezért neki, *Hock Jánosnak* őszinte köszönetet szavazott.

□ Szakértelem és szakértelmetlenség. A főváros a lipótvárosi Szent István-bazilika szentélyének falát művészi domborművekkel díszíteti. A reliefek elkészítésére nyilvános pályázatot hirdettek, amelyen több szobrász vett részt. A pályamunkák azonban a kitűzött célnak nem feleltek meg mindenben, miért is a tanács a felkért szakértő zsűri javaslatára három művész között újabb pályázatot tartott. A szobrászok átdolgozták a pályaműveket s bemutatották a templom építésére felügyelő bizottságnak. E bizottság előterjesztése alapján a tanács a domborművek elkészítésével *Mayer Ede* szobrászt bízta meg, mivel a szerződést már meg is kötötték. A tanács eme határozata ellen ma a Magyar Képzőművészek Egyesületének szobrászati szakbizottsága előterjesztést nyújtott be. A szobrászati veszedelmesnek találják a precedenst, hogy a tanács egy tisztán művészi kérdésben nem szakértő zsűri, hanem a templom-építő

bizottság véleményét hallgatta meg és annak alapján hozza meg döntését. Ez éppen annyira káros magára a művészetre, mint sértő a művészekre nézve. Az egyesület azt kéri, hogy a tanács semmisítse meg hozott határozatát s vagy új pályázatot tartson, vagy a második pályázat pályamunkáit *szakértő bizottsággal* bíraltassa meg.

□ *Mátyás király szobra Párisban.* *Fadrusz* János szobrász elkészítette *Mátyás király* lovasszobrának nagy mintáját, amelyet most öntenek bronzba az ércöntő műhelyben. A nagy minta után azonban egy újabb gipsz-modell készítenek, amelyet el fognak küldeni a párisi kiállításra. A magyar osztálynak ez lesz a legnagyobb kiállítási tárgya.

□ A szobrászok kartellje. A szobrászoknak temérdek bajuk akadt a modelljeikkel s azért most azon vannak, hogy a modellviszonyokat javítsák. A Magyar Képzőművészek Egyesületének szobrászi szakosztálya legutóbb tartott ülésén erre vonatkozólag elhatározta, hogy *kartellit* létesít, amely a modellek munkadíját óráként egy koronában állapítja meg, s felszólítja az összes szobrászművészeket, hogy lépjenek a kartellbe, amelyből a modellviszonyok javulását és az utóbbi időben lábrakapott visszaélések megszüntetését várja.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ A Magyar Tudományos Akadémia III. osztálya ma délután 5 órakor *Thán Károly* elnöklete mellett ülést tartott. *Horváth Géza* rendes tag bemutatta *Mocsáry Sándor* nevében, a Magyar Nemzeti Múzeum lepkegyűjteményének legpompásabb darabjait. A gyűjtemény legbecesebb darabja egy aranyos zöld és aransárga színekben ékeskedő pillangó, melyet *Biró Lajos* hazánkfa Uj-Guineában fedezett fel és melyet *Erzsébet királyné pillangója* (*Troides Elisabethae Reginae*) név alatt vezették be a tudományba. Dr. *Schmidt Sándor* műgyemtemi tanár a *kristályok osztályairól* értekezett. *Kövesligethy Radó* levelező tag *A csillagrend phisikai értelmezéséről* olvasott föl.

□ *Ifju évek.* Az ifjabb írói gárda egyik jeles tehetsége, *Szeesó Vilmos* előfizetést hirdet *Ifju évek* című novellás kötetére. A könyv ára két korona 40 fillér lesz. Az előfizetési pénzek a szerző lakására Budapest, Vámház-körút 11. szám alá küldendők.

FARSANG.

(A király az orvosbálon. A király ma délután fogadta az orvosbál rendező-bizottságának küldöttségét. A küldöttségben voltak: *Kéty Károly* vezetése mellett *Papp Samu*, dr. *Major Ferenc* országgyűlési képviselő, dr. *Lichtenberg Kornél*, dr. *Elischer Gyula* és dr. *Nékám Lajos* egyetemi magántanárok. *Kéty* tanár beszédében utalva az orvosok helyzetére, amely minden tekintetben támogatásra szorul, említette, hogy a székesfőváros tanári és orvosi testülete az Országos Orvosi Nyugdíjintézet javára bált rendez, melynek nemcsak az a célja, hogy alapot teremtsen a nyugdíjintézet javára, hanem még az is, hogy az orvosi nyugdíjintézménynek eszméjét terjesztvén, annak barátokat és pártfogókat szerezzen s hogy az orvosi kérdésnek legalább az a része intéztesse el a társadalom segítségével, mely a kereséketlen orvosokat és azoknak özvegyeit és árváit nemkéri a legközönségesebb szűkölködéstől megóvjá. A király az eszmét nagyon helyesnek találta, majd azt kérdezte:

— Ez az orvosi bál az első-e az eszme érdekében?

— Igen, felséges uram, az első.

— Valamennyien tevékeny részt vesznek az estély érdekében?

— Igen, valamennyien és még az orvosi rendezőknek egy nagy serege, amely rendezőség szerencsés volt megnyerni a bált támogatására egy előkelő hölgybizottságot, valamint a fővárosi társadalmának kitünőségeit.

Mind ezt a király a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta és ezekkel a szavakkal bocsátotta el a küldöttség tagjait:

— Nagyon szívesen fogok részt venni a magyarországi orvosok nyugdíjintézetére javára rendezendő doktorbálon.

(Kulturbál. A kulturbálon, amely 21-ikén lesz a budai új Vigadó termében, a bálanyai tisztséget elfogadták: báró *Bánffy Györgyné*, *Benedek Sándorné*, dr. *Falk Miksané*, dr. *Demeczky Mihályné*, dr. *Herezegh Mihályné*, dr. *Kertész Abáné*, *Rónay Károlyné*, ny. *Rupp Zeigmondné*, dr. *Schwartz Ottoné*, *Zsák Hugoné*. A rendezőség főkirályi is nyitott a Nemzeti-szálló I. em. 5. száma alatt.

(A IX. kerületi Jótékony nőegylet 1900 március 3-án szombaton a ferencvárosi polgári kör Bakács-tér 14. sz. a helyiségeiben *May Kornélia*

Roemer Karola, Antony Kornélia, Kenedich Kálmán, dr. Darvay Arthur, Donáth József, Pfeiffer József és Czener Lajos közreműködésével hangversenynyelgybekötött teastélyt emrez.

SPORT.

Lóversenyek Dél-Afrikában. Érdekes sport-életet ír Dél-Afrikából egy osztrák ur, aki a boerek segítésére ment ki pár hónappal ezelőtt Transvaalba. A Delagoa-öbölben nem engedték kikötni, hanem azt mondták neki, hogy Durbanba elmehet, ha tetszik, ott jobban fog mulatni különben is, mert január 1-én ekkor a nyári lóverseny-meeting. A fiatal-ember eltántorodott s a boerek segítése helyett elment Durbanba, ahol nem messze a hartertől csakugyan nagy futtatásra készültek. A város tele volt agyan katonaszökevényekkel, sebesültekkel, koldusokkal, a sportszennyel azert óriási, mint a levél mondja, a bécsi Derby-napon nincs annyi ember, mint a nyári meeting megnyitó napján volt Durbanban. A levélhez programot is mellékel az osztrák sportférfi, ebből látszik, hogy kilenc szám dől el egy délután, továbbá, hogy a közönség öt shillingért a tribün háta mögött reggelizhetik s ami a legfeljebb van a nyomatva, hogy: a közönségnek tiltva van a stewardokat akármilyen fogadási ügybe bekeverni. Néha beledübörög Long Tom a finishekbe, szinte halják a sportsmanek a puskaropogást. de mi ez /mind egy izgalmas finishhez képest? Pedig nem is telivér lovak futnak, csak ponyk és gallowayk, azért a totalizátor nagyobb ostrom alatt van, mint Ladysmith vagy Kimberley. A legkisebb tét 20 shilling (24 korona) de ilyen összegeket csak a durbani koldusok tesznek egy-egy ponyyra, a bányatulajdonosok és gazdag farmerek valóságos mesés összegekben játszanak a bookmakereknél, akik nem kevesebben, mind hatvanan vannak. Megható a bécsi sportsmanek e kifakadása:

— Micsoda szánalomra méltó árvaifuk a mi plungerink ezekhez képest! Hiszen Péchy Andor ezek mellett valóságos arkádiai pásztor. Még meghatóbb a levél befejezése, melyben beisméri a boerek barátja, hogy teljesen letört. Nem is várja be a háboru végét, hanem hazajön a Przedsvire, hogy itthon regresszája magát.

Postagalambsport. A budapesti Columbia falgalambtenyésztő egyesület a minap dr. Dimer Lajos elnöklésével tartott ülésén a postagalambsport fejlesztése érdekében a következő fontos határozatot hozta: "Minden budapesti lakos, aki belép a Columbia körbe rendes tagnak és kötelezi magát, hogy a postagalamb trainingekben és versenyekben részt vesz, a Columbia kör elnökségétől öt pár postagalambot ingyen kap." Az ügy iránt érdeklődők forduljanak bővebb felvilágosításért Maloschik Ferenc vendéglőjébe (Népszínház-utca 15.), ahol a kör összejöveteleit tartja. A legközelebbi ülés március 1-én este 8 órakor lesz. Vendégeket szivesen látnak.

Magyar urlovasok Párisban. Párisban katonatiszti lóversenyt irtak ki a kiállítás alkalmából. A futamok június 9-ikén kerülnek eldöntésre Auteuilben; propozíciói ezek: *Steeplechase International Handicap de l'an 1900.* 40.000 frank. Négyéves és idősebb lovaknak, amelyek minden nemzet tényleges vagy tartalékos tisztjei által lovagolandók. 7000 frank a másodiknak, 4000 frank és 2000 frank az első négy helyezett lovasának. Tét 500 frank, bánat 250 frank, de csak 50 frank, ha június hó elsejéig jelentik. A futamra urlovasaink közül többen fognak nevezni. Eddigi hírek szerint az április 3-dikán záruló nevezésekre magyar részről 12—15 ló lesz bejelentve.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Lakodalmi jelenet.** *Handler* Miksa érsekujvári kereskedőt, abban a pillanatban kell elképzelni, mikor a saját lakodalmán, éppen pohárköszöntőt mond a megjelent vendégekre. Kedves lakodalmi vendégek! Ebben a percben megnyílik az ajtó s két szuronyos csendőr lép a terembe. — A törvény nevében letartóztatjuk a vőlegényt.

A lakodalmi vendégek felugrának s csakhamar kikerekedik a különös letartóztatás előzményének története. *Handler* Miksa kocsin akart a fővárosba hajtatni, mikor a váci vámpál utját állták a fináncok s vámot kértek tőle. A kereskedő megtagadta a vámot s egy pillanat alatt nagy háborúság támadt a dologból. Vagy kétszáz gyári munkás a sorompóhoz szaladt s pártját fogta *Handler*nek. Olyan nagy ri-billió támadt erre, hogy a csendőrségnek kellett közbe lépnie. A pénzügyorség e dolog miatt feljelentette *Handler*t, akit a törvényszék hatóság elleni erőszakért helyezett vád alá. Ma volt ebben az ügyben a vőgtárgyalás. A vádlottat dr. Székely Dezső ügyvéd védte s a törvényszék két napi fogházra ítélte *Handler*t, akit

rögtön szabadon bocsátottak, mert a vizsgálati fogsággal kitöltötte büntetését.

§§ **Esküdtszéki tárgyalás.** Az aradi esküdtszéki tárgyalás előtt ma ment végbe az első tárgyalás. A tárgyaláson *Fábián* Lajos kir. táblai bíró elnökölt, az ítélőtanács tagjai voltak *Koller* János és *Földes* János törvényszéki bírák, a vádhatóságot dr. *Meszlényi* Antal, az aradi ügyészség kitünő tagja képviselte, a vádlottat dr. *Nagy* Sándor, az aradi ügyvédi kar kitünő kriminalistája védte. Szabó Antalét azval vádolta az ügyészség, hogy Erdőhegyen lezav két házát, minek fele volt az övé, a mult év október 27-én felgyújtotta azért, hogy ötszáz forint biztosítási összeget kapjon. A tárgyalás kezdetén *Fábián* elnök üdvözölte bírótársait, az esküdteket, utána dr. Mezelegi alügyész az ügyészség, dr. *Nagy* Sándor a védelem, s *Szalay* Károly az ügyvédi kamara nevében aposztrofálta az új büntető eljárást, s az esküdteket. A bizonyító eljárás befejeztével Mezelegi kir. alügyész vádbeszéde után dr. *Nagy* Sándor védő beszélt. Másfél órán át hallgatták a jeles jogászt nagy figyelemmel a bírák, az esküdtek s a tárgyalási terem előkelő közönsége. Az esküdtek e beszéd hatása alatt mondták ítéletet. Elfogadták a védő érveit s a vádlottat fölmentették.

VIDÉK.

— (Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának) 16-ikán tartott rendkívüli közgyűlése nagy érdeklődés mellett folyt le. *Hollak* Arthur főispán elnöki megnyitóra kapcsán részvételtjes szavakban emlékezett meg *Uron* István árvászéki elnök elhunytáról s indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét. Elénk vitát provokált Székely-Udvarhely város képviselőtestületének aszfaltjárda létesítése iránt hozott határozata. A *New-Schaitl* céggel e célból kötött szerződést kiegészítés végett visszaadták, ez az ügy azonban most sem nyerhetett vélegles elintézt. *Zolym* vármegye és *Győr* városnak a hazai ipar támogatása érdekében kelt átiratát pártolólág vették tudomásul, ellenben *Kolozs* vármegyének a képviselőválasztásoknál jövőre követendő eljárás tárgyában kelt átirata fellet a közgyűlés napirendre tért. Tiszti főügyérsi helyettesül egyhangulag dr. *Nagy* Sámuel ügyvédet választották meg.

Legujabb.

A háboru.

London, február 19.

A Reuter-ügynökségnek jelentik a boeroknak *Ladysmith* melletti főtáborából e hó 16-ikéről: Tegnapi csütörtökön az angolok megerőltelt igyekeztek haderőnket, amennyiben a *Blaanokraut* és a *Tugola* egybefolyásánál megkísérlették az áthatolást és a *Colenso* mellett fekvő *Boseop* elfoglalását; de visszaverettek. Csapataink megtartották minden állásukat. A mieink közül 3 ember könnyen megsebesült, az angolok veszteségét nem tudjuk. *Ladysmith* körül minden csendes. Allandóan nagy a hőség. Ugyanaz a levelező jelenti e hó 17-ikéről: Az angolok tegnap, pénteken bombázták a *Boseop* melletti állásunkat. Az ágyzás egyre tart.

London, február 19.

Az *Evenings-News* jelenti *Jacobsdalból* tegnapi kelettel: *French* tábornok körülzártta a boeroknak *Drouifldben*, *Kimberleytől* északra levő táborát és bombázta azt.

London február 19.

A Reuter ügynökség jelenti *Mazeruból* (a basutok földjén) e hó 17-éről: Az oranjei boerok közt *hastifusz* lépett fel; különösen a *Kimberley* és *Colesberg* előtti táborozó boerok közül sokan áldozatul estek a betegségnek. A transvaali kormány tömegesen küldi a csapatokat a szabad-államba.

London, február 19.

A Reuter-ügynökség jelenti *Pretóriából* e hó 17-éről: Ugy látszik, hogy a boerok által tegnap *Cofffontein* közelében elfoglalt zsákmány közt 3—4000 darab marha és számos kocsis volt, az utóbbiak közül 18 kocsis élelmiszert vitt *Kimberley*be. Hir szerint ma *Kimberley* közelében komoly ütközet fejlődött. A legutóbbi jelentés szerint a boerok *Cronje* vezénylete alatt tartják állásaikat.

London, február 19.

A Reuter-ügynökség jelenti *Arundelből* mai kelettel: *Pretorius* parancsnokot és három más sebesült tisztet kiadták a boeroknak.

TÁVIRATOK.

London, február 19. Az alsóház ülésén *Hamilton*, India államtitkára jelenti, hogy különböző helyről értesülések érkeztek, amelyek arra engednek következtetni, hogy Közép-Ázsiában az orosz csapatokat szaporították. Az indiai kormánynak olyan a viszonya az afghanistáni emirhez, amely Angolország és

Afghanistan megállapodásainak megfelel; semmi változás nem történt e tekintetben.

Pétevár, február 19. A kóburg-góthai herceg és a *Hobenloha-Langenburg* hercegi pár ma innen visszautaztak Németországba.

Horvát tartománygyűlés.

Zágráb, február 19. A tartománygyűlés ma folytatta a szerb kérvények tárgyalását. *Matics* és *Egersdorfer* elfogadásra ajánlják a kultuszbizottság jelentését, mely kifejti, hogy a szerbeknek, ha teljes egyenjogúságot akarnak, le kell mondanok közepkori előjogaikról és autonómiajükről. *Popovics* Vazul István előadó rövid záró szava után a bizottság jelentését elfogadták. Azután a költségvetés V. fejezetét (igazságuügy) tárgyalták.

A cseh-német békülés.

Bécs, február 19. A *Neue Freie Presse* mai esti lapja a nyelvkérdésről a következő érdekes kijelentéseket és híreket tartalmazza:

A nyelvkérdést csakis parlamenti uton lehet szabályozni és a kérdésnek Csehországot illető részei minden egyes részletet összevéve egyetlen egy egész alkotnak, legalább a cseh lapok kijelentései szerint. Nagy fontosságú az a morva-cseh képviselők köréből kiszivárgó hír, hogy ezek a csehek nem szeretnék a dolgokat élükre állítani még akkor sem, ha a békítő konferencia eredménytelenül menne széjjel. Pedig ez volna a dolog vége, ha a csehek a reichsrathban folytatnák az obstrukciót.

Koerber miniszterelnök a békítő konferencia csehországi német tagjait ma délelőttre a miniszterelnökségbe hitta meg táviratilag sürgős és bizalmas megbeszélések végett. A megbeszélések tárgya a tartományi hatóságok nyelvhasználatának kérdése volt.

Bécs, február 19. A békéltető értekezlet mai ülésén a morvaországi bizalmi férfiak befejezték a két országos nyelvnek a morvaországi állami hatóságok külső szolgálati érintkezésében való alkalmazásának tárgyalását. Több lényeges pontban meg egyezés jött létre, más pontokra nézve mindkét részről kiegészítő és módosító indítványokat tettek.

Baró *Chlumetzky* a legközelebbi napokban délvidékre utazik. Helyette *Utrich* lovag morva tartományi bizottsági tag fogja képviselni az alkotmányhü morva nagybirtokoságot.

A katonai attasék.

Páris, február 19. A képviselőház mai ülésén a hadügyi költségvetés tárgyalása során *Sembat* azt indítványozta, hogy a költségvetést tekintettel a katonai attasék állások megszüntetésére 1000 frankkal szállítsák le. *Galliffet* hadügyminiszter a katonai attasék állásainak megtartása mellett szól, mert ezek sohasem adtak okot panaszra. *Sembat* ragaszkodik indítványához. *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök ellenzi az indítványt, melyet a képviselőház végül el is vetett.

Dérouléde barátja.

Páris, február 19. Az állami törvényszék újabb tárgyalása ma kezdődött. Csak azok a szenátorok voltak jelen, akik az első pör tárgyalásában résztvettek. A közönség érdeklődése csekély volt. Az elnök elővezettette *Marcel Habert* vádlottat. Első sorban azt a kérdést tárgyalta a törvényszék, vajjon a január 28-án megválasztott új szenátorok tagjai maradhatnak-e az állami törvényszéknek. A főügyész ezt ellenezte. *Chenu* ügyvéd azt kívánja, hogy a szenátus illetéktelennek jelentsse ki magát.

Hosszabb vita után, mely titkos ülésen folyt, a törvényszék elhatározta, hogy a január 28-ikán megválasztott új szenátorok nem lesznek tagjai az állami törvényszéknek és azután elvetette *Habert* ügyvédjének az indítványát, hogy a szenátus illetéktelennek jelentsse ki magát. A legközelebbi ülés holnap lesz.

Az olasz kormány és a klerikálisok.

Róma, február 19. A képviselőházban *Pulle* képviselőnek arra az interpellációjára, hogy mily magatartást szándékozik a kormány tanúsítani a klerikális párt mindinkább növekedő tevékenységével szemben, *Bonazzi* igazságügyi és kultuszminiszter erőlyes hangon válaszolt. A kormány szünetlenül figyelemmel kíséri a klerikális párt működését, nevezetesen az állami jövedelmet élvező egyházi személyeket. Különbséget kell tenni katolikusok és klerikálisok közt, mely utóbbiak politikai pártot képeznek. Az államügyéseket utasították, hogy minden négy hónapban jelentést tegyenek a klerikális mozgalomról és a prefektusokkal együtt ügyeljenek a klerikális egyesületek gazdasági és nevelési törekvéseire. A vidékről érkező jelentések szerint a klerikális mozgalom az utóbbi időben csökkent. (Közbeszólások.) De a kormány figyelme nem fog lankadni és teljesíteni fogja kötelességét, hogy az állami intézményeket minden támadás ellen védelmezze. A miniszter végül kijelenti,

hogy a kormány nem fog kapitulálni a klerikálisok előtt. (Nagy tetszés.)

Tüntetés Rochefort ellen.

Páris, február 19. Tegnap Bordeauxban nagy szocialista gyülekezet volt, melynek végeztével a főmegkörtflogta Rochefort kocsiját és a szocialisták rothadt almával dobálták Rochefortot. A rendőrség csak nagynehezen tudta a tömeget szétszlatni. Rochefortnak különben nem lett baja, de a kocsijának ablakát betörték.

Bányász-sztrájk.

Brux, február 19. Tizenhat tárnában ma éjjel 1175 munkás közül 434 állott munkába. Egy népgyűlést igazató beszédek miatt feloszlattak. Hubeny Ferencet, a Pluto-tárna volt bányamunkását, aki tegnap Jancar váját a munka folytatása miatt veszélyesen fenyegette, tegnap Oberleutendorfbán letartóztatták. A helyzet változatlan.

Nürschan, február 19. 6068 munkás közül ma 4634 sztrájkol.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, február 19. A vevők tartózkodók. A szállítási üzletben alig jött létre néhány kötés. Buza és rozs 1/2 márkával olcsóbb. Repceolaj változatlan. Az idő nedves és hideg.

Bécs, február 19. (A Budapesti Napló telefonjelentése.)

Buza tavaszra 7.81—7.79, buza őszre 8.01, rozs tavaszra 6.71—6.70, rozs őszre 6.79—6.77, zab tavaszra 5.33—5.35, zab május—júniusra 5.45, tengeri 5.38—5.37—5.40, repce 12.45—12.55.

Bécs, február 19. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 316.08 Magyar hitelrészvény 187.50. Angol-Osztrák bank 124.25 Union bank 135.75, Länderbank 156.—, bankgyűléslet 119.75, osztrák-magyar államvasut részvény 137.40, északnyugati vasut részv. 26.60, elbavölgyi vasut 125.50, dunagőzhajós részv. 121.50, alpesi bányárszvény 133.50, májusi járadék 99.90 osztrák koronajáradék 94.45, magyar aranyj. —, magyar koronajáradék —, német bírodalmi márká készpénz 125.75, ultimóra —, török sorsjegyek 273.—, rimaurányi vasmlő 323.50 déli vasut —, dohányrészvény 125.25. Napoleon d'or 19.27.—, Lombard —.

New York, február 19. (Értéktőzsde.) Váltó Londonra 4.88%. Váltó Berlinre 94.1/2. Ezüst 59.9/8.

New York, február 19. (Terménytőzsde.) (Zárlat) Gyapot: New Yorkban helyben 8.1/2/8. (8.1/2/8). Márciusra 8.63. (8.65). Májusra 8.59. (8.58). New-Orleansban helyben 8.1/2/8. (8.1/2/8). — Petróleum Stand white New Yorkban 9.90. (9.90). Stand white Philadelphianban 9.85. (9.85). Refined in Cases 11.10. (11.10). Credit Balances at OH City 16.8. (16.8). — Zsir: Western steam 6.32. (6.30). Rohe és Brothers 6.55. (6.60). — Tengeri irányzata igen szilárd. Márciusra —. — (—). — Májusra 41.1/8. (40.1/4). Júliusra 41.1/8. (41.1/8). — Buza irányzata szilárd. Piros ősz helyben 78.1/8. (78.1/2). Februárra —. — (—). Márciusra 76.1/8. (76.1/8). Májusra 74.1/8. (74.1/8). Júliusra 74.1/2. (74.1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.1/2 (3.1/2). — Kávé: fair Rio 7. sz. 8.1/4. (8.1/2/8). Márciusra 7.15. (7.15). Májusra 7.25. (7.20). — Liszt: Spring Wheat clears 2.75. (2.75). — Cukor: 4.—. (4.—). — Ón: 32.50. (30.95). — Réz: 16.62. (16.63). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, február 19. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Buza irányzata szilárd. Februárra 66.1/8. (66.1/2). Májusra 68.1/8. (68.1/8). — Tengeri irányzata igen szilárd. Májusra 35.1/8. (34.1/8). — Zsir: Májusra 5.95 (5.92). Júliusra 6.07 (6.05). — Szalonna short clear 6.05. (6.05). — Sertészsír: Februárra —. — (—). Májusra 10.85 (10.75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyíltér.

Nagyméltóságú Széll Kálmán ur rátóthéraházi tiszta vérű

simmenthali és sztrazstenyészete

20 darab fiatal tenyészbikát bocsát eladásra, 1900. évi február hó 26-án, reggeli 10 óra-
kor a héraházi majorban (távolság: a kis-nyomi vasuti állomásról 10 perc, Szombathelyről 1/4 óra)
tartandó árlejtés utján.

Posta-, távirat- és vasut-állomás: Kis-Unyom, (Vasmegye).

10 darab

Nagykarolyi Kereskedelmi és iparbank-részvény kedvező feltételek mellett, esetleg egyenként is eladók. Cím a kiadóhivatásban.

(Az e rovat alatt közöltéknek sem tartalmért, sem alakért nem felelős a szerkesztőség.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Med. Univ.

(Üzenet dr. V. operateur, (Szabadka.) Dr. V. D. (Rigica.) Dr. Sz. J. (Budapest.) Med. Univ. (Budapest.) Dr. K. P. (Kolozsvár.) Dr. D. D. (Nagyvárad.) K. S. (Debrecen.) Névtelen orvos (Szeged.) Dr. G. O. Szeged — és mindazoknak az uraknak, akik ennek a hónapnak tizenegyedikén a hírek élére írott Med. Univ. című cikkemet félreértették.)

... Mert félreértették.

Olyan halandó és nem is valami túlságosan egészséges embert bajos elképzelni, aki — mint az egyik levélíró orvos ur mondja — vehemens dühvel megtámadja az orvosi kart. Végtelenül tiszteltreméltó nagy testület az — fattyu hajtásokkal, amiket ő maga nem nyesegethet le magáról, mert nincs módja rá. Ezek közül ismerek néhányat s ismételtem azt, amit a cikkben írtam, hogy még a körmöm leoperálását se bíznám rájuk. S meg vagyok győződve arról, hogy ha a fenn-címzett urak közül valakit ágyba dönt a kórság, nem ezek közül fog orvost választani magának.

Hogy az egyetem fekete polárára írást szögeztek ki, amiben az van mondva, hogy berekomentáló levelekkel, magas uraságok vizitkártyáival ne zaklassák a szigorlatozók a professzorokat, az kétségkívül azt jelenti, hogy zaklatták őket. S itt látom a módot, ahogy az én embereim orvosokká lettek, orvosokká, akiket önök tiltakozó, méltatlankodó orvos urak szegyenlenek maguk közt. Hát akkor miért haragszom rá, aki őket bántom.

Kissé szubjektív dolog az, amit itt elmondok, de az embert és az írókat a szubjektivitások magyarázzák meg. Sokszor voltam már nagy-beteg. Mint gyermek is és már mint férfi is. (Ne adja az isten, de azt hiszem, hogy még leszek is.) Szegény diák koromban vidéki kórházban feküdtem halálos nyavalyában s megmentett a korai végzől a tudomány és a természet. Egyik a másikkal tette meg azt, amire egyik se lett volna képes a másik nélkül. Aldom a tudást s mivelhogy meghódolok a tudással, szorgalommal, sok esztendői küzdelemmel szerzett diploma előtt, jogom van megvetni azt, amihez valami kis felületes tudás és pár ajánló sor révén jutott a gazdája. Ez annál is inkább természetes, mert azokra a diplomákra vagy a diplomás urakra semmi jellel nincs rábélyegezve a mód, ahogyan szereztettek. És ki biztosít engem arról, hogy az én rozoga életem, ami már nem is csupán az enyém, nem kerül-e ilyen kézbe. Vagy a gyermekeimé... Hiszen erre gondolni rémület.

A felületesség, a tudatlanság, meg az, hogy az arra nem való ember meg tudja találni a módokat arra, hogy betolakodjék a rátermettek sorába, sehol se olyan végzetes baj a társadalomra nézve, mint éppen az orvosi tudományban. Ha az író nem áll azon a nivón, amelyen a publikum megbecsülni kezdi az írott betűt, nem olvassák. Hanyszor ügyvédhez nem mennek, olyan mérnökre se bíznak semmit, akinek az a híre, hogy nem érti a dolgát... Ezt mind meg lehet gondolni előre, lehet puhatólózni, információkat szerzeni, de az orvosért szaladni kell... Hátha éppen rossz utra indulok szaladni...

Ezt mondtam és mondom ma is.

(Th.)

D. J. Kápolnás-Nyék. Széll Kálmán miniszterelnök és Széll Ignác belügyi államtitkár édes testvérek. Széll Kálmán miniszterelnök Vörösmarty Mihálynak veje, amennyiben a koszorús költő egyetlen leányát, Ilonkát vette feleségül. Vörösmarty akkor már nem volt életben. Vörösmartynek fia Béla jelenleg igazságügyi államtitkár. — Arany János veje Széll Kálmán nagyszabolai református lelkész, a bihari református egyház egyik vezérlő alakja. Ennek a leánya volt az élte tavaszán elhunyt Széll Piroska, akinek a Toldi szerelmében állított a halhatatlan költő örök emléket.

K. Zs. Temesvár. Egyszer már megirtuk s most ismétéljük, hogy méltóztassék egy levelező-lappal megkeresni Politzer Zsigmond könyvkereskedőt (IV., Kecskeu-tető-4.) aki ingyen küldi meg azt a kis könyvecskét, mely az egyetemi vizsgák rendjét s a vizsgálati tárgyak részletes jegyzékét tartalmazza.

Kisfi lány. Kedves, hangulatos kis levél, intim körben fel is lehetne olvasni. Minálunk azonban igen sokan kritizálnák.

E. J. Pásztyó. A technologiai iparmuzeumban minden vasárnap van ingyenes előadás. Megsértett. Tagadjuk. Nem sértette meg Önt senki. Mindenesetre hiba volt, hogy az az ur ismeretlen hölgygel is aláírta a levelet, ez azonban csak amolyan ártatlan évődés lesz, ami szerelmesek közt nagyon is sürően fordul elő. Ne haragudjék, mert még kinevetnék érte, hogy ilyen jelentéktelen esetek is kihozzák a sodrából.

Petrarca. Budapest. I. No ez már csakugyan mulatságos! Ábrányi Emil egyáltalán nem intrikál ön ellen, sőt — legyen nyugodt — el sem olvassa dolgait. Megígértük, hogy sohase vesszük többé tudomásul küldeményeit, mai szonettjével azonban kivétel-lesen bánunk el.

„Miként Heine dalolja, hogy az ő költészetének poklában örökre ég a bűnös, akként rögzítettem meg költőileg Ábrányi Emil eljárását velem szemben. Tudom, hogy ezt a verset nem meri kiadni a klikk-szellemű Budapesti Napló, de legalább azt akarom, hogy Ábrányi Emil olvassa el. Hadd lássa, hogy jövőndő nemzedékek számára...” stb.

Igy ír ön bombasztikus levelében. Nos, hát téved, — ezt a verset kiadjuk. Hangzik pedig ekként:

Ábrányi Emilhez.

— Szonett. —

Miként fejté a Montblanc égbe szúrja,
Oly büszke dactól forrong lángi szűm!
Tudom, örökre zendül lanti műm,
Mint most lerezgi kobzom méla húrja...

Önlényét folyton bús szűtőbe fúrja
Dalom, én melám, büszkém, egyszerűm,
S gúnytárgy leand, ki fölszűrt gúnyai tűm,
Leszek szerelm és gyötrelm trubadúrja!

Midőn én — ah! már régen nem leendek,
Majd téged is esztítnak síri esendek,
Te frigy gögő, adáz dali társ!

S porunknál így zeng nemzetünk ajakja:
Két gyűlöltő most sírját nyugva lakja,
Hol békén borzong át az esti hárs...

Ime a verse, — leköszöltük. De most aztán hagyjon már békén bennünket!

II. Sorsjegyei nem nyertek.

Aradi íger. Olyan doktorátus nálunk nem létezik. T. J. Igen. mondhatja, a beszülető szám nem monopóliuma a férfiaknak.

E. A Reggeli Újság felelős szerkesztője: Fényes László.

Bresztovác. Korona-értékben kell vezetnie az üzleti könyvet is, a számlákat is.

Somiyó. I. Kiváló. 2. Egyidejűleg.

Napirend.

Naptár. Kedd, február 20. — Római katolikus: Aladár pk. — Protestáns: Aladár. — Görög-orosz: (február 8.) Tódor vt. — Zsidó: Adár 21. — A nap két 6 óra 42 percor. — Nyugszik d. u. 5 óra 14 percor. — A hold két este 11 óra 28 percor. — Nyugszik reggel 8 óra 34 percor.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 4 órakor. A miniszterelnök ebéde délután 5 órakor.

A huszár-kiváltás megnyitása délután 2 órakor 5 fél-sége a király által.

A Végvárban a Tudós professzor Hatvani bemutató előadása.

Az atléta-vezetők bálja a budai Vigadó termeiben. A Szent István-Társulat osztály-ülése délután 5 órakor saját palotájában.

A budapesti önkéntes tüzoltók 11000-ik örsége. A Szabad licumban, az élettani intézet tantermeiben délután 6 órakor Dr. Fekér Rezső: Az emésztés (vetített képekkel). A pénzügyi tisztviselők országos egyesületében (József-tér 1. szám), este 7 órakor dr. Hegedűs Lóránt: Sociologia.

Nemzeti múzeum: Régiségtára, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. A többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Inarművészeti múzeum nyitva délután 3—8-ig. Liezen-Mayer-kiállítás a Városligeti Múcsarnokban nyitva d. e. 9 órától délután 4 óráig. Belépődíj 60 fillér.

Országos léptár zárva. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.), nyitva d. e. 9 órától 1 óráig.

Teknologiai iparmuzeum nyitva d. e. 9—12-ig és délután 3—5 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tu-kozo-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Kelet-muntatór és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap. Somossy Múlató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Fólies Caprice. VI., Róvay-utca 13. Naponta főnyes műsor.

Budapest kávéház. Andrassy-ut. Naponta Banda Marci és fia hangversenye.

Stefánia-szálloda, Murány-utca 53. Budapest legolcsóbb szállódja.

Páris szálloda. Váci-körút. Éttermek. Elegáns kávéház. Látványosság: Baachus-pince.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kertképterem.

Petánovics Metropol szállódja. Naponta hangverseny (lásd hirdetés.) Ujonnán rendezett fényes éttermek.

Ehm János éttermeiben (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Naponta kitűnő cigányzene.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince ét-teremben Schrammel és Boros Miska és Kiss Ferkó híres szólóták hangversenye.

KÜLÖNFELÉK.

† **Fogadás az olasz királynénál.** Margit olasz királyné most nagyban fogadja a Rómában időző idegen, főképp francia és amerikai hölgyeket. A hölgyeknek bizonyos szabályokat kell a magánfogadásoknál szem előtt tartaniok. Első szabály, hogy kifogástalan szabásu selyem, atlasz, brokát, vagy sima selyemtoaletthoz jelenjenek meg, míg a gyapjuszövetet, amely iránt a királyné nagy ellenszenvvel viseltetik, mellőzniük kell. A ruha uszályos legyen, kabátot, köpenyt, vagy boát otthon kell hagyni, sőt a kalap, fától és napernyő sem kap kegyelmet. Az illűzőknek ugyanis nem szabad azt a benyomást keltenie, mintha sétálásra vették volna fel. Csak a leányoknak engedi meg a királyné a kalapviselést, de a kalapnak gazdagon kell tollal díszítve lennie. Az ékszereket nem szabad mellőzni, de a karperec száműzve van és gyűrűt is csak keveset lehet a királyné a hölgyek ujjain látni. Halványzürke keztyű egészítse ki a toilletet, de a jobb kéz fedetlen maradjon. A hölgyek kíséret nélkül, egyedül jelennek meg. Tíz perccel a fogadás előtt már a palotában kell lenniök. A harmadik előszobában várakoznak, míg a sor rájuk kerül. A fogadóterem ajtáiban a szolgálattelvő udvarhölgy jelenti be a hölgyet. A belépő hölgy háromszor hajlik meg. Először belépéskor, másodsor a terem közepén, harmadszor a királyné közelében. A királyné egy alacsony pamlag előtt állva fogadja és ülésel kínálja meg látogatóját, akinek tetszésére van bizva, hogy a királyné kezét megcsókolja, vagy nem. Persze a hölgyek mindannyian élnek az engedelmével. A bemutatott hölgy csak akkor szól, ha a királyné megszólítja. A felelet lehetőleg rövid kell, hogy legyen. Nemrég mulatságos jelenet játszódott le a fogadásnál. A királyné egy ősmert dollárkirálynő: fogadott, aki mindjárt a bemutatás után a következő kérdést intézte a királynéhoz: — Azt hallottam, hogy a kedves férje szenvedélyes vadász. Igaz?

A királyné mosolyogva igent mondott és csakhamar félbe szakította a társalgást. A királynő tudvaleg sok nyelvet tud és vendégeivel anyanyelvükön szokott beszélgetni. Ez a körülmény, valamint az uralkodónő megnyerő szeretetreméltósága még a legfélénkebb hölgynek is visszaadja nyugaltságát.

† **Tánc-per.** Egy athéni békebíró, ámbár már tisztos kora volt, táncolni akart tanulni. Egy táncmesterhez fordult, aki megegyezett vele hamarosan. A leckeórák megkezdődtek. A békebíró előre lépett, hátra lépett, ide-oda ugrált, meghajolt és hasonló műveleteket végzett. De napok multak, hetek multak és az öreg ur csak nem tanulta meg a táncot, egyre kiesett a taktusból. A táncmester végre is elvesztette

a türelmét, dühös lett és kijelentette, hogy az ő műve véget ért, ha a békebíró ur nem tud táncolni, tulajdonítsa magának. Az öreg ur fel volt háborodva és mikor fenyegetései nem használtak, bepörölte a táncmestert. Ez megnyerte a pert. A megokolás így szólt: — Arra való tekintettel, hogy az egészséges ember, akinek semmi testi hibája ninosen, nem alkalmatlan arra, hogy táncolni megtanuljon, a táncmestert arra ítélték, hogy a leckeórákat tovább folytassa, amíg tanítványa táncolni tud.

† **Melchiore Candino, a munkatárs.** Nincs a világon lap, amely olyan munkatárssal dicsekedhetnék, mint a Giornale di Sicilia. Ez a munkatárs nem más, mint Melchiore Candino, a híres brigantí, aki az ő kiválóbb gyilkosságairól eredeti híreket és leveleket küldözget a lapjának. És hogy biztos legyen a közlésükben, minden leveléhez egy öt lírást is mellékel. Félőszendeig azonban hallgatott Melchiore Candino. Már azt hitték, hogy meghalt s főképp, hogy a mult év augusztus 26-ikán az öcsését és a sógorát is meggyilkoltan találta meg. Pedig csak eltűnt a kapitány, hogy titokban kinyomozza az öcsése és sógora gyilkosait és bosszút álljon a halálukért. Hanem újra előkerült és irt is már a lapjának. Ilyenképpen:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Legyen olyan kegyes és közölje ezt a leveletem. Uraim! Mint mindannyian emlékeztek, öcsémet, névszerint Angelo Candinót és sógoromat, Giovanni Fracagliót tavaly Santo Mauro Castelverde határában meggyilkolták. Bosszútól szomjásan kezdtem meg nyomozásaimat s megtudtam, hogy valami Scialabra Angoló a gyilkos. Végre hosszas erőfeszítések után nekem is hű szövegségeimnek vágya teljesült, a gyilkos a kezemben volt január 12-ikén. Oh mily nagy volt szívem öröme, szívem ujongása! Megölettem őt törzsurasokkal, aztán elégettem a holttestet, hogy a nyomorult árulóiból egy poroka se maradjon meg. Ez Gallina faluban történt. Santo Mauro Castelverdeben azt mondták, hogy Melchiore Candino meghalt. Ti örültek! Hát nem tudjátok, hogy Melchiore Candino még a halála után, még a temetése után is kiturja magát a föld alól? És aki nem veszi le a kezét a családomról, azt én szétzúrom! Bocssánnan meg, uraim, hogy csak ma küldöm el ezt a hírt, hanem az utóbbi időben sok a dolgom. Maradok a legalázatosabb szolgáljuk

Melchiore Candino.

† **Magyar tiszt a boerokról.** Szabó István, volt közös hadseregbeli főhadnagy, aki öt francia tiszttel ment volt Pretoriába az őszszel, hogy a boer hadseregben harcoljon, jött haza a minap. A boer dolgokról a következőket mondja el:

A boer katonáknak nincs egyenruhájuk, a tisztek azonban mindannyian fekete köpenyeket viselnek dus aranyozással. Minél magasabb rangu a tiszt, annál dusabb az aranyozás. Azonkívül két nadrágjuk

van vörös sávval, mint a mi várüzereinknek és olyanforma csákójuk, mint a svájci katonáknak. Neki rögtön lovat es napi hatvan koronának megfelelő fizetést utalványoztak. Ez a fizetés ugyan agynak tetszik, csakhogy transvaali fogalmak szerint éppenséggel nem az, mert ott méregdrága az élet. Egy rossz szivar három frankba, egy tojás negyven krajeárba, egy skatulya gyújtó tizenöt krajeárba kerül. Ez az utóbbi különben a legkisebb pénzegység. A lydit-gránátoknak nemcsak gyilkoló hatásuk van, hanem undorító büzt is terjesztenek. Egyetlen bajuk, hogy ritkán esnek oda, ahova szánják őket. S ebben nem a lydit-gránát a hibás, hanem az angol tűzártsó, amely kegyetlenül rosszul lö. Az angol gyarmatosok is rosszul lönek, a menetelésben nem kitarótk, a futólépésben hamar kifáradnak. A boerok nyájás és habár szófukar, de jószívű emberek. A céllövésben csodálatos tökéletességre tettek szert. A háboruban jól élnek és lövészerük bőven van.

† **Reklám a temetőben.** Az amerikai reklám még a temetőket is kihasználja. Így New-Yorkban egy virágokkal borított sírdombon ez olvasható:

— Itt nyugszik John Smith. Colt rendszerű revolverrel lötte magát agyon. Nyomban meghalt. A Colt revolver a legjobb fegyver a kétségbeesettek számára.

Egy másik sírkövön a következő felirat van: — E kö alatt fog nyugodni egykor John Bolton, aki jelenleg a 15. avenue 57. szám alatt egy nagy bórgyárnak az igazgatója.

Pensylvánia egy temetőjében ez a felírás van elhelyezve:

— Ha nem akarsz e szomorú hely lakójává lenni, igyál a Jones Lager-féle likőrből.

† **A postabélyegek megszüntetése.** A londoni postaigazgatóság érdekes ujítás tanulmányozásával foglalkozik. Meg akarja szüntetni a leveleknek bélyeggel való leragasztását. Hélyette minden postahivatalban automatákat állítana fel, amelyek az illető pénzdarab bedobása után valami jelet nyomnak a levél sarkára. Ilyen automatákat aztán bérbé adna a nagyobb kereskedőházaknak, akik ezzel a módszerrel időt takarítanak meg, sőt pénzt is, mert nem kellene nagyobb összegekért előre vásárolni a bélyegeket. Nem volna tehát több kamatvesztésükük.

† **A bacillus a sírban.** Egy német orvos vizsgálta meg azt a kérdést, meddig élnek túl a bacillusok az embert. Az eredmény az lett, hogy a kolera-bacillus tizenkilenc napig őrzi meg az életképességét, a tifusbacillus körülbelül szintén így viselkedik, a pestis bacillusa három hét mulva föltétlenül elpusztul. A legkevésbé ellenállókat mutatja a föld alatt a tuberkulózis bacillusa, nagyon kis ideig él el a föld alatt.

— Vigyázz gyerek! Ne itt van egy korona. Állj ide. Ide az ablak alá, fogd meg.

A korona az utca kövére esett. A gyerek elkapta, de dühös ordítással legott el is dobta.

— Halljátok, hogy káromkodik — vigyorgott Norem. Nézzétek, hogy szopogatja az ujját... No gyerek, hát nem kell a korona? Ott van, vedd fel.

A gyerek a fogát viesorgatta s dühös pillantást vetett az ablak felé.

— Hisz izzó — mondta.

— Izzó? Ha-ha-ha! Izzó, azt mondod? Komolyan kérdem, akarod azt a koronát, vagy nem? Ha nem akarod, hát majd lemegegyek érte.

A gyerek az ujságlappal felemelte a pörkölt ezüstpénzt s eloldalgott. Hiába erőlködött Norem, hogy a gyerek megköszönje az ajándékot, hogy leemelje a sápkáját. Mindössze egy pár goromba szót mondott még s egyre nyalta az ujját. Aztán hirtelen futásnak eredt, mert attól félt, hogy Norem utána iramodik. Norem rekedten kiabált s a rendőrt hívta.

Ez volt a jökédvű színész utolsó ötlete ezen az estén, mielőtt a műterem zugába vissza nem vonult, ahol aztán elaludt.

— Ki tudja, hogy hány az óra? — kérdezte Paulsbergné asszony.

— Csak engem tessék kérdezni — felelte Grogersen, az ujságíró, miközben a mellénye zsebeit tapogatta. — Én már régen becsaptam az órámat.

Kitűnt, hogy egy óra van.

Féltető táján Hanka asszony és Irgens eltűnt a teremből. Irgens előbb pörkölt kávét kért Mildétől, aztán többé nem látta senki. Nem is keltett feltűnést, hogy megszöktek, senki sem kérdezősködött utánuk. Tidemand Henriksen Olével társalgott. A thorahusi kirándulásról beszélgettek.

— De hát van időd? — kérdezte.

— Igen. Kell, hogy legyen — felelt Ole. Különben majd mondom neked valamit később.

(Folytatása következik.)

REGENY.

UJ FÖLD

Irtá: KNUT HAMSUN.

(14) — Neked tehát egy csepp érzéked sines az én ujjajta vállalkozásaimhoz — mondta szegény és remegett. — Külömben is neveletlen fráter vagy Milde; téled nem is lehet egyebet várni. A kövér festő csak most vette észre, hogy mennyit rontott a helyzeten.

Nem várta, hogy szavainak ilyen hatása lesz.

— Neveletlen fráter? — mondta jóindulattal. — Most valami csunya hangon folytatjuk itt a társalgást. Én nem akaralak megsérteni, kedves Ojen. Azt hiszed talán, hogy nekem örömet okoz az ilyesmi? Vagy azt hiszed, hogy nem okozott gyönyörűséget a költeményed? Oh igen, nagy gyönyörűséget. Csak azt hiszem, tulságosan légiés ez a vers. Mi? Nagyon légiés. Értsd meg kérlek: természetesen gyönyörű, pompás, röviden: tökéletes, a legjobb vers, amit valaha irtál. Hát nem érted már a tréfát sem?

Ez a beszéd mitsem használt. Milde nem tudta jóvá tenni azt, amit elrontott. A hangulatt meg volt bontva. Mindenki nevetett, lármázott. A legnagyobb láрма közben Norem kinyitotta az ablakot, kihajolt rajta és énekelni kezdett.

Hanka asszony vigasztalni akarta Ojent. A vállára tette a kezét s megígérte neki, hogy elutazásakor künn lesz a vasutnál. Igen, ő is meg a többiek is, mind ott lesznek. Hogy mikor utazik?

— Nemde — fordult Henriksen felé — mindannyájan ott leszünk, mikor Ojen elutazik?

Erre a kérdésre Henriksen Ole olyan csodá-

latosan felelt, hogy még Hanka asszony sem tudta, hogy hova legyen bámulatában. Henriksen ur ugyanis arról beszélt, hogy ő azt annyira természetesen tartja, hogy Ojent nemcsak elkíséri a vasuthoz, hanem együtt utazik vele egészen Thorahusig. Hogy ez éppen most jutott eszébe, hogy ilyen kis kirándulás sohasem árt az embernek, meg aztán talán egy kis dolga is van odafent... A dolog hirtelen olyan sürgős lett, hogy Ojent a kabátjánál fogva magával cipelte s már elutazás napját is meg akarta vele beszélni.

A hírlapíró e közben Paulsbergné asszonnyal kocintott. Nagy léghuzat volt a szobában s így mindkettőn a pamlagra ültek s apró, vidám történeteket beszéltek el egymásnak. Paulsbergné Grande ügyvédrel és B. lelkész leányairól mesélt. Eppen a legérdekesebb dolgot beszélte, mikor egyszerre csak elhallgatott.

Az ujságíró, akit nagyon érdekelt a történet, izgatottan kérdezte:

— Nos és...?

— Várjon csak egy kissé, — felelt Paulsbergné nevetve — időre van szükségem, amíg kellőképpen elpirulok.

Kacagva mondta el aztán a legérdekesebb részét is a történetnek.

Ebben a percben lépett közéjük Norem. Lármázott, valami jutott az eszébe s úgy ordított, hogy az egész szoba csakúgy reng bele:

— Csend! Csend! Csend! Valami nagyon érdekeset fogok mesélni. Nyissátok ki azt a másik ablakot és nézzetek ki. Ott a lámpa mellett egy ujságíró gyerek áll, figyeljétek csak... Henriksen Ole, van egy koronád?

Mikor Norem megkapta a koronát, a lámpa fölé tartotta és megütösette. A szobában most olyan csend volt, hogy tisztán meg lehetett hallani a gyerek kiabálását.

— Most figyeljétek! — mondta újból Norem. — Az ablakhoz, álljatok oda az ablakhoz. Egy percig csak, mindjárt jövök.

Norem az ablakhoz sietett s rákiáltott a gyerekre.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A gabonakereskedők értekezlete. Néhány lap azt a hírt közli, mintha a budapesti gabonakereskedők megállapodtak volna, hogy ezen túl nem fognak gabonát vásárolni azokban a községekben, amelyekben a gazdák szinte sportszerűen foglalkoztak azzal, hogy a gabóna-élvételük révén uszora-feljelentéseket tegyenek. Az értekezők köréből annak kijelentésére kértek fel bennünket, hogy a hírből egy szó sem igaz.

Az Első Magyar Iparbank vasárnap délelőtt tartotta 35. rendes közgyűlését **Fucher József** elnöke mellett. **A Glatz János** vezérigazgató által előterjesztett évi jelentés szerint a válságos pénzügyi viszonyok az intézetet csak annyiban érintették, hogy egyes üzletágakban a forgalom nem emelkedett. A pénz drágulása következtében sikerült a rendelkezésre álló tőkét kedvezőbbben értékesíteni. Az év folyamán leszámoltak 19.644 darab váltót 26.462.513 forint 93 krajcár értékben. Az év végével maradt az állomány 3.988.567 forint 69 krajcár. Az értékpapírokra nyújtott kölcsönök összege 1.047.902 forint 58 krajcár. A bank tartalékai az idei dotációkkal együtt 45.000 forintra rug. Az évi mérleg a múlt évi áthozattal 190.217 forint 65 krajcár tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatóság indítványozza, hogy a dotációk s jutalékok levonása után 133.340 forintot, részvényenként 10 forintot osztalékként fizessenek ki. A fennmaradó 16.773 forintot 78 krajcár ut számlára viszik át. A közgyűlés a jelentést egyhangúlag tudomásul vette, a jelentést megadta. Végül beválasztották az igazgatóságba: **Fucher József**, **Uhl Sándor** és a választmányba mint új tagok: **Kendy Á.** és **Wagner Marcel**.

Hazai beszerzési források. Az iparpártolási akció során felmerült az a sürgős szükség, hogy a magyar ipar termelő helyeinek pontos statisztikája legyen. Ebből a statisztikából tudhatja meg a magyar közönség nagyrésze, amely a magyar ipart a külföldi iparral szemben csak tájékozatlansága miatt nem részesítette előnyben, hogy hol fedezheti szükségletét magyar iparcikkkel. Az **Országos Iparegyesület**, amelynek ebben a nagyfontosságú akcióban kiváló szerepe van, most dícséretes buzgalommal vállalkozott arra, hogy a hazai beszerzési források jegyzékét elkészítse. Hivatalos lapjának, a **Magyar Iparnak** mellékletén jelenik meg a magyar ipar termelőinek jegyzéke. Fontosnak tartjuk ezt a statisztikát és örömmel látjuk, hogy éppen az Országos Iparegyesület vállalkozott ennek a megteremtésére, mert eddigi tevékenysége első sorban ezt a derék iparegyesületet predesztinálja ilyen fontos és feltétlen megbízhatóságot követelő munkára.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvényársaság tudósítása.) Felhajtás 192 darab juh, — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü — f., kivételosen — f. kilonként, vagy — k.-ig páronként, középmínőségű gyapjas ürü 48 fillér, páronként — korona, anyajuhok legjobb minőség — fillér, páronként — korona, ki-vételosen — korona, rackajuhok I. sz. minőségű — fillér, páronként — korona, kiverési juhok 40 — koronáig, páronként 44 — korona. Szerbiai juhok páronként — korona. Kecskék — korona páronként. A csekély felhajtás következtében az árak az utolsó vásárhoz képest kilogrammonként 4—6 fillérrel emelkedtek. Kilatás van rá, hogy nagyobb felhajtások esetén is tartani fogják magukat az árak, mert a kereslet meglehetősen jó.

A Magyar Jelzálog Hitelbank 4%-os zálogleveleinek tervszerűen is kisorsolása folyó évi március hó 1-én délelőtt 10 órakor fog a bank helyiségeiben megtartatni.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi **Creditoren-Verein** a következő fizetéseképtelenségeket jelölte: **Szurán Simon** kereskedő **Végújhely**, **Koszt S.** kereskedő **Zágráb**, **Reicher I.** kereskedő **Petrozsény**, **Axmann Antónia** kereskedő **Littan**, **Gollner András** órász **Grác**.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára **Buda-pestben** 36.50 korona pénzben, 37 — korona áruban. **Bécsben** az irányzat lanyha. A kontingens készárú 39.60 korona pénzben, 40 — korona áruban.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásárocsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtottak 3882 darab magyar, 499 darab galiciai, 25 darab bukovinai, 975 darab németországi, — összesen tehát 5381 darab szarvasmarhát. Nagyobb felhajtásra az árak hanyatlottak.

Jegyzések: 100 kilogrammonként élő sulyban: magyar hizóökrök I. minőségű — 70—74 fillér, kivételosen — fillér, II. minőségű 60—69 fillér, III. minőségű 50—59 fillér, galiciai hizóökrök I. minőségű 70—72—80 fillér, kivételosen — fillér, II. minőségű 62—69 f., III. minőségű 52—61 f., német hizó ökrök I. minőségű 78—83 — f., kivételosen 84 korona, II. minőségű 66—76 fillér, III. minőségű 56—65 fillér, legelő ökrök 42—56 fillér, bika és tehén 40—66 fillér.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, február 19.

Élénk kínálat és a vevőknek a vásárlástól való tarózkodása következtében mérsékelt volt a forgalom. Lanyha irányzat mellett 18.000 métermáza buza került a forgalomba 5—10 fillérrel alacsonyabb árakon. Tengeriben és zabban az irányzat változatlan maradt. Rozsot csak 5—10 fillér árengedéssel lehetett elhelyezni. Lucornában a hangulat kedvezőbb lett, löhere szilárd.

Eladott:
Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 8 K. 12½ f., 100 mm. 80 k. 7 K. 85 f., sárga keverékes, 100 mm. 75-8 k. 8 K. 02½ f., 50 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 78-5 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 77-4 k. 7 K. 80 f., 500 mm. 76-3 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 78-7 k. 8 K. — f., 100 mm. 78-5 k. 7 K. 70 f., keverékes, 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77 k. 80 f., 200 mm. 77-8 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 40 f., nyirkos.
Pestvidéki: 200 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 75 f., sárga, 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f., sárga, 100 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 200 mm.

77 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 70 f. 100 mm. 78 k. 7 K. 65 f., sárga, 100 mm. 77-5 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 40 f.
Fehérmegyeyei: 1200 mm. 78-5 k. 7 K. 80 f., 650 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78-5 k. 7 K. 80 f., 1600 mm. 76 k. 7 K. 80 fillér.
Budai: 100 mm. 75-2 k. 8 K. 05 f.
Raktáráru: 1000 mm. 79 k. 8 K. 05 f., 1400 mm. 72-5 k. 7 K. 40 f.
Paksi: 2300 mm. 74 k. 7 K. 40 f.
Szerbiai: 2150 mm. 75 k. 7 K. 12½ f., 3000 mm. 74-2 k. 7 K. 07½ f.
Mind 3 hónapra.
Ross: 150 mm. 6 K. 20 f., 150 mm. 6 K. 10 f.
Tengeri: 400 mm. 4 K. 90 f.
Zab: 150 mm. 5 K. 10 f., 100 mm. 5 K. 32½ f., 100 mm. 5 K. 30 f.
Arpa: 350 mm. 5 K. 60 f.

Készpénzfizetés mellett.
A Készruha hivatalos jegyzéke a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza	klósa	100 kilogramm ár		klósa	100 kilogramm ár		
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig	
iszavidéki	6	75	7,85	7,69	79	7,63	8,—
»	»	78	7,42	7,60	80	7,85	8,10
»	»	77	7,46	7,76	81	8,—	8,20
»	»	78	7,55	7,89	—	—	—
»	»	75	7,85	7,85	78	7,90	7,85
fohérmegyeyi	6	75	7,85	7,80	80	7,8	7,85
»	»	77	7,40	7,85	81	7,95	8,10
»	»	78	7,55	7,70	—	—	—
pestvidéki	6	75	7,10	7,90	79	7,65	7,75
»	»	78	7,29	7,40	80	7,8	7,85
»	»	77	7,39	7,89	81	7,85	8,—
»	»	78	7,50	7,70	—	—	—
bánási	6	75	7,15	7,90	79	7,80	7,75
»	»	76	7,25	7,40	80	7,75	7,90
»	»	77	7,35	7,80	81	7,85	8,—
»	»	78	7,45	7,60	—	—	—
bácskai	6	73	7,80	7,85	77	—	—
»	»	74	7,25	7,50	—	—	—
»	»	75	7,45	7,70	—	—	—
»	»	76	—	—	—	—	—

Egyéb gabonafajták	klósa	100 kilogramm ár		
		K-tól	K-ig	
Ross	uj elsőrendű	—	6,30	6,40
»	» másodikrendű	—	6,10	6,20
Arpa	» lakarmány	—	5,65	5,70
»	» écséni való	—	5,49	5,58
»	» szőlőre való	—	—	—
Zab	» elsőrendű	—	5,35	5,45
Tengeri	» búsodó	—	4,75	5,10
»	» m. szemű	—	—	—
Repece	uj káposzta	—	12,—	12,00
»	» búsodó	—	—	—
Köles	» —	—	5,30	5,80

A határidőzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza (1900.) áprilisra	7.59—7.61—7.60—7.62
Buza (1900.) okt.-re	7.82—7.81—7.83
Rozs áprilisra	6.36—6.37—6.38—6.39
Rozs októberre	6.44—6.45—6.47
Zab áprilisra (1900.)	5.07—5.08—5.09
Tengeri 1900. májusra	5.08—5.09—5.10—5.11
Repece augusztusra	12.10—12.20

Déli egy órák a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Buza (1900.) áprilisra	7.60	pénz	7.65	áru
Buza októberre (1900.)	7.81		7.82	
Rozs áprilisra (1900.)	6.37		6.41	

Két huszár

Irtá: GRÓF TOLSZTOJ LEO.

(18)
 A szoba meglehetősen nagy és kényelmes volt, de nem egészen tiszta.
 A német komornyik, aki úgy volt öltözve, mint valami ur, ott állt a szobában és szedte ki egy uti ládából a felhőnműt, miután felállította és eligazította a vaságyat.
 — Pfuj! Micsoda gyalázatos lakás! — mondotta a gróf bosszusan — Djadenko! Hát teljesen lehetetlen volt, hogy a földbirtokosnál, vagy másutt helyezzenek el bennünket?
 — Ha méltóságod parancsolja, elmegyek az uralági portára — felelte Djadenko — csak hogy az is olyan jelentéktelen házaeska és nem különben egy parasztkunyhónál.
 — Most már nem kell. Elmehetsz!
 És a gróf levette magát az ágyra és a feje alá tette a kezét.
 — János! — szólott rá a komornyikra. — Már megint egész halmot csináltál itt az ágy közepén! Még ágyzasi sem tudsz!
 János meg akarta igazítani az ágyat.
 — Nem kell, most már nem szükséges... És hol a hálóköntösöm? — folytatta bosszus hangon.
 A szolgál oda nyújtotta a hálóköntöst.
 A gróf, mielőtt magára öltötte volna, egy pillantást vetett a padlóra.
 — Na itt van! Nem pusztítottad el a sárpecsétet. Hát van-e még rosszabb kiszolgálás a tiednél? — zsörtölődött tovább, aztán kiragadta kezéből a hálóköntöst és fölvette.
 — Mondd csak kérlek, szándékosan cselekszed te mindezt? ...
 — Nem volt még időm! — felelte János.
 — Tokfűköt!

Aztán elkapta az oda készített francia regényt és némán belemélyedt. János ellenben kiment az előszobába, hogy ellássa a szamovárt.
 A gróf láthatólag rossz kedvű volt, — valószínűleg, mert fáradt volt, mert poros volt az arca, szűk a ruhája és mert korgott a gyomra.
 — János! — kiáltotta újból. — Add ide a számlát a tiz rubelről... Mít vásároltál a városban?
 A gróf átnézte a számlát és elégedetlen megjegyzéseket tett a drága vásárlásokra.
 — Adj rumot a teához!
 — Rumot nem vásároltam — felelte János.
 — Nagyszerű! Hányszor mondtam már, hogy rum legyen mindig.
 — Nem volt elég a pénz.
 — Mért nem vett Polosov? Kaphattál volna valamelyik legényétől.
 — Polosov tiszthelyettes ur? Azt nem tudom. Teát és cukrot vásároltak.
 — Menj a pokolba!... Barom!... Csak kihozol a soddomból... Tudod, hogy a mars alatt mindig rummal iszom a teát.
 — Két levél jött a törzskartól — jelentette a komornyik.
 A gróf csak úgy tovább fektette az ágyon bontotta fel és kezdte olvasni a leveleket.
 A tiszthelyettes, aki a svadrón a szállásához vezette el, lépett most be vidám arccal.
 — No mi újság Turbin? Itt úgy látszik egészen jó. Meg kell vallanom, nagyon fáradt vagyok. Ugyanesek nagy volt a forróság.
 — Jól beszélsz. Egy piszkos, bűdös szoba és képzeld csak, még rum sinezen. A te fajankód nem vett rumot és a magamé sem. Mért is nem mondtad meg?
 És tovább olvasott.
 Amikor végig olvasta a levelet, gombóccá gyűrte és a padlóra dobta.
 — Miért nem vásároltál rumot? — kérdezte most a tiszthelyettes suttogva a pitvarban a legényét. — Hiszen volt pénz!
 — Hát márt gondoljunk minderre éppen

mink! Én fizetek mindent, s a német mindig csak pipázik. Egyebet semmit sem csinál.
 A második levél nyilván nem volt kellemetlen, mert a gróf mosolyogva olvasta.
 — Kítől való ez a levél? — kérdezte Polosov, aki visszatért a szobába és éji fekhelyét elkészítette a padlón.
 — Minnatól — felelte a gróf vidáman és oda nyújtotta neki a levelet. — Elolvasod? Micsoda elragadó egy asszony... Valószínűleg jobb ő, mint a mi valamennyi kasszonyunk... Nézd csak, mennyi érzés, mennyi ész van ebben a levélben! ... Csak egy nem szép benne... pénzt kér.
 — Ez bizony nem szép — jegyezte meg a tiszthelyettes.
 — Föltétlenül megígertem volt neki. De hát most marson vagyok és... egyébként, ha még három hónapig vezénylen a svadrón, küldök neki. Nem sajnálom, igazán nem sajnálom... Milyen bájos! Mi? — mondotta mosolyogva, s vizsgálgatta Polosov arcát, miközben az a levelet olvasta.
 — Borzalmasan sok a helyesírási hiba... hanem azért csinos... és úgy látszik, hogy csakugyan szeret — felelte a tiszthelyettes.
 — Hm! Ez így van! Csak az ilyen asszonyok szeretnek igazán, ha már egyszer szeretnek.
 — És ki irta a másik levelet? — kérdezte a tiszthelyettes, miközben az elolvasott levelet visszazárta.
 — Ugy... hát egy ember ir itt nekem, egy faragatlan fickó, akinek kártyavestéségek vagyok adós és már harmadszor figyelmeztet... én pedig nem tudom neki most megfizetni... ostoba levél! — felelte a gróf, akit láthatólag elkedvetlenített ez a visszaemlékezés.
 Ez után a beszélgetés után a két tiszt meglehetősen sokáig hallgatott.
 (Folytatása következik.)

Rozs októberre	0.—	0.—
Zab (1900) áprilisra	5.05	5.06
Tengeri (1900.) máj-ra	5.08	5.09
Repce augusztusra	12.15	12.25

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra (1900.)	7.62	7.63
Buza októberre (1900.)	7.83	7.84
Rozs áprilisra (1900.)	6.83	6.39
Rozs októberre (1900.)	0.—	0.—
Zab áprilisra	5.08	5.08
Tengeri májusra 1900.	5.11	5.12
Repce augusztusra		

A budapesti értéktőzsde.

A közönség még mindig távol marad a tőzsdétől és az üzletszerű spekulációnak félnek a váratlan eseményektől, melyeket a változó hadi szerencse Dél-Afrikában felszínre hozhat. Így történt, hogy a mai előtőzsdén teljes apátia uralkodott s bár a hangulat inkább gyengének volt mondható, még sem történtek lényeges változások.

A helyi értékekben az előtőzsdén csupán köznyati voltak alku tárgyai valamivel olcsóbb árban.

A déli tőzsde rezervált külföldi jelentések befolyása alatt kezdetben változatlan volt, zárlatok egy esekélyiséggel javult. A déli vasut hause-áramlata is megcsappant és ez érték gyengében zárlat. A helyi piac magatartása, mérsékelt forgalom mellett, kissé gyengébb volt; főleg közúti vasutrészevényekben jutott ez kifejezésre, melyekben gyengébb osztalék-hírekről kiindul mutakozott.

A valutapiac merevebb.

Az előtőzsde: bágyadt.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 750.—, Osztrák hitelrészvény 755.40—756.20, Osztrák-magyar államvasut részvény 659.50—660.—, Közúti vasut 681.——682.— korona.

A déli tőzsde: változatlan.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 750.—, Osztrák hitelrészvény 755.40—756.20, Osztrák-magyar államvasut 659.50—660.50, Koronajáradék 94.20—94.25, Leszámlító bank 501.50, Déli vasut 129.50—130.—, Közúti vasut részvény 679.——681.— korona.

Forgalomba került: 4%-os koronajáradék 94.25—94.20, 4 1/2%-os magyar országos központi takarékpénztár-záloglevél 98.75, Budapesti Bankjegyzőlet 185.—, Budapesti takarékar 420.—, Budapesti gőzmalom 1020.—, Salgótarjáni 642.——641.—, Városi villamos vasut 343.——341.50 korona árfolyammal.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatok maradt:

Osztrák hitelrészvény 755.—, Magyar hitelrészvény 750.—, Leszámlító bank részvény 300.—, Rimamuranyi vasmű részvény 647.—, Osztrák-magyar államvasut 659.50, Közúti vasut 679.—, Villamos vasut 340.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 36.—44.— korona, vörös aprószemű 58.——64.— korona, vörös erdői — korona, vörös bángsi — korona, középszemű 68.——71.— korona, nagyszemű 72.—78.— korona, Disznószir: budapesti 50.50—51.— korona, vidéki — korona, Táblaszalonna: légszárazított vidéki — korona, városi 4 darabos 45.——44.— korona, 3 darabos 44.——45.— korona, füstölt 48.——49.— korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.50—16.— korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 20.75—21.— korona, 85 darabos 28.——28.25 korona azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 14.——14.25 korona, 100 darabos 20.——20.50 korona, 85

darabos 27.——27.50 korona, Szilvaiz: szilvóniai 18.——18.50 korona, szerbiai 16.——16.50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai előtőzsdén üzletlenség volt. Ellátás könnyű. A pénz ma drágább volt: 5—5 1/2 százaléki. Déli tőzsdé üzletlenség, később valamivel szilárdult az irányzat.

Zárlat ismét csendes.

Bécs, február 19. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjádék 98.55, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 141.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.90, Magyar keleti vasuti állami kötvény 99.40, Magyar leszámlító és pénzváltóbank 125.—, Rimamuranyi vasműrészvény 322.50, Magyar koronajáradék 94.15, 4 1/2%-os Magyar földherm. kötvény 93.60, Magyar hitelbank részvény 187.50, Magyar nyeresémi kölcsön sorsjegye 162.35, Kassa-oderbergi vasuti részvény 91.25, Magyar kereskedelmi bank 287.—

Bécs, február 19. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2%-os papírjádék 99.90, 4%-os osztrák aranyjádék 98.85, 1860-iki sorsjegye 137.—, Osztrák hitelsorsjegye 395.75, Angol-osztrák bank 124.25, Bécsi bankjegyzőlet 180.10, Osztrák-magyar bank 126.10, Déli vasut 26.70, Dunagőzhajózási részvény 73.70, Dohányrészvény 138.50, Császári és királyi arany 11.43, Német bankváltók 118.15, 4 1/2%-os ezüst jádék 99.85, Osztrák koronajáradék 99.60, 1884-iki sorsjegye 200.60, Osztrák hitelintézeti részvény 236.10, Unionbank 156.—, Osztrák Länderbank 119.50, Osztrák-magyar államvasut 127.40, Elbavölgyi vasut 125.25, Alpeisi bányarészvény 273.25, 20 frankos arany 19.27, Londoni váltóár 242.50, Bécsi Tramway 138.—, Az irányzat üzletlenség.

Külföldi értéktőzsdek.

Berlin, február 19. (Tőzsdei tudósítás.) Külföldi megrendelések következtében a tőzsde mozgításakor úgy a kohó részvények, mint a közszénrészvények magasabb árfolyamokkal indultak, mint szombatban. Harpeni részvényeket kerestek fuzió híreire. Bankrészvények bázisadtak voltak és nagyobb részt gyöngültek kissé. Olaszok szilárdak, spanyolok kissé gyengébbek spanyolországi jelentésekre. Vasutak közül a svájciak javultak, a transvaaliak a magasabb londoni aranykuzusok nyomán szilárdak. Más bányarészvények tartották magukat. A második tőzsdében a vasrészvényekben bágyadtág állott be az amerikai versenytől való agrodalom miatt, ami a közszénrészvények árfolyamát is befolyásolta. Ultimópénz 5%. Magánleszámlítókat kamatláb 4 1/2%.

Berlin, február 19. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjádék —, 4% osztrák aranyjádék 100.25, Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajáradék 93.60, Osztrák-magyar államvasut 140.25, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltóár 84.45, Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.25, Alpeisi bányarészvény 101.75, Disconto-Commandit 194.50, Általános villamosázi Edison 257.90, Gelsenkircheni 272.90, Laurakohé 276.90, 4 1/2%-os osztrákjádék —, 4% magyar aranyjádék 98.60, Osztrák hitelrészvény 236.10, Déli vasut 29.50, Károly Lajos vasut 100.50, Orosz bankjegye 216.50, 4% orosz kölcsön 99.70, Török dohányrészvény —, Olasz jádék 94.40, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 162.—, Harpeni 230.50, Az irányzat gyengébb.

Berlin, február 19. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) **Esti forgalom.** Négy százalékos magyar aranyjádék 98.87, Magyar koronajáradék 93.50, Osztrák hitelrészvény 236.25, Osztrák-magyar államvasut 140.50, Déli vasut 30.—, Északnyugati vasut 301.—, Elbavölgyi vasut 216.50, Orosz bankjegye készpénz 118.—, Buschtiehradi —, Orosz bankjegye —, (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, február 19. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüstjádék 99.—, 1860. sorsjegye 140.—, Déli vasut 29.50, 4% osztrák aranyjádék 100.—, Osztrák hitelrészvény 236.10, Osztrák-magyar államvasut 139.90, Olasz jádék 94.10, 4% magyar aranyjádék 99.10, Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, február 19. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjádék —, 4% osztrák aranyjádék 100.35, Magyar koronajádék 92.75, Osztrák-magyar bank 126.30, Déli vasut 29.50, Elbavölgyi vasut 125.50, Londoni váltóár 204.91, Bécsi bankjegyzőlet 136.80, Villamos részvény 146.—, 3% osztrák aranykölcsön 80.80, 4 1/2%-os ezüstjádék —, 4% magyar aranyjádék 98.85, Osztrák hitelrészvény 236.40, Osztrák-magyar államvasut 140.40, Északny. vasut 118.50, Bécsi váltóár 845.53, Párisi váltóár 813.75, Unionbank 154.—, Alpeisi bányarészvény 275.—, Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, február 19. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. **Esti forgalom.** Osztrák hitelrészvény 236.60, Osztrák-magyar államvasut 140.60, Déli vasut 30.20, Osztrák aranyjádék 94.30, Olasz jádék 276.40, Laurakohé 233.75, Harpeni 194.70, Discont —, Alpeisi —, Bécsi bankjegyzőlet —.

Páris, február 19. (Zárlat.) 2% francia jádék 100.97, Olasz jádék 93.40, Osztrák-magyar államvasut —.

Francia törleszt. jádék 100.—, 4% magyar aranyjádék 100.45, Török dohányrészvény 289.—, Osztrák Länderbank —, 3 1/2% francia jádék 102.80, Osztrák földhitelintézeti részvény 1240 Déli vasut —, 4% osztrák aranyjádék 99.50, Ottomanbank 573.—, Párisi bankrészvény 1125, Alpeisi bányarészvény —, Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 19. A sertésüzlet irányzata kellemesebb. **A) Hízott sertések ára:** I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm feletti súlyban) 92—96 fillérig, Öreg közép páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban — krajcárig, Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) 100—102—fillérig, Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 100—101 fillérig, Fialat könnyű páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 99—100 fillérig, — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm feletti súlyban) — krajcárig, Közép (páronkint 220—280 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, — Kőnyű (páronkint 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) — fillérig, — Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, — Kőnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, — IV. Romániai eredeti (Staebl), Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, — Kőnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm feletti súlyban) 94—97 fillérig, — Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 94—96 fillérig, Kőnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 94—96 fillérig.

Sertésárak: 1900. febr. hó 17. napján legkéslelt 1887 darab, 1900. február hó 18. napján felhajtott 1500 darab, 1900. évi február 18. napján elszállított 171 darab, 1900. február hó 19. napjára maradt készletben 20106 darab.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, február 19.

Az északnyugati depresszió mélyebb lett, délebbre vonult és centruma a Scilly szigetek táján van. A keleti maximum erősödött és valamivel jobban nyomult a kontinensre. Az olasz depresszió Kis-Azsia fölé, a biscayai maximum pedig a tyrrheni tenger fölé került.

Az idő csak a két depresszió útja mentén volt csapadékos. A hőmérséklet eloszlása változatlan.

Nálunk az idő a tengerpart környékétől eltérően túlnyomóan száraz volt, amennyiben kevés eső csak szórányosan — főleg az ország északi felében — volt.

A hőmérséklet átlag 5—6 fokkal a fagypont körül ingadozik.

Küldés. Nappal enyhe és csak elveto csapadékos idő várható éjjeli fagyokkal.

Vizállás.

	feb. 17.	feb. 18.	feb. 17.	feb. 18.	
	méter	méter	méter	méter	
Duna	Schrdling 0.55	0.92	Tisza	M. Szilvén 0.90	0.90
	Passau 3.68	3.47		Tekoháza 0.60	1.10
	Linz 3.55	3.41		V. Namény 3.21	4.50
	Bécs 0.78	0.24		Tóbal 0.34	5.25
	Pozsony 2.39	2.21		Tisza-Füred 6.74	6.32
	Komárom 2.53	3.44		Szolnok 6.44	6.37
	Budapest 3.47	3.22		Csongrád 5.16	6.15
	Paks 2.68	2.90		Szeged 5.—	4.88
	Mohács 4.19	4.4		Török-Becse 2.86	3.75
	Gombos 4.63	4.38		Tisza 4.70	6.32
	Újvidék 4.04	4.00	Óndova	Bátfa 0.72	7.6
	Pancsova 4.43	4.42	Topolya	Hód 0.40	0.25
	Orsova 4.28	4.39	Bodrog	Zemplén 5.—	6.18
Morva	Magyarfalva 3.23	3.14	Sajó	Zsolca 3.—	3.84
	Zselica 0.54	0.44	Hernád	H. Németi 0.81	0.—
Vág	Troncsán 0.67	0.78	Hercegy	Margits 0.70	0.28
	Szered 0.92	1.10	Kőrös	B. Újhala 1.23	1.31
Rába	Sz. Gothárd 0.29	0.38		Csucsá 0.—	0.—
	Sárvár 1.64	1.55		N. Váradi 0.19	0.29
	Győr 0.53	0.72		Bélfény 0.66	0.—
Dráva	Péttau 0.40	0.75		Tenke 0.70	0.74
	Zákány 0.62	0.65		Gurahonó 0.58	0.60
	Bárcs 0.51	1.06		Borosjenő 1.18	0.40
	Észák 2.16	1.68		Békés 3.22	3.48
Mura	M. Szordah. 0.70	0.40		Gyoma 4.08	3.94
Száva	Gágra 1.23	1.06	Maros	Gy. Fehérvár 0.81	0.40
	Sziget 4.99	6.34		Branyicska 1.13	1.3
	Mitrovics 6.37	5.30		Soborsini 0.—	0.—
Szamos	Décs 0.55	0.51		Árad 0.22	0.78
	Szalmár 1.3	2.28		Makó 0.84	0.69
Ikrasza	N. Matfány 0.73	0.80		K. Rostály 1.62	0.68
Latorca	Munkács 0.30	0.31		Kiszto 0.74	0.69
Laborca	Homonna 0.05	0.4		Temesvár 0.23	0.14
Ung	Ungvár 0.46	0.42		Beeskerek 0.90	0.99

Meghívó.

A Ceglédi Népbank Részvénytársaság évi rendes közgyűlése

1900. évi március hó 4-ik napján, délelőtt 10 órakor, az intézet üzleti helyiségében fog megtartatni, melyre a t. részvényesek meghívotnak.

Tárgyszorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentésének, az 1899-ik évi zárszámadásnak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyeresémi felosztása iránti határozathozatal és a felmentvények megadása.
3. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
4. Az alapszabályok 9, 19, 20, 22—25. §-ainak módosítása.
5. Netáni írásbeli indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

12. §. Ki a közgyűlésen szavazatát gyakorolni kívánja, tartozik részvényét — helybeliek a gyűlés napját megelőző két napot, nem helyben lakó részvényesek a gyűlés megnyitását — az igazgatóság által kiküldött bizottság előtt bemutatni és az igazgatóság által valóban bemutatott s a közgyűlést megelőzőleg legalább 60 nappal nevére irt részvény után és esetleg kellő meghatalmazás alapján fog részükre a szavazási igazolvány kiszolgáltatni.

„Erzsébet“ gőzmalom-társaság.

Az „Erzsébet“ gőzmalom-társaság részvényesei ezenel tisztelettel meghívotnak a folyó 1900. évi március hó 6-án, kedden d. u. 3/12 órákor a magyar fővárosi malomgyésület üléstermében (V., Erzsébet-tér 19. sz.) tartandó

rendes közgyűlésre.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg előterjesztése.
 2. A mérleg jóváhagyása, valamint a mérleg eredménye iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
 3. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának meghatározása a lefolyt üzletre.
 4. Az alapszabályok értelmében netalán megtörtént indítványok tárgyalása.
- Azon t. c. részvényesek, kik szavazati jogukkal élni óhajtanak, tartoznak az alapszabályok 16. §-a *) értelmében, saját nevére szóló részvényeiket, a szelvényekkel együtt, a társaság pénztárána lterítvény mellet legkésőbb március hó 5-én, déli 12 óráig letétevezni, a hol is az üzleti jelentés és nyomatott mérleg, február hó 26-tól kezdve rendelkezésre áll.

Az igazgatóság.

*) 16. §. Közgyűléseken csak személyesen megjelenő oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, cinek részvénye a közgyűlés tartását megelőző év utolsó napjáig nevére iratott s az a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig a társaság pénztárána l szelvényeivel együtt letéteztet.

A nekünk bemutatott számlát megbízható, hiteles és készpénzt folytatn ezen ügyvezészed óta fenálló — rendelt-tőzset a legmészebben ajántható, — Rendelő intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

huzogatólyásokat és sebeket, az önfertőztetés veszélyeit, az elgyógyított férfiak, meggyógyult nők utóbetegségeit, nékrosi fehérlőlyást, bőrvényesítést, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanás egyik főokozója és börtettségüket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész és szülészeti orvos, volt osztrák kir. oszt. főorvos. RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig, 8 óráig. Díjazott levelekre legmészebb figyelemmel válaszolt. titk és gyógyszeréről is pondokodva lesz. Nőknek külön váróterem. Úgyvont megjelölés és szerző: Dr. GARAI ANTAL. 15-ik kiadásában megjelent. Nemzetközi és csak ázszerült gyógykezeléshez című könyv, volt ára 20 kr., most csak 10 kr. A könyv jól besomagolt, és csak elküldve, 1 irt beutudás mellett bérmentve vagy 00 kr. utánvétel mellett.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Kedd, 1900. február hó 20-án.

Az álarcos bál.

Nagy opera 5 felvonásban. Zenéjét szerzette Verdi. Szövegét olaszból fordította Böhm Gusztáv.

Személyek.

Richard	Larizza	Sámuel	Kornay
Ronó	Beck	Tom	Szendrófi
Amália	Vasquez	Silvano	Hegedűs
Ulrika	Hilgermann	Főbíró	Ney B.
Oscar	Szilágyiné	Szolga	Juhász

Kezdetre 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. február hó 20-án.

Keresztelő János.

Tragédia 5 felvonásban, előjátékkal. Írta Sudermann. Fordította: Váradi Antal.

Személyek:

Herodes	Iváni	Gabafos	Zilahi
Herodiás	Jászai	Jabath	Mészáros
Salome	Márkus	János	Somló
Vitellius	Gyenes	Amarja	Mínályfi
Marcellus	Néday B.	Simon	Szaocsvay
Merokles	Hétényi	Ram	Ujházi

Kezdetre 7 órakor.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. február hó 20-án.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. február hó 20-án.

Először:

Tudós professzor Hatvani.

Verses színjáték 3 felvonásban, előjátékkal. Írta Makai Emil. Zenéjét szerzette s részben összeállította Kun László.

Személyek:

Hatvani	Hegedűs	Dömsödi Pál	Balassa
Veronka	Nógrádi	Széplaki	Bárdi
Orsolya	Nikó L.	Máthé	Szerémy
Bencze	Tapolczai	Gábor	Szőke
Palkó	Háidás I.	Menyaszonny	Pécsi
Naszályi	Fenyvesi	Völgyény	Győző
Dorka néne	Hunyady	1. diák	Kassai
Estike	Varsányi	2. diák	Nánásy
Bíró	Szathmáry	Parasztasszony	Bálint
Kurátor	Rónaszóki	1. paraszt	Gyöngyi
		2. paraszt	Kazaliczky

Kezdetre 7 1/2 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. február hó 20-án.

Blaha Luiza asszony mint vendég.

A cigány.

Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Írta Szigligeti Ede. Zenéjét Doppler Károly.

Személyek:

Várszegi	Szerdahelyi	Eva	Blaha L.
Kurta	Hórváth	Zsiga	Szabó A.
Gyuri	Kiss M.	Peti	Szirmai
Márton gazda	Ujvári	Rózsi	Lukács
Rébék	Siposné	Násznagy	Mátrai

Kezdetre 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. február hó 20-án.

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képerny. Írta Hugh Morton. Fordította Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerzette Gustave Kerker.

Személyek:

Bronson	Sziklai	Cora	Margó
Harry	Ráthonyi	Kenneth	Giréth
Kurt	Vidor	Blinky	Rózsahegy
Snifkins	Kardos	Kissie	Rózsa L.
Twiddles	Beóthy	Pifi	Ledofsky

Kezdetre 7 1/2 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Kedd, 1900. február hó 20-án.

A dobsinai jégbarlangról.

Transvaal.

Írta György Aladár. — Hopp Ferenc és Newton eredeti felvételei után készült 3b vetített képpel.

A vas eredete.

Kulturértelméleti látványosság 3 felv. Írta Edvi Ilés Aladár, dr. Brezina Arisztid műve nyomán.

Kezdetre 7 1/2 órakor.

FOLIES CAPRICE

Eredeti!! Ma Ujdonság!!
10 órakor! Szenzációs ujdonság!

Sámson és Delila.

Paradisztikus bibliai daljáték. Szövegét írta: egy művész. Zenéjét összeállította és részben szerzette: Kmoeh Adolf. Rendező: Rott Sándor.

Végül:

„Blonde Bestien.“

Bohózat Leitner H.-től. Zenéje Kmoeh A.-tól.

Erkély incognito páholyok.

Mitűnő konyha és italok. — Mérsékelt árak.

Budapest kávéház Andrassy-ut 27. sz.

a legmodernebb stílusban újonnan átálakítva. Ma és mindennap Tisztelettel Rosenberg Lajos, kávéház tulajdonos.

PETANOVITS Metropole-szállója.

Ma Ifj. Oláh Józsi kedvelt zenekara játszik. Színház után teljesen friss vacsora. A gyönyörű tőli kerten kívül a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes főherterem és elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

Zálogházi Somossy Mulató

(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.

Ma nagy előadás.

Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdetre 8 órakor.

Este pontban 9 órakor. Fellepte a bibliai operett-társulatnak Weinberg M. igazgatósa alatt adatik:

Jeruzsálem leánya

és a pásztorfiu.

Hisztórikus operette 2 részben és több képerny. Auerbach J.-től, zenéje Wolfsthal igazgatótól. Rendező: Weinstock ur. Karagy: Wolfsthal ur.

Ugyint fellepte az összes műtereknek. **Műsor: Csütörtökig „Jeruzsálem leánya“.** Péntek, február 23-án először: „Izák feláldozása“. Bibliai opera Goldfadentől.

Előleges jelentés! Csütörtök, február 22-én

Ada Colley

a híres ausztrál énekesnő első vendég szereplése.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nagytűzsdé Károly-körút 26. és a nappali pénztárnál.

A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközölte; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárak által készítették.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP lap PAP lap PAP lap

1 öszsehajtható vasgép 8 10.-
1 dró rouge paplan 1.70
1 csechmir paplan 2.50
1 satin csechmir paplan 3.50
1 atlasz csechmir paplan 4.80
1 atlasz selyem paplan 7.50
1 fedőszál sely. paplan 12.-
1 jó vászon ágylepedő 1.20
1 vattas néktől 1.20
1 dró jó vászon chifton paplan lepedő 1.80
1 dró finított takaró pokróc 1.80
1 dró jó lónokróc 1.50

1 acél sodrony ágybetét 5.-
1 tengerifü fejránkos 1.-
1 lovarott szőnyeg 2.20
1 matrac 2.80
1 Crinde Afrique matrác 4.50
1 löször 12.-
1 párnázott ruganyos matrác 16.-
1 nagy szoba szőnyeg 300/300 2.50
1 ablak tunis függöny 1.50
1 bouret ágytörő 2.20

1 futószőnyeg métereinkint 26 krtól 4 forint.

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosaru gyárak, szőnyeg, függöny, ágy- és asztaltörő stb. nagy vái áruházaiban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nem leltető árukat kienevelünk, vagy a pénzt visszaadjuk

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál.

Ajánlják: Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, vészegénységben, emésztési zavarkodás, gyengeségben stb. kitűnő sikerrel használják. Árak vidékre kőbányai vasut állomására szállítva I láda 30 nagy palack ... 17 K. 50 f. I ... 30 kis palack ... 13 K.

a fogyasztási adót is beleértve.

A láda és üres palackok 4 hónapon befűli bérmentes visszaadásakor 5 korona visszaszolgáltatnak.

Budapesten kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben és poharanként a „Quisisana Automata Buffet“-ben is.

Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládánként I koronával olcsóbb.

Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig elállanak.

MEGRENDELÉSI HELY: Királysörfőző Budapest-Kőbánya.

TRIEST
Mégis csak legjobb a **KÁVÉ**
FRATELLI DEISINGER-TŐI
Közvetlen a tengeri hajfőrl.
5 kg. Mysore ... 8.56 frt
5 „ Ceylon ... 8.23 „
5 „ Neigherry, orós ... 7.84 „
5 „ Portorico gyöngy ... 7.50 „

TEA
1 kg. Törmelék ... 2.40 frt
1 „ Mandarin karaván ... 5.15 „
1 „ Császár-keverék ... 6.40 „

1/4 kg. tea kínai dobozban a kávéhoz oszmagolható. Az összes árak származásának valódiságáért kezeséget vállalunk. Egy postaszék összeállítható 3 fajta kávéból is.

Az árak elvételre, bérmentre minden más költség nélkül értendők.

ARLAP INGYEN.
TRIEST
Via del'Acquedotto No. 53.

Durbints sógor

Mert gondok, ha már irtak könyvet a lóru is, gyeszörül is, miért ne lehetne könyv a sógorru is? Vagy má szóval ez a könyv főképpen a Durbints sógorral foglalkozkodik, benne van a sógor tzothálála is még más effőie kesőrves történetök.

Egy könyv 1 forint.

Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körút 18.

MÁRCIUS 6-AN
VISSZAVONHATATLANUL
UTOLSÓ HUZÁSA
A BUDAPESTI POLITIKAI EGYESÜLET KÖRNYIZÁ JAVÁRA RENDEZETT

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTEKANAK

100,000 KORONA

EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA ÉRTÉRŐ EYEREMÉNYEK, MEDER 20% LÖVŐMÁSSÁVAL RÉSZFENZBEN KIFIZETETNEK.

Egy sorsjegy ára csak 1 KORONA.

Sorsjegyeket ajánl a Nagy Jótékonyági Sorsjáték kezelősege, a Budapesti Politikai Egyesület körháza javára. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. szám, továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalok és a magyar kir. államasutak személypénztárai és minden dohánytűzsdé.

„Reuma-szesz“
 orvosi tekintélyek által kit. ell. külszer. Bámulatos gyors á. hatás hatású, a test bármilyen fájdalmát, u. m. reuma, czsz, ischias, köszvény, szagartás, szerds, nyíltság stb. ellen. Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. 1 üveg ár. 1 korona, erősebb üveg ára 2 korona 40 fillér. Kapható a főváros és vidék összes gyógyszertáiban, ugyanígy a kószitő
Widder Gyula gyógyszerésznél
 S.-A.-Ujhely.
 Főraktár: Török József gyógyszer. urnál Budapest, Király-utca 12. sz. és dr. Egger-féle gyógyszerterár a „Nader“-hoz.

Sneidig egyenruhákat
 készít
BLUM SÁNDOR
 Budapest,
 Váci-utca 17. szám.

Dr. MÜLLER főtörzsorvos-féle
injekció és labdacskok
 a legjobb és leghatásosabb szerek új és régi húgy-ésbántalmaknál — húgyesőgyulladások és folyásnál. Gyógyulás gyakran már néhány nap alatt, kellemetlen utóbajok nélkül. — Pontos használati utasítás minden megrendeléshez mellékeltek. Egy adag ára, friss bajoknál 1 frt 60 kr., idült régi bajoknál 2 frt 50 kr., postán küldve csomagolásért 25 krral több, portó nélkül.
 A valódi készítmények egyedül megrendelési helye:
 Szé.-Gyógygyógyterár, Wien, V., Wimmergasse 33.
 Raktár:
 Török Józsefnél Bpest, Király-utca 12.
 Szíveskedjék ezen hirdetőt kívánni és megőrizni.

Oh jaji! Távirat: Éljen!
 Évek hosszú során át kitűnő eredményt nyel használok az „Egger-féle mellpasztillát”. Kérem küldjön stb.
 Trautenau (Csehország), 1898. június 17.
 Verner Nándor igazgató.
Egger-mellpasztillája gyorsan és biztosan hat köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál. Kapható minden gyógyszerterárban és drogeáriában. Doboza 50 kr. és 1 frt. (Próbadozsa ára 25 kr.)
 Fő- és székiüldési raktár: **Egger mellpasztilla** csakhamar megszabadított, éljen!
Nádor-gyógytár Budapestben.
 VI., Váci-körút 17. szám.

Titkos betegségek ellen
 25 évi, részben katonaoorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható
DR. KAJDACSY,
 v. cs. és k. ezredorvos.
Electrotherapiai rendelő intézete
 Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.
 A legelhanyagoltabb húgyesőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait
Elgyengült férfierőt
 az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerül
Electro-Massage
 vagy **Psychrophor**
 által, magömléseket, nőknél fehér-folyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyít a legújabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.
 Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek egy mint férfiaknak külön be és kijárát. Külön várótermek.
 Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

ANTISEPTIKUS GUMMI és HALHÓLYAG
 egyedüli, biztos sikerrel használható óvszer, valódi eredeti francia gyártmány, kitűnő minőségben. Tucatja 2 koronától 15 koronáig. Próbaküldemény különféle minőségekből 5 korona Manufaktura de gomme hygienique, Paris, Rue de Rhone 107.
 Magyarország egyedüli főraktára: Kerpál, Budapest, V., Lipót-körút 28. szám. Árjegyzék ingyen.

Olaszország Remekei.
 Olaszország és az olaszok műkincseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye.
 Remek diszalbum hosszukás negyedréte formában.
 A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként 1 korona 20 fillér.
 Megjelenik havonként kétszer.
 Igazgató: LAURENCSCIC GYULA. A magyar kiadás szerkesztője: BOROSS VILMOS.
 A kiadásunkban legközelebb megjelenő, páratlanul szép és gyönyörű diszalbum, mely minden részében kizárólag a legkiválóbb intézetekben készül, *művészi elrendezése és fényes kiállítása*, valamint nagy, *pompás és tiszta fényképfelvételei* által elsőrangú alkotásnént hódít majd az egész művelt világon.
 A műbe felöltelt képek, melyek *teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természeti szépségeinek és gazdag műkincseinek*, az olasz vidék beható ismerete s az ottani *építészet, festészet és szobrászat páratlan műveinek alapos tanulmányozása* alapján választattak össze és rendezettek el.
 A füzetek két hosszukás nyolcadrés oldalán a szerkesztő jeles tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népei és műkincseinek, *lebilincselő szöveg* szolgál szeretétreméltó cicerone gyanánt.
 E mű össze nem hasonlítható az eddig Olaszországról megjelent selejtes vásári munkákkal és ezek elmosódott és tisztátalanul nyomott clischével; e diszalbummal
monumentális remekművet alkotunk
 az olasz klasszikus földről, olyan nagyszabású művet, melynek *értéke minden időben maradandó lesz* s a melynek jelentőségét az Olaszországot szerető és ismerők legszeleesebb köreiben éppen úgy, mint *a művészetet-kedvelők, művészek és tudósok között* a legmelegebben fogadják és elismerik.
 A képek hibátlan tisztasága és azoknak a legapróbb részletig tökéletes élessége folytán e remekmű egyttal *nélkülözhetetlen forrásmunka a művészetek különböző ágainak tanulmányozásánál.*
 A füzetek 1 korona 20 filléryi ára e terjedelmes és nagybecsű művészi teljesítmény mellett páratlanul olcsó.
 Előfizetések elfogadtnak a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körút 18.)
Előfizetési ár: 6 füzetre 7 korona 20 fillér. | 18 füzetre 21 korona 60 fillér.
 12 „ 14 „ 40 „ | 30 „ 36 „ — „
 A kiadóhivatal,
 Budapest, V., Méréleg-utca 11. szám.

A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzet kiadása után két hetenként egy-egy újabb füzet jelenik meg. — Az egész mű 1900 karácsonyra készen lesz.

Minden szó egyezsere beiktatása petit betűkből 2 kr. Címmelettől hirtetéseket külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

és **ELŐFIZETÉSEK** felvételnek a **BUDAPESTI NAPLO** részére a kiadóhivatalban József-körút 18., valamint a következő dohányszögökben:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkon.

Nemesek-féle tőzsde Pótfői-tér.

Benda Józsefné, Andrásy-ut 59.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V. dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksaé, Andrásy-ut 38.

Szántó Mór tőzsdejében. Kecskeméti-utca 14.

Wetzerfeld Jakab, Király-utca 1.

Édes öregem! Epedve várom a pillanatot, midőn karjaimba zárhatlak, a jelzett időben ott leszel. Az ígért ékszer nem vedd meg, e helyett kérlek hozz nekem egy példányt a **Kereskedelmi Vegyeszet** című híres könyvből.

Bizonyára fogod tudni, hol szerezhetsz ez meg. — Ahova megyek, mindegyik ott látom ezt a könyvet, és a hol megvan, oda beköszöntött a jólet. Csodadolgokat beszélnek erről a könyvről. A tanácsosok Emmaja 3000 forintnál többet szerzett a múlt évben e könyv utmutatásai nyomán, a szöke Jolánka ezzel szerzett egész hozományát (a jövő héten lesz a lakodalmam), az adatszék (akik két év előtt a néni házában láttak és oly szegények voltak), a móta meghozatott, dussáknak minden jövedelme. És emlékszel-e a sarki szócserára, az örökzöld-örökke panaszokdó Weiszra (a kilenc gyermekével), ez az ember dusszagad lett és csupa megelégedés (a gyerekek sem olyan rongyosak már). Most rendez be egy fényes fűszerüzletet, ahol négy segédtet fog foglalkoztatni. Maga mondta, hogy ő is mindenét ennek a könyvnek köszönheti. Számítalak kérdésre majd személyesen, ha ugyan lesz rá idő, hisz oly régen nem láttalak. Légy pontos és ne feledd a könyvet.

Isten veled, ezerszer csókoll Boriskádd.

Nősülni óhajt biztos állásban lévő és jó fizetéssel bíró, idősobb hivatalos, igazságszeretőnek az ismeretséget óhajtja, csak varonói ajánlata lesz figyelembe véve. Levelet „Hivatalos” jelleggel továbbítsa a kiadóhivatal. 2793

Kedd. Azon szöke hölgyvel, kit végsőnap a Helvetiában e lapra figyelemtettem, komoly ismeretséget óhajtok kötni. Esdve kérek választ „Nituperas” alatt e lap kiadóhivatalához. 5796

Irodatiszt kereskedelmi képzettséggel, gyors és gépirásban teljesen jártas, azonnal felvételek. „N. P. 7702” alatti ajánlatok Haasenstein és Vogler (Jaulus és Társa) cégnél Budapest, Dorotyia-utca 9. benyújtandók. 5748

Használt

férfi ruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kivánatra a vevő a helyszínén megjelenik. 0774

Raktárnoki, pénzbeszedő, tisztelvezető vagy más efféle állást keres intelligens jó megjelenésű kereskedő, esetleg biztosítékkal is rendelkező. Címe a kiadóhivatalban. 2758

Vasutashoz szeretném férjhez adni csinos, fiatal, háziasan nevelt izr. vallású, Budapesten lakó hűgomat. Hozománya 2000 korona és szép kelengye. Házaság esetén az illető jó protektor tesz szert. Komoly, teljes névvel és címmel ellátott levelek „Jó gazdaszony” jelleggel a kiadóba kértnek. 3782

Fiatl fűszerkereskedéséged március hó elsőjére vidékre alkalmazást keres. Címe a kiadóhivatalban. 2773

Ügynök a papír szakmából, ki a helypiacon ismerettséggel bír azonnali beszerzésre felvétetik. Ajánlatok „Fix fizetés” jelleggel a kiadóhivatalba. 2783

Angol és francia órák adására ajánkozik angol hölgy, megkeresések „Angol” alatt a kiadóba kértnek. 2791

Kitűnő szabóné ajánkozik házakhoz méréséket díjazásért. Cím a kiadóhivatalban. 2775

Bármily foglalkozást kívánó erőteljes fiatal ember. Cím a kiadóhivatalban. 2728

Kereskedő urak figyelmébe. Kereskedelmi iskolát végzett könyvelő, ki a könyvelést egy elsődleges nagyobb üzletben önállóan végzte, kitűnő kiírtott írással bír és szolid megjelenése van, egyelőre szerényebb igények mellett állást keres. Szívos megkereséseket „Szerény” cím alatt kér a kiadóhivatalba. 2789

Mider-varráshoz leányok, [valamint kifizető] fizetéssel azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 2788

Óvadékképes 29 éves fiatal ember jelenleg egy nagyobb intézet hivatalnok, mint pénztáros, vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat kérek „2000—3000 koronára.” 2723

Házmesternek ajánkozik egy jelenleg is oly minőségben lévő tisztességes egyén. Címe meg tudható a kiadóhivatalban. 2712

Kossuth Lajos életnagyságu kintő mellképe (kézfestés) díszes aranyozott keretben 60 forintért eladó. Megtekinthető e lap kiadóhivatalában. 2685

Gyorsírási tanító magán tanításra vagy korekt gyorsírási felvételekre vállalkozik. Cím a kiadóban. 2764

Gyári helyiségek nagy műhelyek, istállók azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 5748

NINCS TÖBBÉ

NELKÜLÖZÉS ! ! ! ! NAGY VAGYONT, ÓRIÁSI JÖVEDELMEZ, naponta 20—30 koronát, de évente legkevesebb 5—6000 koronát szerezhet mindenki könyvnyű otthoni munkával — társadalmi állásra való tekintet nélkül, a ki a „Kereskedelmi Vegyeszet” című könyv legújabb, kétszeresen bővített és javított kiadását megrendeli. Ez az ezer ember hajbázt munkát és mellékfoglalkozást eredménytelenti, pedig csak e könyvvel kellene megrendelnie, mert általa 540 old foglalkozás sajátítható el, melyek bármelyikével, előképzettség és türe nélkül férfi, nő, gyermek kenyelme és jóvedelméző megtehethet biztosíthat magának. A könyv első kiadásának bolti ára 6 kor. volt, ennek dacára a legújabb, kétszeresen bővített kiadás, a míg a csekély készlet tart.

2 kor. 60 fillér kedvezményes ártért portmentesen küldi meg mindenkinek a „KERESKEDELMI VEGYESZET” könyvkiadó hivatala BUDAPEST, Lőrinc-utca 24/a. szám.

Istálló 12 lőnák, lakások s 2 utcai pinchehelyiség műhelynek május 1-ére esetleg azonnal is kiadó. Cím a kiadóban. 5759

Fűszerüzlet. 14 év óta fenálló kitűnő fűszerüzlet azonnal átvehető, az átvételhez 1500—2000 forint szükséges. Az üzlet menéről személyesen meggyőződhetni. Cím a kiadóhivatalban. 2762

Egy nagyobb lap expeditora keres havi, heti lap vagy folyóiratnál beosztani valót. Címe a kiadóban. 2737

Bernátfalván (Pusztapéterin) 1500 □-81 telek kuffal együtt sírgöcsen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2536

Olcsó telek eladó. Pest közelében 1500 □-81 telek azonnal eladó, esetleg négy részbe is osztható. Cím a kiadóhivatalban. 2537

50 év óta fenálló nagyforgalmu uri divat- és norinbergi-üzlet egy 40000 lakossal bíró városban (megyei székhely) családi okok miatt kedvező feltételek mellett eladó. 5—6000 frt szükséges a vételhez. Venni szándékozik „50 év” jelleggel a laphoz forduljanak 2792

Frakk és szalon-öltöny egyenkint 15 forintért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2787

Keresek csinosan burtozott különböző ruhákat a belváros közelében. Szívos ajánlatokat „Kellomen lakás” alatt közvetít a kiadóhivatal. 2784

Butor. Faragott hálozozza, ebéd-16, kredenc, divány, asztal, szék, olcsón eladó. Dohány-utca 45, ajtó 1. 5765

ERENYI-féle kintűtetet „NERVIN” nagy üveggel 80 krajcár. Legjobb: csusz, kőszvény, csontbántalmak, derékfájás és szagatás ellen. (S. 3)

Fiuméből

kitűnő természetes dalmáciai és olasz borokat jutányos áron szállít Paúk Odón. Arlap bérmentve.

Antiphon

elektro-mágnetikus zselatin-fülesapok almatlanoknak és idegeseknek, valamint mindazoknak, a kik nyugodtan és egészségesen akarnak aludni. Számos elismerés! Direkte széküldi **Pointner János Schärding** Feled-Ausztria.

2 doboz próbaküldemény broszúval 1 kor. 30 fillérrel, de ha beküldve vagy utalványon való megkötése után bérmentve, 6 doboz 4 korona utánvétellel.

Bolthelyiséget keresek az Erzsébet-köruton a Király-utca és Kerepesi-ut között, egy nagyobb kirakattal, esetleg egy kisebb hátsó üzlettel vagy udvari rakattal. Ajánlatokat „H. J.” jelleggel e laphoz küldendők. 2713

Elegánsan és kényelmesen berendezett különbejáratu tiszta, világos szoba alkalovval, egy vagy több hölgynek vagy urnak március 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 2790

Megveszem az „Universum” és „Gartenlaub” mult évi folyómat. Cím a kiadóhivatalban. 2730

Csinosan burtozott teljesen különbejáratu tiszta szoba, hölgynek vagy urnak március 1-re kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2740

Az angyalföldi rendező-pályaudvar mellett egy saroktelek 376 □-81 olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalba. 2744

Egy jókarban lévő keveset használt 36 collos kövekket ellátott kétjáratu malom, valamint egy 17 soros Nicholson-féle teljes kijavított velőgép jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2734

Szegedtől 10 percrenyre az országot és vasutaloms közvetlen közelében 300 hold kintű termőföld gazdasági épületekkel, esetleg instruktívval, kedvező feltételek mellett bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban. Közvetítők díjaztatnak. 2734

Magy. kir. Államvasutak. Igazgatóság.

Hirdetmény. Uj szerző- és podgyász-díjazás a Hídeggút-Tamási h. é. vasuton. Ezen h. é. vasuton f. é. március hó 1-én uj személy- és podgyász-díjazásba lépést díjazásba érvényen kívül helyeztetik. Az uj díjazásba a m. kir. Államvasutak díjazásba elarusított irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) 20 fillérért kapható. Budapest, 1900. febr. 15. Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjazt.)

Magy. kir. Államvasutak.

Nagyvárad-szegedi vonal 1665/1673. szelv. között Algyői állomás melletti Tisza-híd építése.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a nagyvárad-szegedi vonal 1665/1673. szelv. között Algyői állomás melletti építendő Tisza-híd alapozó-, falazó és biztosító munkáinak végrehajtására, 10149/1900. sz. é. hirdetett versenytárgyalás határideje elhalasztatott, minél fogva a versenytárgyalás nap f. é. febr. hó 20-án, hanem f. é. március hó 13-án fog megtartatni.

Ehhez képest a bánatpénzek is a versenytárgyalást megelőző napon, vagyis legkésőbb f. é. március 12-én, déli 12 óráig teendők le a magy. kir. Államvasutak főpénztárnál. A pályázatra vonatkozó összes egyéb feltételek változtatlanul érvényben maradnak. Budapest, 1900. febr. 10. (Utánnyomás nem díjazt.)

Magy. kir. Államvasutak. Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. Államvasutak részére 1900. és 1901. évben szükséges vonatok villamos világítására alkalmazandó akkumulátorok szállítására ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen szállításra vonatkozó részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás a magy. kir. Államvasutak igazgatóság Elszakaltályánál (Budapest VI. Andrásy-ut 73. sz. III. em. 27. ajtószám) kaphatók.

A szabályszerien kiállított, ievkint 1 koronam. k. okmányblyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve, legkésőbb f. évi március hó 15-iki déli 12 óráig a magy. kir. Államvasutak gépészeti főosztályában átadandók, illetőleg posta útján odaküldendők és a boríték ezen külcimmel látandó el: „Ajánlat 22174/900. számhoz.”

Az ajánlott akkumulátorok össztérfogatának 50%-kal felőré bánatpénz legkésőbb f. évi március hó 14-iki déli 12 óráig a magy. kir. Államvasutak budapesti főpénztárnál letendők.

Bánatpénz nélküli vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módozatok betartása mellett állittanak ki, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1900. február havában. Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjazt.)

Eppen most jelent meg: **A magyar szinművészet**

Szerkesztette: **B. Virágh Géza.** Előszóval ellátta. **Rákosi Jenő.** Gyönyörű díszmű 250 kppel.

A legjelebb írók cikkeivel és az összes színészek és színésznők önéletrajzával.

Ára díszes vászonkötésben 5 frt. Megrendelhető **„Budapesti Napló”** kiadóhivatalában **József-körút 18.**

Gimnáziumi

érettségire előkészítők legalább VI. középiskolával bírókat.

Kereskedelmi

érettségire legalább IV. középiskolával bírókat.

Rövidebb felvilágosítást nyújt **Szimányi S.** nyug. tanár és igazgató **BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 51. sz.**

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Rétly-féle penemefüccukorkát.

Uri Havelock 7 frtól,

Női Havelock 9 frtól,

Fiu Havelock 4 frtól,

Leány Havelock 5 frtól feljebb. **A legjobb csak a tirolinál**

Justitz Leopold, lodenruha-specialista **BECS,** IX., Währingerstrasse 48. Telefon 7248. sz.

A tanítók egylete házában az osztr. turista, a touring-club és számos kerekpárgyiet stb. szállítója.

LODEN városi öltöny 12.—

LODEN menesskönyv 12.—

LODEN hajlókönyv 12.—

LODEN turistatáska 12.—

LODEN molnár-öltöny 10.—

LODEN stűs-öltöny 12.—

LODEN gitymú maletumaj-donosok 12.—

LODEN erdőszőlő-tény 10.—

LODEN erdőkerülő-öltöny 10.—

LODEN vihargallér 5.—

LODEN gamaszi 2.50

LODEN viharkönyv 5.—

LODEN kerekpárgy galler 5.—

LODEN dress sapkával minden 5.—

LODEN iskolai-öltöny 8.50

LODEN iskolai-könyv 5.—

LODEN flu-öltöny 4.—

LODEN flu-felcsobát 6.—

LODEN ur öltöny 12.—

LODEN sacco és mellény 8.—

LODEN vadászölt. 15.—

LODEN hegyi kabát 7.50

LODEN vadászkalbát 6.—

LODEN köpeny 12.—

LODEN iródkabát 5.—

LODEN nad'ág bosszu 5.—

LODEN nadrág rövid 4.50

LODEN felöltő 10.—

LODEN zsebkabát 7.—

valamint minden elmondható ruhacérral mindenféle faiga toduoból a lehető legolcsóbban nyarban árak mellett; minden fenyveset cikk jobb minőségben is és minden árútozatban készletben tartatik. — Mintaképes árjegyzékkel ingyen és bérmentve. — Vidéki megrendelések a legjobban elismertnek. Nemzetek akadálytalanul kiserkedtetik vagy a teljes összeg visszazadatik.

Justitz Leopold, lodenruha-specialista, Bécs, IX., Währingerstr. 48

Hivatalnok nadrág, szürke, tricót — 5.50

Hivatalnok zubbony aljammződ — 7.—

Tornanadrág, drap, tricót — 5.50

Doublé-hálókat — 7.—

KÉPES

levelező lapok

Magyar művészek újabb alkotásai után.

Finom fénynyomat. Hazai készítmény.

Baditz Ottó: Vagyok olyan legény mint te.

Bihari Sándor: Munka után.

Innocent Ferenc: Fátolytánc.

Karvaly József: Vászárfa. Konek Ida: Havasi páztorok.

Margitai Tiharné: Ronót Pál helyőrsége.

Márk Lajos: Ezernyelő-százhuszban.

Márk Lajos: Terefers és Szerelmi dal.

Neogrady Antal: Vesztett boldogság.

Senyei Károly: Szökőkút, Kecskopásztor.

Szenes-Fülöp: Kása nem étel.

Tolnay Akos: Diana és Enyelgés.

Vajda Zsigmond: Kedélyes bírák.

Vajda Zsigmond: Kedves ír.

Neogrady Antal: Az erdő titka.

Pechán József: Utols gyufa.

20 darab á 1 frt bérmentes küldéssel. Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában VIII. József-körút 18. szám

Magy. kir. Államvasutak.

Hirdetmény.

(Bécsen, illetve Marcheggén a külföldre rendelt malatá kiüldeményekre fennálló díjkezelvényekre alkalmazása a Pozsony-Dóvényujfalu közötti forgalmi akadály tartama alatt.)

Kételyek merülven fel aziránt, hogy a „Vasuti és közlekedési közlöny” f. évi 5. számának mellékletében foglalt 313/314. sz. hirdetmény szerint magyar állomásokról Bécsen, illetve Marcheggén a külföldre rendelt malatára engedélyezett díjkezelvények a Pozsony és Dóvényujfalu közötti forgalmi akadály által érintett viszonylatokban, ez akadály tartama alatt is nyerne e alkalmazást, erre nézve, a következők tették közhírré:

A „Vasuti és közlekedési közlöny” fenti számában 313. alatt Bécs átmenetre és 314. sz. alatt Marchegg átmenetre rendelt malatákiüldeményekre nézve hirdetett kedvezmények Lipótvár, Nagy-Szombat, Nyitra, Pöstyén és Vág-Ujhely állomásokkal való forgalomban a fentemlített forgalmi akadály tartama alatt a magyar északnyugati helyierdekké vasut vonalán, illetve Kuti-Dóvény-Ujfalun át való irányítás mellett érvényben maradnak olyképpen, hogy az ott kinttetett díjkezelvények 100 kgkint 5 fillérrel leszállítva, illetve az engedélyezett mérsékelt visszatérési tételek 100 kgkint 5 fillérrel felemelve fognak leszállításra kerülni.

Pozsony és Pozsony-fők p. u. állomással való forgalomban ezen kedvezmények hatálya a szóban lévő forgalmi akadály tartamára lefűggesztetik. Budapest, 1900. febr. 16. A magy. kir. Államvasutak igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazt.)